

Игор Бунич

Лешояди в Кремъл

документална хроника

По лицето на придаващия си важност генерал Александър Михайлов са избили червени петна, а обикновено безизразните му студени очи сега упорито отбягват обектива на телекамерата. Но това не винаги му се удава. Тогава очите на генерала започват напрегнато да се люшкат наляво-надясно като махалото на старинен стенен часовник.

Очевидно началникът на Центъра за връзки с обществеността (ЦВО) при Федералната служба за сигурност (ФСС) се е озовал в несвойствена за него обстановка. Той е свикнал да го виждат в безукорен костюм и с модерна чуждестранна вратовръзка зад масивното му бюро на фона на руското национално знаме в неговия огромен, напълно съответстващ на високата му длъжност кабинет. Общеизвестно е умението на Михайлов да поднася и най-нелепата измишльотина — при това, както се казва, без да му мигне окото и с надменен израз на лицето, но маниерът, с който днес информира обществеността, изглежда някак странен, не съвсем разбираем и твърде обезпокояващ.

Преди всичко генералът се намира не в шикозния си кабинет на „Лубянка“, а на кръстовището на два коларски междуселски пътя в Дагестан.

И вместо някой от скъпите си костюми е навлякъл пълна камуфлажна униформа, а на главата си носи плетена шапка. Ако не е толкова изнежено лицето и не са така неспокойни очите му, биха го взели за някакъв си полкови командир, стареец се да обясни на наобиколилите го журналисти елементарни положения от прилагането на военното изкуство в силно пресечена местност.

Какво е накарало началника на Центъра за връзки с обществеността при ФСС да дойде от „Лубянка“ в това забравено и от Бога междуселско кръстовище сред дагестанските планински пущинаци край границата с Чечения? Десетилетия наред тази граница е била съвсем условна, но сега на нея се гледа като на междудържавна. Не само поради това, че вече цялото ѝ протежение е осеяно със застави, които по статута си могат да бъдат издигани ЕДИНСТВЕНО на държавната граница на Русия. А и защото на чеченска

територия вече втора година бушува истинска война, докато граничещите с Чечения републики в Северен Кавказ смятат себе си за неутрални и с този факт подчертават суверенността на метежната република Ичкерия.

Думите на генерал Михайлов пред десетките телекамери и микрофони от време на време се заглушават от грохота на артилерийска канонада и моторния рев на преминаващи с бръснещ полет хеликоптери, под чиито корпуси висят товари с бойни ракети.

Притаила дъх, цяла Русия очаква новини от тази дагестанска покрайнина, където Салман Радуев, един от командирите на чеченската съпротива, е заел с бойците си кръгова отбрана в неизвестното доскоро заселище Первомайское и като се прикрива зад така наричаните заложници, успешно отбива атаките на федералните войски.

А генерал Михайлов, който по три пъти на ден прави коментар на бойната обстановка в района на това дагестанско село, се поти под язвителните остри погледи на журналистите и пред безчувствените обективи на телекамерите и фотоапаратите. Защото операцията по завземането на Первомайское ръководи не кой да е, а самият шеф на ФСС Александър Барсуков, неотдавна повишен от президента Елцин в армейски генерал и сега длъжен да защити високия си чин. С тази цел той е довел в Дагестан целия си оперативен щаб, включително и началника на Центъра за връзки с обществеността в своето ведомство генерал Михайлов.

За да не изпусне „гювеча“ край Первомайское, е долетял със своя щаб и център за връзки с обществеността още един армейски генерал — министърът на външните работи Куликов, а подир него и трети — директорът на Федералната гранична служба армейски генерал Николаев.

Такова струпване на армейски генерали край населен пункт за последен път е имало през април 1945 в предградието на Берлин. Но сега не е април 1945, а януари 1996 година. Пък и селцето Первомайское никак не може да се сравнява с Берлин, където, както се знае, съветската армия е освободила „цялото прогресивно човечество“.

И понеже край Первомайское се води битка за освобождаването на задържаните от бойците на чеченската съпротива заложници, системите за залпов огън „Град“ бомбардират селото с почти същото ожесточение, с което през април 1945 година „катюшите“ са били по Берлин.

Вероятно поради тази заседнала в ума на генерал Михайлов аналогия и поради никак си странния начин на освобождаване на заложниците неговите очи така смутено играят, а лицето му се покрива с червени петна. Захванал се да разяснява пред журналистите тактиката на федералното командване (трима армейски генерали!), той ги уверява, че всички заложници отдавна са

разстреляни от чеченците. Затова не оставало нищо друго да се прави, освен дагестанското село да бъде изравнено със земята.

Но защо?! — питат журналистите и по предвзетото лице на генерала се появяват нови червени петна. Какво би могъл да им отговори той. Вече над 300 ранени са евакуирани от района на Первомайское, а белоснежното поле наоколо зеленее от неприбраните трупове на мотострелковаци, спецназовци и собровци*, видът на които в един момент е довел армейски генерал Барсуков до истерия, изразила се в явното му намерение лично да оглави поредната атака срещу селото. Добре че наскачалите адютанти и телохранители му отнемат автомата и вежливо, но твърдо съумяват да задържат шефа си.

[* Спецназовци и собровци — бойци от специалните части, вид командоси. — Бел. прев.]

— Какво ще докладвам на Елцин? — крещи директорът на ФСС, опитвайки се да се отскубне от желязната хватка на подчинените си.

Наистина вик от дъното на душата!

Своята стремителна кариера, напомняща полета на космическа ракета, четиридесет и седем годишният армейски генерал Барсуков дължи на президента Елцин.

Михаил Барсуков започва военната си служба като взводен командир в Кремълския полк. А в същия този взвод служи като обикновен сержант и всесилният Александър Коржаков, сегашният началник на президентската служба за сигурност. Впрочем този ненадарен с блестящ ум фаворит руските изследователски и аналитични центрове, които, както е прието във всяка демократична държава, следят рейтингите на по-известните политици и общественици, от година и половина насам единодушно посочват като най-влиятелния и следователно най-могъщия политически деец на Русия. След самия президент, разбира се, макар че го слагат втори по-скоро от куртоазия към поста на Елцин. Но нали Русия винаги е била страна на слуховете. А слуховете поставят генерал Коржаков по-високо и от самия президент; тях ги подкрепят редица вестници с най-различна ориентация, които твърдят, че „страната се управлява от телохранителя на президента“.

„Властта в страната е в ръцете на началника на дворецовата стража!“

И всички са напълно убедени в това. Достатъчно е да изхвърчи от поста си някой висш чиновник и случаят намира обяснение във всеобщата убеденост, че той „не се харесва на Коржаков“. Или пък „той е приятел на Коржаков“, когато се види, че еди-кой си бързо се издига.

Така и скоростната кариера на генерал Михаил Барсуков се обяснява с това, че Коржаков не е забравил някогашния си командир на взвод. И вече в качеството си на главен телохранител в страната е препоръчал Барсуков за поста комендант на московския Кремъл.

От този миг Барсуков започва да придружава президента във всичките негови пътувания, убеждавайки го по такъв начин с присъствието си, че и комендантът на Кремъл не е нищо повече от един от телохранителите на държавния глава. Той се превръща в незаменим участник в пиршествата и запивките в тесен кръг, които винаги силно са изкушавали президента. Той е и организаторът на „царските“ излети на лов и риболов, пред които бледнеят дори и брежневските веселби от онези незабравими години на застоя, когато маршалът-генсек все още пращи от здраве и енергия. В тесния президентски кръг Барсуков бързо се прославя като отличен тамада, който умее да говори предразполагащо и знае всякакви тостове. Негова съпруга става една от най-добрите приятелки на Наина Елцина.

Докато към президента комендантът на Кремъл проявява постоянни и всестранни грижи, спрямо президентския апарат и правителството той упражнява такъв бдителен надзор, че висшите чиновници са принудени да разговарят помежду си шепнешком или просто да си разменят бележки.

Комендантът на Кремъл лично носи на бюрото на президента дори и пресата. Не всичката, естествено. А ако президентът се усети и неочаквано попита Барсуков защо ги няма тези или онези вестници, комендантът на Кремъл кротко, но убедително му казва:

— Не четете тези вестници, Борис Николаевич. Това са ционистки вестници.

И президентът присвива устни. Та нали цялата негова обкомовска младост е преминала в борба именно срещу ционизма! Злите езици дори твърдят, че в тази битка Елцин бил паднал в плен. И е напълно нормално той да не желае да чете ционистки вестници. А неционистките са много малко — „Завтра“, „Правда“ и „Советская Россия“. Те хорово искат от него, от самия Елцин, да разреши публичните екзекуции чрез обесване. При това положение президентът въобще престава да чете вестници.

И е напълно прав. Устната информация от помощниците му, редактирана в Службата за сигурност, е много по-надеждна. Вярно, за Ленин са отпечатвали в шест екземпляра специален „Правда“, но легендарните времена на „бронирани влакове на революцията“ отдавна са потънали във вечността.

Тази идилия продължава чак до скандала в Будапоштанска, когато се налага да бъде изгонен от поста му тогавашният директор на ФСБ Сергей Степашин. И правилно, след като не може разбираемо да обясни по какъв

начин отрядът на Шамил Басаев се е добрал с камионите си до този град в Ставрополския край. Но да е само това. Президентът би могъл да му прости и че не е попречил на Басаев да се върне триумфално и с разветите зелени знамена „на Вълка-единак“ в Чечения, оставяйки зад гърба си сто и петдесет трупа и около триста ранени. Но това, че по време на цялата тази операция шефът на тайната полиция го е снабдявал с такива гнусни „жълти“ новини, каквато е измишльотината за бягството на Дудаев в Турция, на която президентът е могъл да повярва само поради своята доверчивост, това вече е неппростимо. Къде се е чуло и видяло главната информационна служба на държавата да се занимава с толкова очевидна дезинформация! На него, на президента, дори му е трудно докрай да си представи какво би се случило със Степашин и цялото му ведомство, ако това би станало през каноническите времена на Йосиф Висарионович. Или пък даже по времето на незабравимия другар Андропов.

Разрасналото се до невиджани размери огромно чудовище на съветската държавна сигурност, останало след краха на комунистическата империя в наследство на свободна Русия, още от създаването си не се е занимавало с нищо друго, освен с масовото изстребване на собствения народ. Моделирани от Лениновите шизофренични бдения и отгледани в садистичните ръце на първия си шеф — зловещия Феликс Дзержински, възпяваните почти цял век „славни органи на държавната сигурност“ или „чекистите“, както мило продължават да наричат себе си, през тези години нито веднъж не са съумели да обезпечат сигурността на страната. Напротив, със своите неграмотни, но във висша степен амбициозни прогнози и препоръки периодично са я докарвали до ръба на националната катастрофа, въпреки че уж носят отговорността за нейната сигурност.

Когато става дума за някакво внезапно събитие, никой не би могъл да каже къде свършва глупостта и къде започва откровеното предателство. Но когато такива събития устойчиво продължават почти цял век, неволно възниква въпросът: чия сигурност всъщност охранява „боевият отряд на болшевишката партия“? С други думи — за кого е работил, за кого работи и сега?

Докато изтръгват показанията на генералите-„изменници“ и заети изцяло с извършването на масови убийства и с депортирането на населението на собствената страна, „органиите“ проспиват оня страшен ден от руската история — 22 юни 1941 година.

През цялата война те само това правят — захранват подозрителността на своя Върховен престъпник, в резултат на което руската армия ту отстъпва, ту настъпва, като непрекъснато се дави във водопади от собствена кръв.

И едва много години подир войната „чекистите“, без да им мигне окото, обвиняват за всички свои провали покойния генералисимус. Да е някой друг — може, но точно той най-добре е знаел колко струват те и периодично е разстрелвал своите „славни органи“. Отсечените пипала на чудовището обаче бързо израстват, стават още по-дълги и ловки.

„Органите“ са дали на другаря Сталин абсолютно неверни обосновки и препоръки в навечерието на Корейската война, в резултат на което една бригада от американската морска пехота пленява цялата 400-хилядна армия на бившия съветски капитан от НКВД Володя Ким, известен в Корея под името Ким Ир Сен.

„Органите“ са дали на Хрущов абсолютно неверни данни за реакцията на американците по повод разполагането на съветските бойни ракети в Куба с любезното разрешение на Фидел Кастро, вербуван навремето от полковника от КГБ Леонов. В резултат светът е изправен на ръба на термоядрена катастрофа, а страната ни за пореден път е подложена на чудовищно унижение.

„Органите“ дават на Брежнев абсолютно неверни сведения и прогнози за вероятния изход на коалиционната война на трите арабски държави против Израел през юни 1967 година, като гарантират разгрома и унищожаването на еврейската държава. Унизителният и пълен разгром на Сирия, Египет и Йордания с излиза на израелските войски на крайбрежието на Суецкия канал така удря по престижа на тогавашния СССР, че единственият му изход от това положение е обявяването на глобална война на световния ционизъм, където съкрушителното поражение на Москва е само въпрос на време.

„Органите“ вкарват съветската армия в смъртоносния капан на афганистанските планини, където цели десет години изтича кръвта ѝ, докато накрая с позор, но помпозно е върната в родината.

И, разбира се, никой в КГБ дори и веждите си не помръдва, когато с трясък започва да се сгромолясва Съветския съюз, чиято сигурност през всичките тези дълги 70 години те са се клеели да защитават с цената на собствения си живот.

Никой не се застрелва, никой не тръгва да щурмува Кремъл или поне някой затънтен обком, завладян от гробокопачите на „майчицата КПСС“. КГБ пази тъпо мълчание, сякаш тези събития нямат нищо общо с него. Затова пък с възторг всички го удрят на спомени и пишат как за КГБ са работили Еймс и цял батальон презавербувани агенти на американските, английските, германските и прочие секретни служби. Четете какви сведения са изпращали те в Москва! Колко прекрасно е да се работи с тях!

КГБ знае всичко. Ако в Белия дом току-що са започнали за нещо да си шепнат, в Москва вече лежи пълната стенограма. Като слушаш целия този брътвеж на самовъзхвала, неволно оставаш с усещането, че са рухнали Съединените щати и НАТО, а не Съветския съюз и Варшавският договор.

Но уви сгромолясал се е именно Съветския съюз, пръснал се от раздуващите го амбиции, понеже не е издържал на налягането отвътре, където КГБ притиска всичко живо и разумно; не е удържал и на натиска отвън, където намира оня мощен стратегически противник, с когото още другарят Сталин така необмислено влиза в глобална конфронтация.

СССР се сгромолясва, но КГБ остава. И както винаги е било с него по време на кризи, започва припряно да сменя названието си: МГВДБ, ФСК, ФСС. Успоредно с това един подир друг сдъква и изплюва своите нови началници, назначавани от президента на страната. За последните четири години на този пост са сменени шестима.

Но трябва да се каже, че точно през тези четири години „чекисткото чудовище“ е имало с какво да се заеме, ако то изобщо отбира нещо от държавна сигурност, която се оказва неговата фиктивна професия.

След разпада на СССР започва да се пука по шевовете си и Русия. От страната като река изтича останалото от парите и ценностите, които слязлата от сцената комунистическа партия е обявила за своя собственост. Страната е притисната и от безмилостния ваяк на престъпността. Като вълните в бурно море из Русия се търкалят и настигат политически и поръчкови убийства, явно направлявани от някакъв нелегален център, където са се окопали бивши сталински „съдебни тройки“, раздаващи както някога с лека ръка смъртни присъди на всеки що-годе свестен банкер или предприемач. На всеки, който би могъл да докаже, че Русия има и друг път за развитие освен робовладелския, кой знае защо наричан „комунистически“.

С краха на съветската империя първи започва да загива, да се разпада главният инструмент на имперската външна политика — Военноморският флот. Покойният СССР още не е успял, както се казва, да склопи своите хищно-жадни очи, а нечии усърдни ръце веднага изваждат от строя, разкомплектуват, разграбват и разпродават на парче фактически всички самолетноносачи, числящи се към ВМФ на СССР.

Току-що достроеният най-нов самолетноносач „Варяг“ също споделя печалната участ на своите предшественици, носещи това гордо име. Него го отцепват в Николаевския лиман, разграбват оборудването му и след това е предложен в Украйна за продан във вид на вторични суровини — стар метал за всеки, който би могъл да задели съответната сума в американски долари.

В заливите на Колския полуостров и Далечния изток пък гният изоставените от екипажите си атомни подводници от всички модели и

заплашват страната с нов Чернобил. Те са построени в неимоверно голям брой с цел да съкрушат Съединените щати. Но когато става обратното, се изяснява, че без финансовата помощ на същите Съединени щати тази армада няма как да бъде използвана.

Блокиран в Севастопол, Черноморският флот е разкъсван от амбициите на бившите съюзни републики да станат велики морски държави. Напълно изолиран от Русия и своята ремонтна база, флотът бавно ръждява и се разлага под сянката на паметника на загиналите кораби в Севастопол.

Вече не съществува като организирано бойно съединение и Балтийският флот, който, лишен от традиционните си оперативни и ремонтни бази, е пропъден, както при царуването на Петър I, в сбутаните пристанища на Кронщат.

Северният и Тихоокеанският флот, които разполагат с твърде слаба ремонтна и оперативна инфраструктура, бързо се превръщат в големи гробища на кораби.

Замират цеховете и пустеят стапелите на могъщите комплекси на военното корабостроене в Николаев и Северодвинск.

В Петербург известният някога Балтийски завод вече десета година достроява отдавна остарял крайцер.

Но подобна криза е обхванала и другите високотехнологични сфери на промишлеността, доскоро бълващи за страната и света реки от най-разнообразно въоръжение.

Не стига това, ами директорите на тези заводи, почувствали се в условията на пазарната икономика господари на поверените им производствени комплекси, крадат от средствата за работническите заплати, заделени от оскъдния държавен бюджет. И ги „препират“ през цяла система съмнителни банки, собственици на които всъщност са самите те, предизвиквайки мълчаливото недоволство на работниците. Точно това притаено недоволство, водещо до яростния гняв на хората, които не получават заплатите си в продължение на месеци, умелата стара комунистическа демагогия пренасочва срещу московското правителство. И социалното напрежение в страната нараства до опасен предел. Докато „червените директори“, възползвали се от „свободната стопанска инициатива“, ограбват работниците, бившите секретари на селските райкоми от всички калибри пък, обединили се като глутница в така наречената Аграрна партия, вършат същото с нещастното руско селячество.

В нарастващия хаос редом с нефта и природния газ, с парите и ценностите от Русия на силни тласъци започва така нареченото „изтичане на мозъци“.

Под лозунга „Комунизмът е бъдещето на човечеството“ починалият СССР години наред изразходва всичките си ресурси за военни цели. Естествено, в редица области са се получили най-малкото теоретически (а често и практически) резултати, далече изпреварващи чуждестранните разработки. Но се повтаря, без това да бъде осъзнато, трагичният път на повалената нацистка Германия. Навремето американците изсмукват от военната наука и техника на Третия райх всичко, каквото са могли: от първите балистични ракети и реактивни двигатели до бинарните бойни отровни вещества. Сега е дошъл редът на поваления СССР.

САЩ и НАТО успяват да се сдобият с такова голямо количество нови технологии от Русия, че Северноатлантическият пакт подготвя за обработката им специална програма, в рамките на която се канят руски специалисти за класификацията на тези разработки в съответствие с европейските и американските стандарти и за формирането на предложения по отношение на тяхното приложение.

Приватизацията на огромен брой от предприятията, влизащи в отбранителния комплекс на нефто- и газодобива, цветната металургия, транспорта, съобщителната техника и енергетиката, раздробяването на цели промишлени отрасли, включително самолетостроенето и военнокосмическото строителство, довежда до непредвиденото разсекретяване на държавната и военната тайна, до цялостното сриване на предишните железобетонни структури на военно-полицейската империя.

Накрая ще добавим, че поради великодържавническите си мечти за световно господство СССР отдавна е загубил продоволствената си независимост, тъй като в безумните ленински планове на съветския селянин не е отредено място в „светлото бъдеще“ и в резултат него безмилостно го изтребват.

Добавяме това и възкликваме: „Горко на победените!“

Интересна оценка на всичко случило се дава адмирал Балтин, неотдавнашният командващ Черноморския флот на Русия. Същият Балтин, който по Централната телевизия се обръща към президента на Украйна Кучма и крещи, че няма да плати нито копейка наем за подслона на поверения му флот в УКРАИНСКАТА военноморска база в Севастопол. За което президентът Елцин незабавно го отстранява от длъжност. А новият командващ в деня на назначаването си се обръща към офицерите от своя щаб с такива думи: „Винаги помнете, че се намираме на чужда територия.“

Става дума за Севастопол, чиято принадлежност към Русия адмирал Балтин отстоява до последна възможност. Адмиралът смята, и право да си кажем — мнението му трудно може да бъде оспорено, че Русия вече напълно е

загубила Третата световна война. „Думата ми е за Третата световна война, която се разрази и отгърмя пред очите ни — категоричен е командващият Черноморския флот в статията си «Третата световна?». — Тази война не беше класическа, а по-скоро «с меки ръкавици» и се превърна в такава по силата на предизвикалите я причини и условията, при които протече. Нейното физическо начало бе разрушаването на Берлинската стена. Но нова класическа световна война — по форма, съдържание и методи на водене на бойните действия — не се разрази само защото от класическото продължение на политиката с военни средства нямаше никаква необходимост. Нападение имаше, но не и съответната отбрана, понеже противникът бе дотолкова деморализиран от вътрешните сътресения, че съгласно възприетото разбиране едва ли бихме могли да го наречем противник... Резултатите от Третата световна война надминаха всички очаквания — продължава адмиралът, — или всичко, което човечеството знае до днес. Нито при една от класическите световни войни не са били постигнати толкова смайващи успехи без проливане на кръв.

Първият са осъществените политически цели на НАТО — социалистическата система с нейния могъщ някога военен и военнопromишлен потенциал е напълно разгромена. Вторият е пълната икономическа, политическа и военна зависимост на Русия от Запада.“

Адмиралът няма кураж да опише в целия ѝ вид страшната картина на случилото се при рухването на Съветския съюз. След него започва да се пука по шеговете и да се руши самата Русия. Пресен е споменът за знаменития „парад на суверенитетите“ — от Татарстан до Уралската република. Но не се осъществява замисълът му поради президента Елцин, у когото внезапно се пробужда политикът от типа на кардинал Мазарини.

„Вземете си толкова суверенитет, колкото можете да преглътнете“ — предлага той на бившите секретари на обкоми, въобразили си, че вече са крале самодръжци. И те гълтат, но така, че остават с Русия. Макар и орязана до размерите на Московското царство на Йоан Василевич Грозни, страната оцелява при поредния страшен национален катаклизъм. Това е чудо, което сред митинговите крясъци остава незабелязано.

Ето в такива условия Русия, като скрибуца и подрънква, започва да се промъква подир 75-годишния си застои от тоталитарната безизходица към големия път, по който отдавна вече се движат страните от цивилизования свят.

Но не би!

Оказва се, че това придвижване далеч не се харесва всекиму. И най-вече точно на онези „органи“, които денем и нощем се пържат на огъня заради сигурността на държавата.

След неуспеха на августовския пуч и арестуването на председателя на КГБ Владимир Крючков заедно с неколцина видни „чекистки“ генерали, както и последвалата тези събития забрана на КПСС с конфискация на нейното имущество, мнозина „чекисти“ са дотолкова потресени от всичко случило се, че предпочитат да минат в нелегалност с любимата си партия. Останалите пък със сълзи на очите наблюдават през непробиваемите от куршум стъкла как подемният кран сваля от постаментата статуята на Дзержински; шията му е обхваната със стоманено въже досущ като при обесване. Каквото и да казват, Железния Феликс напълно си го заслужава заради многото свои политически и криминални престъпления. По този повод дори другарят Сталин веднъж казва на Радек: „И да умреш от собствената си смърт, пак би трябвало да те обесят.“ Никак не е бил доволен Йосиф Висарионович, че кръвожадният шеф на ЧК се е отправил на оня свят, без да му разкрие къде са скътани милиардите „партийни пари“, които заедно с Ленин седем години са изсмуквали от окървавената окупирана Русия.

Минала в нелегалност с част от своя боеви отряд, комунистическата партия успява още веднъж да ограби страната до шушка, да прелее огромни суми в западната икономика и за пореден път да изправи Русия пред проблема за физическото ѝ оцеляване.

Тежък данък плаща този народ, погрешно възприел някога кървавочервените отблясъци от преизподнята за зарята на светлото бъдеще!

Укрилите се в сянка чекисти организират цяла мрежа от криминални и полукриминални структури, както легални, така и полулегални, да не говорим за дълбоко законспирираните. Между последните с особена известност се ползва съставената от бивши офицери на КГБ тайна организация с присъщото ѝ наименование „Феликс“, заплашваща да се развърти из Русия с нова серия масови убийства.

Онези пък, предпочели да останат в своите кабинети, които все така са украсени с йезуитските анфаси и профили на Феликс Дзержински, явно не знаят с какво да се занимават, тъй като дублират задълженията на милицията и по-скоро ѝ пречат, отколкото помагат. В няколко случая докарват нещата дотам, че се стига до престрелки между сътрудници на МВР и бившия КГБ — с убити и ранени, търкалящи се на тротоара в самия център на столицата.

Лишени по конституция от правото да се занимават с политически разследвания, „чекистите“ се измъчват от невъзможността да прилагат своя толкова богат и натрупан от 75 години опит в борбата със своя собствен народ. Затова непрекъснато си правят кефа да блеснат с него. И както едно

време, по петите на Валерия Новодворская тръгват пълчища агенти, които са я нацелили като особено опасна екстремистка. За тях обаче облечените в камуфлажни дрехи фашистки юначаги на местния „фюрер“ Баркашов не са екстремисти. Понеже голяма част от това войнство се числи към резерва на КГБ — ФСС и в джоба си до свастиката всеки носи валидно удостоверение, издадено от родното ведомство.

Друг отдел пък „разработва“ двадесетгодишната поетеса Алина Витухновская, лежала повече от година в затвора за два грама подхвърлен й наркотик.

Но и онези, които по своя статут би следвало да се занимават с много по-сериозни задачи, онези, които неведнъж са се самоизтъквали като „интелектуалния елит на нацията“ и от време на време се мяркат на телевизионните екрани, но неумело се опитват да придадат на лицата си израз „а ла Щирлиц“, също се оказват верни на тяхната си неувяхваща традиция. И се готвят да зложат нов смъртоносен капан на държавата, за чиято сигурност отговарят.

Събрала наемници офицери от краймосковските гарнизони, на които плаща направо от натъпкани с пари куфарчета, ФСС провокира чеченския конфликт, като в същото време по стара традиция изготвя за министъра на отбраната такива прогнози, препоръки, аналитични разработки и оперативни данни, че наивният романтик генерал Грачов най-искрено докладва на президента: за възстановяването на реда в Чечения са му необходими два часа и един въздушнодесантен полк.

А данните на ФСС се свеждат до следното:

1. Генерал Дудаев има подкрепата на едва ли не само една десета от местното население. И ако федералните войски навлязат в Чечения, на територията на републиката ще избухне всенародно антидудаевско въстание.

2. Въоръжените сили, с които разполага Дудаев, не са регулярни, не са обучени и не могат да окажат никаква организирана съпротива на частите от редовната армия.

3. Многобройното руско население в Чечения създава допълнителни предпоставки за бързото и победоносно приключване на операцията.

Директорът на ФСС Сергей Степашин, бивш пожарникарски политрук и назначен на тази длъжност по подбуди, известни само на президента, може би също най-искрено вярва на представените от подчинените му данни и убедително ги докладва на Елцин на съвещание на Съвета за сигурност. Традицията е спазена изцяло. По същия начин някога „чекистите“ убеждават и Сталин, че осмелят ли се хитлеристите да нападнат първата в света

„държава на работниците и селяните“, още първият им изстрел ще доведе до всенародно въстание в Германия и световната революция — мечтата на Илич — ще се задейства светкавично.

Но какво всъщност се случва — добре е известно.

Не по-малко известно е какво става сега.

Армията встъпва в кръвопролитни сражения на собствена територия и търпи унижителни поражения. Боевете продължават вече почти две години, а краят им не се вижда. Сводка за убитите войници отдавна никой не прави, околните военни болници в цялата страна са препълнени с ранени, унищожена е инфраструктурата на една от най-цветущите републики, влизаци в състава на Русия.

„Загазихме го в Чечения“ — с въздишка признава министърът на външните работи Андрей Козирев на втората година от войната между армията на свръхдържавата и един от малките народи на същата тази държава.

А когато подир ожесточени и кървави сражения зеленото „знаме на Вълка-единак“ се люшва върху покрива на помпозната сграда на бившия горком на КПСС в Будьоновск, пълната несъстоятелност на родната „спецслужба“ става очевидна и за президента Елцин, който изхвърля от поста му своя любимец Степашин.

Веднага плъзват слухове кой би могъл да заеме длъжността, която за последните четири години се е овакантила за седми път.

Кандидати — бол. Из вестниците се спрягат имена, добре известни с непримиримата си борба срещу волнодумството и свободата в Съветския съюз и с гръмките си провали на Запад.

На 11 юли 1995 година, в разгара на плодотворната дискусия, неочаквано съобщават, че президентът Елцин е постъпил в болница във връзка с „изострена исхемия на сърцето му“, както официално е заявено. Това е толкова изненадващо, че някои западни радиостанции, позовали се на анонимни източници в Москва, оповестяват, че Борис Елцин внезапно е починал.

А в Русия всички си блъскат главите над смисъла на думата „исхемия“ и се опитват да го свържат с някои известни президентски слабости.

Буквално в навечерието на това събитие, на 7 юли, вестник „Комсомолская правда“ публикува статия под гръмкото заглавие „Да се убие Черномирдин!“.

Премиер-министърът на Русия Черномирдин е смятан за второто лице в държавата и той дори понякога се осмелява да влиза в пререкания със самия генерал Коржаков!

Ето какво четем в публикацията:

„През 1991 година група офицери от КГБ и ГРУ*, опасявайки се, че демократичната власт планомерно руши техните спецслужби, създаде секретна група под наименованието «Феликс». От свалянето на чугунения им патрон от паметника на Лубянкския площад задачите на група «Феликс» не са се променили. За свой дълг членовете ѝ смятат подготовката на общественото мнение за рязка смяна на руския курс, а също и за физическото отстраняване на продажните политици сред висшето ръководство на страната.“

[* ГРУ — Главно разузнавателно управление. — Бел. прев.]

„По наши данни — съобщава кореспондентът на вестника, който се е превърнал в абсолютно «жълто» издание, но продължава да носи комсомолското си наименование и всичките му там старорежимни ордени — групата «Феликс» (или наречена още спецотдел «Ф») обединява в редовете си над 60 офицери от спецслужбите с чинове от майор до полковник. Оглавява ги генерал. Повечето от сътрудниците се водят към други ведомства, включително търговски банки и изследователски институти. През съветско време част от групата е служила в Управление «А» на ПГУ на КГБ* на СССР, което отработваше задачи по активни действия на територията на чужди държави. Накратко казано, диверсии и терористични актове срещу ръководствата на страни, които са вероятни противници на Съветския съюз. Като обект за трениране обработката на масовото съзнание групата си е избрала темата за трансфера на наркотици през Русия. Тя изпрати в Думата през февруари тази година, а също и в правителствените кръгове и редакциите на вестниците брошурата «Международната контрабанда на наркотици и бившият СССР». В нея, както и в поредица публикации във вестниците «Сегодня» и «Завтра» (наистина интересно съчетание!), се констатира въвличането на икономическия и политическия елит на новите републики в международния наркобизнес. Говори се и за уникалността на Русия и ОНД като обекти за влагане и изпиране на мръсни пари. По сведения на надеждни източници председателят на управителния съвет на една от най-големите руски банки се е срещал по време на посещение в Англия с колумбийски наркобарони и е преговарял с тях.“

[* Първо главно управление на КГБ — военното разузнаване. — Бел. прев.]

„След разгрома на Чечения като вариант (!) център на наркобизнеса в Русия групата «Феликс» предлага да се насочи вниманието на спецслужбите

и войските (!) към Азербайджан и Прибалтика (това се отнася особено за Естония) като пунктове на неконтролируемия транзит на наркотици в Европа. Офицерите от групата са се обръщали по този въпрос и към създадените отново силови ведомства. Срещите им с ръководителите на Службата за сигурност при президента и Главното управление по охраната регулярно продължават и сега. За съжаление сегашните генерали от спецслужбите не са много възприемчиви към стратегическото мислене и упорито бъркат Латвия с Литва. По думите на анонимен представител на групата «Феликс» публикацията на тази брошура с авторски псевдоним Иван Иванов е начинание, предхождащо следващата им крачка — създаването на ескадрони на смъртта. «Ако до края на тази година — предупреждава той — не се вземат реални мерки срещу разпада на държавата и нейните силови структури, ако не бъдат предприети мерки за борба с чиновниците и bankerите, които изпълняват престъпните поръчки от Запад, с остатъците на спецслужбите ще възникнат местни ескадрони на смъртта. Те ще се заемат с физическото ликвидиране на инициаторите на разрушителните процеси. И на първо място — на премиера Черномирдин. А сетне — на московската група начело с Филип Денисович Бобков (в миналото първи зампред на КГБ на СССР). На ликвидиране подлежат и хората, които той контролира: кмета на Москва Лужков, ръководителите на Мосбанк Гусински и Поляков. Но сред тях може да бъдат и журналисти, известни със съответното си недвусмислено становище, каквито са Минкин, Киселов и Караулов.»“

Прави впечатление, че анонимният терорист почитателно назовава с малкото и бащиното име само армейския генерал от КГБ Бобков, който освен че е един от помощниците на банкера Гусински, влиза и в състава на ЦК на разрасналата се като магарешки бодил под слънцето на свободата и демокрацията компартия на другаря Зюганов.

Раздразнението на анонимния офицер, меко казано, е напълно разбираемо. До неотдавна именно Управление „А“ на ПГУ на КГБ се е занимавало с трансфера на наркотици в САЩ и Европа, като създава разпределителни пунктове, каквито в колумбийските картели и насън не са виждали.

Тези пунктове, или бази, са три. Една в Куба, под личния патронаж на другаря Фидел Кастро, втората — в Северна Корея, и третата — в Таджикистан. „Наркотиците за диктатурата на пролетариата“ са произвеждани по промишлен начин, което в условията на свръхсекретност и глобална затвореност в посочените три държави никак не е трудно. Намерена е и идеологическа обосновка за тази дейност — дестабилизацията на буржоазното общество и разрушаването му отвътре. Само че са се престарали и вместо буржоазното общество разрушават своето, а сега вият от злоба и се опитват да раздрусат неизвестно кого с разобличения и заплахи. На никого

обаче не трепва окото. В условията на свободата на печата, гласността и отвореността не се действа с такива методи. Очевидно бившият КГБ не е научил нищо ново, щом е паднал на равнището на „ескадроните на смъртта“, възникнали във въоръжените междуособици в Латинска Америка.

Затова пък великолепно се очертават техните алтернативи за Русия: при обръщане на курса — да се превърне в Северна Корея, при движение напред — в типична латиноамериканска страна. Само че с корекция на климата и на някои национални особености като дивашкия местен патриотизъм, шумните карнавали по случай 100-годишния юбилей от еднi коя-си поредна победа на генерал Боливар във войната за независимост, непрекъснатите въоръжени конфликти в покрайнините за контрол над пътищата на наркотика и нефтените полета, всенародната подписка за строителството на новия ескадрен миноносец за „Армадо насионале“ и зловните проклетия по адрес на северноамериканските „гринго“, чиито пари не са допуснали страната отдавна да е загинала от глад или да се върне до първобитното си съществуване.

>

* * *

Русия продължава своите често пъти нелепи опити да се придвижва по пътя напред.

Президентът ѝ лежи в болница. Шушука се, че той твърде шумно бил отбелязал четвъртата годишнина на своето президентство и затова се е поболял.

Федералната служба за сигурност все още е без директор.

В Чечения се водят „мирни преговори“, предизвикани от дръзкия рейд на Шамил Басаев в Будьоновск. Станал в Русия не по-малко популярен, отколкото в родната си Ичкерия, Басаев охотно дава интервюта пред руски и чуждестранни журналисти, без да се безпокои, че руската прокуратура е възбудила срещу него наказателно дело и го е обявила за общодържавно издирване. В интервю пред кореспондента на радио „Свобода“ Марио Корти ичкерийският генерал се кълне, че разполагал с радиоактивно, бактериологично и бинарно оръжие, което, без да се замисли, ще използва срещу Москва, ако Кремъл не остави Чечения на мира.

В Държавната дума се обсъжда въпросът за „импийчмънта“ на лежащия в болница президент. За „думовци“ свалянето на президента се е превърнало в акт на тяхната чест, доблест и геройство. С никакво законотворчество не желае да се занимава Думата, обхваната от жаждата за мъст заради танковата стрелба срещу нейните предходни злополучни членове през октомври 1993

година, макар че тогава не само нито един депутат не е убит, но няма и одраскан.

Неприятната за президента процедура прекъсва неговият верен шут Жириновски. От трибуната на Думата „главният либерал на страната“ посочва, че съгласно Кодекса на труда човек, който лежи в болница, не може да бъде отстранен от длъжност.

Изпълняващата длъжността председател на Центробанк Галина Парамонова заминава да се зареди с повече ум в Израел.

Популярният доскоро „генерал“ Дима Якубовски седми месец прекарва времето си на нарове в петербургския затвор „Крести“ по обвинение в кражба на ръкописи от Обществената библиотека. Големите дела са приключили за него. И времето му е подсказало, че не бива да се гнуси от далаверите.

Но патронът на Дима Якубовски — Владимир Шумейко, засега все още се занимава с големи дела. Той председателства в Съвета на федерациите, вътре е в „голямата“ политика и твърди, че абхазкият лидер Ардзинба бил също такъв престъпник, какъвто е и генерал Дудаев, но с тази разлика, че не са го обявили за издирване. Налага се да бъде коригирана тази поредна глупост на крупния политик.

Съвсем наскоро, стресната от решителните действия на грузинския президент Гамсахурдия, Москва е откъснала от Грузия Абхазия, за да може поне мъничко да разшири достъпа си до крайбрежието на Черно море. Сега, когато тя е успяла да свали и ликвидира Гамсахурдия, а в Тбилиси командва старият приятел Шеварднадзе, възниква въпросът за връщането на Абхазия в лоното на Грузия. Но пристрастилият се към независимостта си Ардзинба не ще и дума да чуе за това, като поставя Москва в абсолютно идиотско положение. Най-вече заради обстоятелството, че бъдещият нефтопровод от Баку по проект трябва да минава през територията на Грузия.

Докато заминалият за Баку Шумейко се грижи за държавните интереси на Русия и прави във висша степен странни изявления, а президентът лежи в болница, знаменитият певец Йосиф Кобзон съобщава пред американски кореспонденти сензационна новина. Певецът разполагал с точни данни, че президентът Елцин официално осиновил началника на своята охрана генерал Александър Коржаков. „Не съм присъствал на този акт — признава Йосиф Кобзон, който според мълвата е един от големите «кръстници» на руската и международната мафия, — но имам такива сведения. Не искам да назовавам официалните лица, които потвърдиха този факт. Пък и какво срамно има в това? Та нали ТАМ има твърде много роднински наслоявания. Например дъщерята на Коржаков е омъжена за сина на Барсуков. И понеже самият

Коржаков е кръгъл сирак, нашият президент го осиновява. Не виждам нищо лошо.“

След като от държавните преминава към личните си проблеми, Кобзон скромно признава, че бил принуден да прибегне към помощта на престъпни структури, понеже „няма нито една търговска организация, която днес да не е партньорски защитена от криминални елементи“.

Знаменитият певец явно скромничи, като не споменава, че е наследил много голям бизнес. А този бизнес е започнат от някой си Виктор Коен, който през 1990 година урежда прехвърляне на хора на Запад с фалшиви еврейски документи. През 1991 година Коен е убит с два изстрела в гърдите и един контролен в главата. Неговият приемник Отари Конторошвили е застрелян в Москва през април 1994 година, когато излизал от една обществена баня. Наследникът му е Сергей Тимофеев, когото взривяват в личния му мерcedes още през октомври 1994 година. Тогава с бизнеса се заемат Кобзон и Колманович. Колманович минава за израелски гражданин и дори е полегнал там десетина години за шпионаж в полза на СССР. Двамата с Кобзон организират в Израел, Европа и накрая в САЩ цяла верига антикварни и парфюмерийни магазини с общото наименование „Лиад и Натали“. Лиад е дъщерята на Колманович, а Натали — на Кобзон. Интервюто си пред американските журналисти знаменитият певец приключва, като съобщава, скромно усмихвайки се, че дъщеря му Натали най-после има възможност да продължи образованието си в Америка, закъдето до неотдавна не са я пускали да пътува с него.

Междувременно в страната и по света недоумяват и се безпокоят: къде е президентът Елцин и какво е станало с него? Раждат се и умират най-невероятни спекулации на тази тема. Защото дори когато портите на Централната клинична болница се затварят зад големия черен автомобил с тъмни стъкла, в който би трябвало да се намира президентът, повече никой не го вижда, нито пък се чува нещо за него. Ако не се смятат противоречивите и заплетени обяснения на помощниците му, макар че обърканите им лица със смутени погледи ясно показват, че и самите те нищо конкретно не знаят.

А из Москва плъзва слухът, че групата „Феликс“ е започнала да действа, но решила първо да ликвидира не Черномирдин, а самия президент. Елцин бил тежко ранен и лекарите се борели за живота му. Масло в огъня доливат от Белия дом във Вашингтон, откъдето официално е изразена загриженост за здравословното състояние на президента на Русия. Преведено от дипломатически език това означава: „Но кажете все пак нещо определено за вашия президент. Поне жив ли е?!“

Демократичният печат с тревога отбелязва, че при такъв сценарий в Русия може да бъде извършен държавен преврат. Ще обявят, че Борис Елцин е получил пореден пристъп и отново е постъпил в болница, а страната (и ядреното копче) ще управлява началникът на охраната му или кремълският комендант.

Край на слуховете и спекулациите се слага на 18 юли. Борис Николаевич наистина не изглежда добре, но е пълен с оптимизъм. След като потвърждава, че е имал „сърдечен пристъп“, президентът съобщава, че напълно се е възстановил и възнамерява скоро да започне отново да играе любимия си тенис. Той вече започнал да се занимава с държавните дела — във времето, определено му от лекуващите го лекари. Впрочем в това скоро всички се убеждават, тъй като комендантът на Кремъл Барсуков е повишен в чин генерал-полковник, а любимецът на Елцин — Шахрай е назначен за наблюдаващ Министерството на външните работи и външното разузнаване. И из Москва плъзва упоритият слух, че именно Барсуков ще бъде новият шеф на ФСС.

Докато печатът предполага и преценява какво може да се очаква от новия (седми за тези четири години и 24-и след Феликс Дзержински) шеф на тайната политическа полиция, на територията на специалния почивен дом на президентската администрация е убит заедно с телохранителите си президентът на банка „Югорски“ Олег Кантор — един от най-крупните банкери в Русия. Кантор е намерен във фойето на наетата от него разкошна вила с многобройни рани от нож и с разпорен корем, а бодигардът му — на една алея в парка с куршум в тила и прерязано гърло, но стискащ в ръката си пистолет ТТ. От подобни случаи вече много-много не се вълнуват и на тях се гледа като на нещо съвсем не неестествено. Щом си толкова куражлия да станеш banker, ще си имаш едно наум — твоята класа изцяло са я изстребили още в началото на 1919 година. Изстребена и ограбена. Също в реда на нещата е никой да не си мисли, че убийците ще бъдат намерени.

Но тях никой и не ги търси.

Внезапно ФСС, която все още няма официален ръководител, извършва десант със свои оперативни работници във Владивосток. Те нахлуват в кабинета на началника на местната митническа полиция генерал Александър Бондаренко, слагат му белезници, натикват го в самолета и го докарват в Москва, по-точно — в Лефортово. По случая никой никакви обяснения не дава.

Сам и без белезници в Москва пристига и нещастният свален президент на Крим Юрий Мешков. Той е убеден, че са го отровили, както крал Луи Х.

В Узбекистан президентът Каримов, който е значително по-умен от бившия президент на Крим, сам си инсценира покушение. Атентаторите са

заловени до един на местопрестъплението и узбекският народ още по-тясно се сплотява около своя любим вожд.

Междувременно продължават навлезлите в задънена улица мирни преговори в Чечения. Застояли се край масата на преговорите заради Шамил Басаев, двете страни явно не се изслушват една друга. Ръководителят на руската делегация Михайлов, седнал след банкрутиралия Егоров в креслото на министъра по въпросите на националностите, мънка нещо неразбираемо, докато неговият помощник, отново изплувалият на повърхността подир пуча от 1993 година Аркадий Волски, тайно се среща със самия генерал Дудаев, като му предлага два милиона долара подкуп и безплатен самолетен билет за Йордания. Дудаев отказва, а Волски се връща в Грозни в отлично настроение и на въпроса на един кореспондент: „Ще остане ли Чечения в състава на Русия?“, през смях отвръща: „Че къде ще се дене!“

Тази лекомислена реплика на председателя на Асоциацията на индустриалците и предприемачите, какъвто сега се води бившият фаворит на Юрий Андропов, за малко да провали преговорите. Чеченската делегация протестира, а нейният ръководител Имаев отбелязва, че за такива шеги не би било лошо Волски да получи според мюсюлманския обичай 40 тояги. Преговорите са прекъснати „по технически причини“.

Но ако по време на преговорите в Грозни участниците съвсем са забравили, че Русия си има президент, здравословното състояние на който остава неясно, то сам Елцин им напомня за себе си. Той звъни от болницата в столицата на Чечения и изразява недоволството си от „отстъпчивостта на руската страна“. А в чеченската столица продължават да трещят изстрели. Всяка нощ армията понася загуби от убити и ранени. На всичко отгоре позвъняването на президента е съвпаднало с натоварването в санитарен самолет на ранения комендант на Ленинския район на Грозни — полковник Рудич.

По същото време в Москва гърмят овации. В огромния спортен комплекс в московския район Измайлово се провежда учредителният конгрес на новата политическа партия „Наш дом е Русия“. Сградата е отцепена от ОМОН, понеже новата политическа партия е правителствена и се оглавява от самия премиер Черномирдин. Наближават парламентарните избори, а след тях — и президентските, и ето че на някакъв умник в Кремъл му дошло в главата да създаде в Русия двупартийна система. Също като в Америка. Едната партия да бъде на власт и да я оглавява премиерът, а другата — да е джобно-опозиционна начело със спикера на Думата Иван Рибкин, избягал от смрадливото комунистическо блато, за да се озове в сянката на силната власт на двуглавия орел.

Глобалният план за създаването на двухпартийна система трябва да пресече достъпа до Думата и до коридорите на изпълнителната власт на различните екстремисти, за каквито съвсем правилно са смятани сега комунистите и жириновистите. Движението, оглавявано от Виктор Черномирдин, веднага е наречено „партия на властта“, а пък официалното наименование на партията „Наш дом е Русия“ шегобийците бързат да перифразират в „Наш дом е Газпром“.

„Ние не сме партия на властта, а партия на стабилността и прогреса. Партия на държавността и възраждането на руската нация“ — париращи тези обвинения Черномирдин с присъщия си леко раздражителен маниер. Същината на новото движение по върховете не можела да се обясни само със стремежа към властта; началниците и администраторите просто решили да заемат онази политическа ниша, която пустее в Русия, кой знае защо, вече три години. Така че по-точно е новата партия да бъде наречена „консервативна“, но този термин, който в цял свят асоциира с уважаваното понятие „солидна“, вече е дотолкова похабен от разните комунистически и близките до тях фашистки групировки, че в обкръжението на премиера предпочели по-оперетъчното наименование.

Наред с това обаче всекиму е ясно, че много по-лесно се стига до властта, след като имаш в редовете си повечето ръководители на 89-те руски региона. По-сигурно е, отколкото чрез парламентарни избори. Тази красива идея за първи път се опитва да приложи Сергей Шахрай, създал преди две години своята Партия на руското единство и съгласие (ПРЕС). Но Шахрай, така да се каже, не е подходящият калибър и партията му си остава мъртвородена. Така че премиерът Черномирдин няма какво да умува и направо преписва програмата си от Шахрай — този първи в историята вицепремиер без портфейл, като успява да го прикрие от президентския гняв заради несполучливите му политически експерименти за сметка на държавната каса. Това пък веднага поражда интригата, че премиерът създавал своя партия за борба с президента Елцин.

И жадният за вътрешнополитически анализи вестник „Московский комсомолец“, който винаги е готов да напъха носа си във всеки леген с мръсно бельо, пише по този повод с присъщия си маниер:

„Президентското обкръжение продължава да си пие чая и да мъдрува как да изтласка от властта г-н Черномирдин и как да се задържи в Кремъл след юни 1996 година*. Главните «везири» на Борис Елцин дотолкова са я оплескали, че не се виждат на свобода, ако приемник на Елцин стане сегашният министър-председател. След провала с чеченската война и особено след сърдечния удар на Борис Николаевич царедворците са наясно, че господарят им не може да се надява на победа в изборите. И ако г-н Елцин, опази Боже, не се изправи отново на крака, г-н Черномирдин автоматически

ще оглави държавата. Борбата зад кулисите се усилва и наблизат ли изборите, завесата на властта съвсем ще се открие... Изобщо Кремъл при късния Елцин все повече заприличва на двореца на застаряващ персийски шах, където водеща роля играят началникът на стражата и дворецовият надзирател.

[* Когато се провеждат президентските избори. — Бел. прев.]

След октомврийския пуч през 1993 година основната част от парите на Русия, с които дотогава се разпорежда парламентът, преминава на разположение на канцеларията на президентската администрация. И началникът на канцеларията на Кремъл Павел Бородин става най-богатият човек в държавата. Оттогава фигурата на г-н Бородин достига грандиозни размери. Когато например в Москва пристига английската кралица, в Георгиевската зала на Кремъл ѝ представят руските държавни мъже в следната последователност: министър Грачов, министър Ерин, завеждащ стопанската част Бородин. Бородин се подчинява единствено на президента и е съсредоточил в ръцете си несметни богатства... Впрочем и самият Черномирдин разполага с огромни средства. Начинът, по който той организира своята партия, много напомня методите на съветското чиновничество. От началото на май тази година «Наш дом» се изгражда от хора от апарата на правителството — естествено, в служебно време и за сметка на държавната каса... Тоест сега данъкоплатците от цялата страна заплащат дейността на пропагандната машина на Виктор Черномирдин.“

Докато, както винаги бавно и с много шум, руските власти се подготвят за приближаващите избори, неуловимият генерал Дудаев се появява на екрана на чеченския телевизионен канал, който, кой знае защо, е наричан нелегален, след като го включват за сметка на други държавни канали.

Бунтовният генерал заявява, че преговорите в Грозни до нищо няма да доведат, „понеже се водят от дребнави скъперници“. И се заклева, че на никого няма да позволи „отново да вкара Чечения в руския обор“.

„Има и други страни — отбелязва чеченският президент, — които биха построили новите белокаменни къщи и новите пътища в република Ичкерия.“

Затихналите през юни бойни действия в Чечения отново се разгарят към края на юли. Военните наблюдатели с тревога отбелязват небивалите загуби сред офицерския състав, стигащи до 20 на сто от общия брой загинали и ранени, а във въздушнодесантните части — до 50 на сто. Досега като най-голям брой жертви, давани от офицерския състав, винаги е била посочвана руско-японската война през 1904–1905 г., но те достигат едва 3 на сто от общите загуби.

На 24 юли президентът Елцин най-сетне е изписан от болницата и го изпращат да се възстановява в Барвиха.

В същия ден със специален указ президентът назначава за директор на Федералната служба за сигурност на Руската федерация генерал-полковник Михаил Барсуков. Слуховете за неговата кандидатура са отдавнашни, но буквално предния ден лично генерал Барсуков ги е опровергал със своето „искрено учудване от подобни слухове“. Както и президентският секретар по печата Сергей Медведев, който също така искрено уверява пресата, че такъв указ в канцеларията на президента нямало.

Назначението на главния кремълски страж за главен „чекист“ на държавата е посрещнато на „Лубянка“ с тревога и явни признаци на недоволство. Някакъв важен „чекист“, който естествено е пожелал да остане анонимен, така коментира идването на Барсуков:

„За нас е твърде поучителна съдбата на известната група «Алфа», която не толкова отдавна беше най-доброто антитерористично подразделение на държавната ни сигурност, а след като мина в подчинение на Барсуков, се превърна в команда от редуващи се да държат чадъра на президента.“ И анонимният коментатор изразява опасението си, че скоро всички на „Лубянка“ също ще бъдат преквалифицирани да държат чадъри. Ще добавим от себе си: най-сетне ще ги накарат да вършат нещо полезно.

Облечен в безупречен цивилен костюм, Барсуков пристига в новата сграда на ФСС (така наречения дом номер 1, намиращ се отвъд пътя за „жълтия“ дом), разглежда новия си кабинет и явно остава доволен от видяното. Но още по-голямо удоволствие му доставят неговите нови колеги с обръщението „другарю директор“, както и окачените навсякъде портрети на Держински.

С първата си заповед новият директор се разпорежда рязко да се ограничат контактите с печата. Така де, контраразузнаване е това, а не битак!

По някакво странно стечение на обстоятелствата новото назначение на генерал Барсуков съвпада с погребението на един от неотдашните негови предшественици — на генерал Виктор Баранников. Изборът на Елцин пада върху покойния веднага след августовския пуч през 1991 година, когато той оглавява в МВД (Министерство на вътрешните работи) 7-и отдел на Управлението за борба с разхищенията на социалистическата собственост. Тоест бил е милиционер. По това време КГБ страхливо се укрива зад абривиатурата АФС (Агенция за федерална сигурност) и се ръководи от генерал Иваненко. Малко повече от месец след създаването на агенцията на някой в Кремъл му хрумва блестящата идея да слее двете „поддържащи реда“ служби. Намерението е новопръкналото се чудовище да се превърне в най-

ефективна организация за борба както с престъпниците, така и с шпионите. Именно Виктор Баранников е назначен за началник на това чудовище, получило наименованието МБВД на РФ (Министерство на сигурността и вътрешните работи на Руската федерация). Но подир няколко дни Върховният съвет, побоял се от опасността току-що създаденият урод да остане без контрол, отменя президентския указ.

Оттук впрочем започва и конфронтацията между двете направления във властта, приключила през октомври 1993 година с танковата стрелба в центъра на Москва. След като МБВД отново е трансформирано в две министерства, за Баранников остава Министерството на сигурността и той е смятан за един от силните фаворити на Елцин. Баранников има принос за провала на „импийчмънта“, чрез който ръководеният от Хасбулатов Върховен съвет се надява да се разправи с Елцин. Тогава нека, да припомня, верният на тактиката си президент събира на Василевския хълм сума ти народ, чието скандиране „Елцин! Елцин!“ оказва силно въздействие върху нежните нерви на народните депутати. През цялото време генерал Баранников стои редом с него и с вида си изразява готовност всеки момент да изпълни каквато и да е заповед на своя президент. Това също действа на нервите на депутатите, които отлично познават зловещата история на ръководеното от генерала ведомство, тъй като почти всички се числят там в качеството си на тайни информатори. Обаче под небето нищо не е вечно. И генералът скоро е уличен в близост с вицепрезидента Руцкой, а жена му пък — в получаването на пари от международния аферист Бирщайн, подарил на Руцкой и Баранников по часовник „Ролекс“.

Печатът веднага вдига страшен шум и през юли 1993 година Баранников е свален от длъжност въпреки клетвата си за вярност пред президента. Затова и никой не се учудва, че по време на парламентарния метеж генералът се е озовал в Белия дом, където „паралелният президент“ Руцкой го назначава за шеф на министерството на сигурността и той веднага се заема да съставя списъци за разстрел под диктовката на своя нов приятел народния депутат Сергей Бабурин. От само себе си се разбира, че заедно с новите си приятели Баранников скоро се озовава на нарочете в Лефортово, откъдето го освобождават най-рано от всички „във връзка с влошеното му здраве“.

Амнистиран по-късно, той си живее спокойно във вилата, полагаща му се в съответствие с ранга му на армейски генерал. Какво несъзнателно подражание на великия вожд на всички народи, който когато награждава, винаги е имал и едно на ум да хвърли в затвора награждения! Просто президентът Елцин никога не е бил дребнав. Наградата си е награда!

На 21 юли 1995 година генералът е приседнал на верандата на гореспоменатата вила и чете вестник „Завтра“ (това всъщност е забраненият след октомврийския пуч „Ден“). Чете публикацията, която изяснява, че стрелбата по хората на площада и по сградата на кметството се водила не от подчинените на Баранников, а от израелски десантчици, специално извикани за тази цел от президента Елцин, понеже цялата руска армия отказала да му се подчинява. След прочитането на тази толкова страшна истина в любимия си вестник, Баранников получава удар. Съпругата му притичва, но той вече е мъртъв. На пода лежи изпуснат злощастният вестник със смелото журналистическо разследване, изрази от което покойният е подчертал. На притичалите съседи по вила — бившия министър на вътрешните работи в „паралелния“ кабинет на Руцкой Дунаев и бившия заместник на Хасбулатов Юрий Воронин — веднага им става ясно, че генерал Баранников е ликвидиран чрез вестника, хартията на който предварително е била наквасена в някаква специална течност, подобна на онази, в която са киснали ръкавиците на майката на крал Анри Наварски.

Скъпи другари Дунаев и Воронин! Защо не цените нравите на нашето „демократично време“? Поразсъждавайте как са се отнесли с генерал Баранников именно в тези времена, когато той, посъвзел се след уволнението си, прави опит да смаже Русия. Кой ще остави Ягода и Ежов да доживеят спокойно живота си в някоя вила? Ами как са погребани Берия, Абакумов или пък Шурик Шелепин?

Сега всичко е съвсем различно. Разкошният ковчег на починалия генерал е поставен в траурната зала на Централната клинична болница, от която току-що са изписали президента Елцин. По случайно стечение на обстоятелствата в същия ден там се прощават и с убития президент на банка „Югорски“ Олег Кантор. Затова подстъпите към сградата гъмжат от хора в скъпи вносни дрехи, в генералски униформи и официални костюми. От пръв поглед не би могло да се разбере на чия панихида са дошли — на Кантор или на Баранников. Но след като най-после изнасят убития Кантор, става ясно, че в Русия генералите от държавната сигурност имат много повече поклонници, отколкото bankerите. Оказва се, че желаещите да изпроводят изпадналия в немилост генерал в последния му път представляват грамадно множество.

Безспорно абсолютното мнозинство от тях се състои от сътрудници и бивши работници на ФСС и МВР. Дошли са всичките съратници на покойния от октомврийския метеж — от Умалатова до генерал Ачалов. Дошъл е дори последният председател на КГБ Вадим Бакатин. Прави впечатление, че го няма само приятелят Руцкой, изпратил вместо себе си венец. Венец е изпратил и сегашният директор на ФСС генерал Барсуков. Той лично не е дошъл, но двамата му заместници Сафонов и Фролов се перчат в униформите си.

Редом с тях в почетен караул стоят едновременно трима заместник-министри на вътрешните работи — генералите Егоров, Абрамов и Кожевников. Дори суровият и неразговорлив началник на управление „Кадри“ при ФСС Евгений Салавъов се е разчувствал, след като казва:

— Нека руската земя бъде неговата мека постеля.

Веднага след финала на траурната церемония покойникът е откаран на Ваганковското гробище, където го погребват под пушечния салют на почетния караул. Очевидно до края на дните си генерал Баранников така и не осъзнава, че е жертва на същото чудовище, което се е опитал да управлява, но то го сдъвква и изплюва, както и всички негови предшественици. Без изключение.

Сега в ненаситната паст на чудовището започва да манипулира генерал Барсуков, който му е също така чужд, както милиционерът Баранников и пожарникарят Степашин.

Първи Барсуков прогонва от поста му началника на управление „Регистрация и архивни фондове“ генерал Анатолий Краюшин с формулировката „за безредие в работата“. До този момент са арестувани трима сътрудници на управлението, обвинени в незаконно издаване на визи. След него са освободени от длъжност началникът на Управлението за борба с тероризма генерал-лейтенант Анатолий Семъонов, несполучилият ловец на генерал Дудаев, и заместник-директорът на ФСС генерал-полковник Игор Межаков. Подир бурна разправа в кабинета на новия си шеф изхвърча от работа и началникът на военното контраразузнаване генерал-полковник Алексей Моляков.

На мястото на прогонените генерал Барсуков връща на работа проверени кадри, между които е и знаменитият армейски генерал Виктор Чебриков, обременен от дългогодишна служба във висшите ешелони на КГБ и издигнал се в един момент дори до кандидат-член на Политбюро на ЦК на КПСС. През 1968 година главният кадровик на КГБ генерал Чебриков преминава в групата на първите заместници на Юрий Андропов, а от 1982 до 1988 година, надживял починалия като генсек свой шеф, е председател на КГБ, довел тази организация до пълно разложение и хаос. До поканата на Барсуков той оглавява Съвета на ветераните от НКВД-КГБ, където отново пее химна на Съветския съюз, кълнат се във вечна вяност на КПСС и питат армейски генерал Чебриков кога ще ги поведе да свалят антинародния режим, окопал се в Кремъл.

Но генерал Чебриков сам предпочита да премине на служба на антинародния режим — изглежда, за да получи надбавка към пенсията си. Животът в Русия, за нещастие, винаги е бил тежък, както пише един поет, но пък за щастие винаги е кратък.

В интерес на истината трябва да се отбележи, че на „Лубянка“ генерал Барсуков не е дошъл с празни ръце, а с два закона, изготвени в лабиринтите на ФСС и още преди пристигането на новия шеф утвърдени от Думата и подписани от президента. Това са законите „За федералната служба за сигурност“ и „За оперативно-следствената дейност“. И двата предоставят на „органите“ такава свобода на действие в цялата страна, за каквато не са могли да мечтаят дори техните разстреляни предшественици от героичните времена на Николай Иванович Ежов. Главната задача е да бъде заставена развратената от седем десетилетия бездействие служба (ако не се смятат масовите убийства у дома и в чужбина) да започне да върши поне нещо полезно за държавата. Но какво по-точно — на „Лубянка“ никой не знае.

Чекистите са свикнали да им се дават генералски звезди и ордени само за това, че присъстват на работните си места. Когато обаче за пореден път се възбужда наказателно дело срещу Валерия Новодворская, става ясно, че се е събудила от дълбок сън някогашната ЧК. Преди смелата руска правозащитничка неколкократно е подвеждана под наказателна отговорност по известния чл. 70 от НК на РСФСР „Антисъветска агитация и пропаганда“. Сега този член е отменен и Валерия Илинична е обвинена в разпалване на международна вражда. Обвинението е формулирано по начин, който създава за ФСС впечатлението, че тази служба не е организация, а някакъв си мъничък народ, срещу който Новодворская насъсква всички други националности в Русия.

После е арестуван бившият капитан от КГБ Орехов. Навремето той е уличен в симпатизиране на дисиденти и го осъждат на 10 години затвор. Днес някогашният му следовател майор Трофимов — страшилището за московските дисиденти през съветския период, изпратил в лагерите хиляди хора, включително и сегашния председател на Комисията по правата на човека Сергей Ковальов — е генерал-полковник и началник на московското управление на ФСС. Тъй като са го накарали да работи, той решава да прати Орехов за втори път в затвора, което и прави, подхвърляйки преди това на бившия си колега развален „Парабелум“, намерен при обиска.

Междувременно в Москва е убит заедно със секретарката си крупният руски banker и предприемач Иван Кивилиди. Следствието съобщава, че те са били отровени чрез специален ... телефон.

Във Владивосток е взривен в колата си със своята седемгодишна дъщеря едрият предприемач Шаригин.

В Уляновск от упор е застрелян координаторът на веригата търговски банки „Деветте“.

Заместник-президентът на „ЛогоВаз“ Гафт пък загива, падайки от прозореца на жилището си.

Известният московски публицист Александър Минкин коментира тези събития по такъв начин:

„Всяко политическо убийство, всяко поръчково убийство само изглеждат като убийства. В действителност те са екзекуции. Някой произнася присъдата, някой я изпълнява.“

А срещу Валерия Новодворская възбуждат още едно съдебно дело — за подстрекателство към тероризъм. Така са изтълкувани нейните призови да се прекрати безумната война в Чечения.

Междувременно президентът се появява в Кремъл — малко блед, но излъчващ енергия. И веднага се пуска слух, че възнамерява да прогони от постовете им министъра на външните работи Андрей Козирев, чиито задължения напоследък с чест „изпълнява“ министърът на отбраната Грачов, и шефа на администрацията Сергей Филатов. И двамата за „безредие в работата“ на поверените им ведомства и за „лигав либерализъм“.

Упорито се носи и слухът за твърдото намерение на Елцин да разгони и Комисията по правата на човека при своята особа, оглавявана от Сергей Ковальов, който според елегантния израз на Грачов е „враг на Русия, върху когото не е останало място за поредното клеймо на позора“.

Самият Ковальов присъства на процеса срещу Орехов, когото осъждат на 3 години строг лагерен режим за намерения у него счупен пистолет въпреки заключението на експертите, че пистолетът в това състояние не може да бъде разглеждан като огнестрелно оръжие.

Прокурорката Бабинова, пренебрегнала разните му там „японски церемонии“, нахълтва в съвещателната стая и започва да крещи на съдиите, склонни да оправдаят обвиняемия. Инструкцията на генерал Трофимов е категорична — Орехов да бъде осъден. По този повод Сергей Ковальов си припомня, че когато някогашният капитан Анатолий Трофимов го разследвал като ръководител на „Хелзингската група“, веднъж позвънил по телефона у дома на правозащитника и го помолил любезно да се отбие на „Лубянка“ в удобно за него време — за десетминутен разговор. Ковальов отишъл и се завърнал в къщи чак след 10 години. „Ако са решили да погребат демокрацията в Русия — отбелязва Ковальов, — генерал Трофимов е най-подходящият за тази работа. Той ще хвърли в затвора всеки, когото му посочат, и няма да се замисли ни за секунда.“

А през това време обстановката в Чечения, където мирните преговори са възобновени, придобива съвсем гротесков облик. В отговор на неколkokратните настоявания от руска страна да бъде изправен пред съда

терористът Басаев, опозорил ФСС в Будьоновск, генерал Дудаев обнародва свой указ със следното съдържание:

„Личният състав на разузнавателния батальон самообрекли се на смърт бойци на полковник Басаев завинаги да бъде зачислен в списъка на синовете и дъщерите на Ичкерия.“

Започналият процес на разоръжаване на „бандитските формации“, за който категорично настоява руската страна, се превръща по настояване на чеченската страна в процедура по изкупуване на оръжие от населението. Ето как става това. Отива чеченецът при войниците в близкия блок-пост* и си купува автомат „Калашников“ за 50–75 хиляди рубли или срещу две бутилки водка. После занася автомата на представителя на руското командване, което му изплаща за него 1 милион и 200 хиляди рубли. И едните, и другите яко са затънали в този прекрасен бизнес, без впрочем да спират нощните престрелки.

[* Бетонно отбранително съоръжение с временен стражеви отряд. — Бел. прев.]

В разгара на преговорите, водени между командващия Обединената групировка федерални войски генерал-лейтенант Романов и началник-щаба на Въръжените сили на Ичкерия дивизионен генерал Масхадов, които си говорят на „ти“ и едва ли не се прегръщат, отрядът на полевия командир Хамсадов овладява Аргун. Приятелите генерали бързо потушават скандала и успяват да убедят Хамсадов да се оттегли в планините въпреки твърдението му, че Дудаев го е назначил за комендант на града и че той действа в рамките на постигнатото споразумение.

Хамсадов е известна личност. Той е някогашният похитител на сина на атамана на Тверската казашка войска, за който получава откуп от 500 милиона рубли. За онова време това са много пари. Не по-малко известен е и генерал-лейтенант Романов. Но с предишното си фамилно име Антонов. Да, това е същият генерал-майор Антонов, който по време на извършеното от федералните войски клане в чеченското село Самашки лично ръководи операцията по „очистване“ на селото. Чеченците по-късно излавят тогавашните му най-близки помощници и ги обесват като военни престъпници, виновни за масовото изстребване на мирно население. Военната съдба обаче е много капризна — особено в колониалните и наказателни войни, водени на своя територия. За тази операция генерал-майор Антонов е повишен в генерал-лейтенант, след което си променя фамилията на Романов и поема командването на цялата групировка федерални сили, като същевременно води мирните преговори.

Никой, разбира се, не знае коя от тези две фамилии е истинската. Възможно е и двете да са фалшиви, но и това не би могло да отърве генерала от надвисналия над него „самашкински борч“.

След като се запознава с тези проблеми, президентът Елцин назначава за свой помощник за Чечения секретаря на Съвета за сигурност Олег Лобов. Неговото име става особено популярно в страната след газовата атака на токийското метро, когато се изяснява, че именно Лобов е предоставил в Русия пълна свобода на действие на японската религиозно-терористична организация „Аум Сенрике“. Право казано, на Лобов никак не му се заминава за Чечения, но още по-малко би желал да влиза в спор с президента Елцин. Най-страшното за всеки руски фаворит е да изпадне в немилост. Тъй като подир това ще му се наложи да отговаря на въпроси на следствените органи. А те биха могли да се поинтересуват наистина ли чрез Лобов японските фанатици са получили компонентите за приготвяне на отровния газ зарин?

Докато обзетият от мрачни предчувствия Лобов се стяга за път, в Петербург пристига Жириновски. След закана да свали от поста му кмета на града „либералът“ се отбива в Кронщат, където открива кафенето „При Жириновски“ и отново отправя закана, този път да отстрани шефа на местната администрация, след което се озовава в Олгино — на започващия VI конгрес на ЛДРП (Либерално-демократична партия на Русия). От трибуната на конгреса вождът на либералите информира за подготвян в страната военен преврат с цел да бъдат провалени изборите за нова Държавна дума. Изправени на крака, делегатите на конгреса, сред които има много униформени офицери от ФСС, МВР и армията, дълго аплодират своя фюрер.

Междувременно сътрудници на ФСС в Москва свалят от готовия всеки момент да излети за Италия самолет Валерия Новодворская. Забранено ѝ е да пътува за чужбина, тъй като срещу нея е възбудено наказателно дело едновременно по три члена, включително и за отклоняване от военна служба.

От назначаването на неукротимия генерал Барсуков за шеф на ФСС са изминали няколко седмици, а той все още продължава битката си с върхушката на повереното му чудовище на държавната сигурност. След като провежда първите си съвещания, бившият комендант на Кремъл подписва заповед за съкращаването на над тридесет генералски длъжности и понижаване на длъжностните категории фактически във всички управления в централата на ФСС, като в поделенията, изпълняващи обслужващи функции, дори и длъжността на началниците на управления той трансформира в полковнишка. Трябва да се каже, че смелостта на генерал Барсуков може да се приеме за безпрецедентна. По същото време в армията (особено в централния апарат на Министерството на отбраната), в МЧС (Министерство на извънредното положение), във Федералната агенция за правителствена връзка и информация и в другите структури, където има генералски

длъжности, броят на генералите расте не с дни, а с часове. А за учудване, в държавната сигурност се върши обратното.

Недоволно, чудовището започва да точи нокти, а това не предвещава нищо добро за новия шеф. „Новият директор на ФСС — отреагирва на Барсуковите преобразования една от къртиците на «Лубянка» — или след година ще бъде свален, или пък след две години ще се озове в затвора.“

Генерал Барсуков обаче не мисли за това. Той мисли за някогашната слава на повереното му ведомство, увенчана от митовете за разузнавачите, работещи в дълбокия тил на потенциалните противници. И тъй като по онова време за противник е смятан целият останал свят, славата съответно е глобална. Особено ако я оценяват не по документи, а според игралните филми и художествената литература. Виж, трудно е да се постигне същата репутация, или поне някаква, основаваща се на дейността на „органиите“ вътре в страната, тъй като океанът от кръв даже теоретично не става за основа на паметник на Славата. Бедата се състои в това, че след разпадането на КГБ президентът Елцин откъсва от чекисткото ведомство така нареченото ПГУ — Първо главно управление, и го преобразува в Служба за външно разузнаване. Неин шеф е академик Евгений Примаков — странна във всяко отношение личност и най-важното — никога не е служил в КГБ.

С тази несправедливост генерал Барсуков не може да се примири. Нещо повече — той възнамерява да възстанови справедливостта. И бърза да утвърди план за създаването на ново управление в състава на ФСС — под условното наименование „Координационно“, като избира и негов началник в лицето на генерал-майор Рижов. Наистина Рижов е дългогодишен кадър на 7-о управление на КГБ, занимаващо се с външно наблюдение, но затова пък за помощник Барсуков му изпраща бившия сътрудник на ПГУ Павлов, работил едно време със самия полковник Гордиевски, който се оказва английски шпионин. Налага се наистина всичко да започне от нулата, за да може отново да се оформят и да израснат достатъчно дълги ръцете, които ще стиснат за гърлото ненавистния американски империализъм.

За разлика от бъдещите „щирлицовци“ на генерал Барсуков, флотът може да се добере до Америка много по-безпрепятствено — особено когато има достатъчно гориво.

На 27 август 1995 година, в неделя, се случва нещо небивало. За първи път през последните 80 години отряд руски бойни кораби пристига в знаменитата американска военноморска база Пърл Харбър. В състава му е ракетният крайцер „Адмирал Пантелеев“ и един голям десантен кораб, които са дошли тук с плющящите на вятъра огромни андреевски флагове за участие в съвместни маневри в района на Хавайските острови. На крайцера се намира

началник-щабът на Тихоокеанския флот, а на десантния кораб — отряд морска пехота от същия флот.

Някъде в дъното на адмиралските сейфове и до днес се таят строго секретните документи с оперативни планове за овладяване от съветската морска пехота на Алеутските и Хавайските острови и за извършване на стратегически десант в Калифорния и Аляска според предписанията на военноморската наука. Уви, морската пехота на Тихоокеанския флот вече е получила бойното си кръщение в Чечения, където не само море, но и рекичка за лодки няма. Ако все пак десантните кораби са влезли в употреба, то е било само за контрабандна доставка на оръжие за чеченците, което се товари в Новорусийск и се разтоварва в Батуми, на територията на суверенна Грузия.

Американците могат да бъдат доволни. Те са успели да пренасочат нестихващата руска агресивност към вътрешността на страната. И загубилата битката за световна хегемония Русия се е захванала да води ожесточена война за хегемония над останките от своята територия.

А в Москва президентът Елцин се среща с президента Шаймиев по случай поредната годишнина от суверенитета на Татарстан, където навремето нещата не са се развили така, че да стигнат до този печален край, както в Чечения. Защото споразумението с бившия първи секретар на ЦК на компартията на Татарстан е в рамките на партийната дисциплина. Едва по-късно се замислят над факта, че всъщност целият руски нефт остава в ръцете на потенциалните, а и фактически вече ислямски страни: Азербайджан, Чечения, Татарстан, Башкирия. И че пленените от чеченците руски войници с желание приемат исляма, също както преди в Афганистан, и демонстративно извършват намаз* пред телевизионните камери.

[* Мюсюлманска молитва. — Бел. прев.]

Склоняват да приемат исляма и заловените в Афганистан руски летци. Превозвайки оръжие до Кабул, техният самолет е засечен и пленен от изстребителите на опозиционната групировка Талибан. Изстребителите са командвани от афгански подполковник, завършил в Русия лятно авиационно училище. Настояванията да бъдат освободени пилотите остават безрезултатни. Ръководството на талибаните не иска да знае за никакво международно право. Те се позовават единствено на волята на Аллаха — великия и милосърдния.

Но и християнски страни се тресат от нестабилност. В православна Грузия е извършено покушение над най-добрия приятел на Русия и личен приятел на президента Елцин още от Политбюро при Горбачов — Едуард Шеварднадзе.

>

* * *

В началото мнозина искрено вярват, че от тоталитарно-комунистическата задънена улица, където до самозабрава е марширвала цели 75 години, Русия като „чайка белокрыла“ ще прелети на широката и прекрасна автострада на цивилизацията и демокрацията и ще се понесе по нея вихрено, изпреварвайки други народи и държави. Сега те са принудени да си признаят, че жестоко са се заблуждавали.

Русия не литва към този нов път — тя се опитва да допълзи до него, като в движението си непрекъснато затъва в бездънното тресавище на своето героично минало. И все я издърпват за косите на повърхността с щедри западни кредити, с безвъзмездни помощи, с ободряващи инжекции, осигурявани от Международния валутен фонд. Всички развити западни държави са си въвели таен данък за спасението на Русия.

От Москва та чак до най-отдалечените краища на страната магазините за хранителни и промишлени стоки пращат от отвъдморски продукти и изделия за широка употреба. Такова изобилие не се помни от времето на цар Николай II. Страната се наслаждава на свободата на словото, събранията и печата, каквато никога не е имала в своята кървава история. И пресата, и книгоиздаването процъфтяват въпреки постоянните си оплаквания, че парите не стигат. За първи път в историята си народът се е изправил на крака, без да се плаши, че изразява мислите си на глас. Пробудили се от почти вековното си вцепенение върху нарове на казармения социализъм, хората най-после имат възможност да се занимават с онова, което им е по душата, да четат, каквото им се иска, и, накрая — да живеят, без да се страхуват от нищо. В страната е узаконена частната собственост, извършва се приватизация горедолу на всичко — от жилищата до големите промишлени комплекси.

В края на XX век робите са получили свободата си! И като се озъртат стреснато, те предпазливо напускат оградената с бодлива тел зона на миналото, но още по-стреснати се изправят срещу непознатото бъдеще, за което нито един от тях не е подготвен. Защото в зоната им е било гарантирано да се хранят по три пъти на ден. Нека да е била постна и безвкусна, нека да е разредена чорбица, но все пак — храна. А тук са принудени самостоятелно да се грижат за прехраната си.

Мнозина не се и опитват, а някои не могат или не желаят „да дишат въздуха на свободата“. Те са остарели при комунистическия режим. Тяхната младост е преминала сред каторгата и ужаса на престъпните Сталинови експерименти и през касапницата на Отечествената война. А са възмъжали в следвоенната разруха, във време, в което не ти се полага да мислиш и разговаряш, а само да работиш за просяшка заплата. Трудили са се честно и

неусетно ги е застигнала старостта. Разпадът на страната, преходът към пазарна икономика и последвалият рязък спад в производството, съпътстван от чудовищна инфлация, са превърнали всичките им спестявания в прах, а пенсиите, преизчислявани по странен начин, на всичко отгоре не се изплащат. Не могат и да работят — вече нямат сили. А на държавата никак не ѝ е до тях. И се намират отвратителни мошеници, които използват отчаяното им положение и чрез разни плитки хитрини изтръскват от старците и последните им копейки, като лишават ветераните дори от правото на собствен гроб. Съвсем естествено е сред тази категория население да се появи най-изострена носталгия по миналото, когато саламът е струвал 2 рубли, макар че салам не е имало.

Точно този психологически момент умело се манипулира и над страната отново започва да се вдига кървавочервеното зарево на най-страшната чума на XX век — комунизма. При това сега в него все по-силно бият на очи не нюансите на червения, а на кафявия цвят.

Както върху тялото на болен човек внезапно се появяват въшки, така и комунистите отново плъзват по тялото на измъчената Русия и с всички сили се стремят да я върнат в тресавището, от което тя прави отчаяни опити да се измъкне.

Още от първия ден на властта на президента Елцин, още от декларацията за неприкосновеността на основните демократични свободи в Русия започва да се извършва глобален САБОТАЖ, който бързо се оформя в антидържавен заговор. Комунистите отлично умеят да използват демократичните свободи за ликвидиране на демокрацията.

Отначало залагат на военния преврат, който се проваля през август 1991 година. Сетне старият Върховен съвет прави опит да замъкне Русия назад в червеното блато, като по ленински подготвя въстанието, потушено с помощта на танкове.

И тогава вече компартията преминава към саботажа. Саботират и отказват да изпълняват правителствени и президентски укази и разпоредби. Парализират законодателната дейност на Думата и същевременно подават на държавния глава очевидна дезинформация. Всяка стъпка напред по пътя на реформите е съпроводена с размахване на оръжие. Създава се впечатлението, че страната е в плен на мрежа от диверсантски банди.

— Защо не изплащате заплатите ни? — питат червените си директори работниците. — Нали президентът е осигурил парите.

— Ами вървете при президента, нека той да ви ги изплати — отвърщат червените директори, които отдавна са използвали президентските пари за закупуване на своите лични мерцедеси и вили, а каквото е останало — са пунали в оборот за допълнително облагодетелстване.

Дори армията изнемогва без пари и войниците в мирно време мрат от глад, а край гарнизоните израстват цели градове от вилите на генералите и на техни роднини, построени от гладните, дрипави новобранци. Безсмъртният лозунг на Ленин „Граби награбеното!“ сега е подменен с новия „Граби ограбените!“.

В крайна сметка саботьорите успяват да провокират войната на територията на Чечения.

НО КАКВО ОЩЕ СТАВА?

Де факто всички бивши секретари на обкоми, крайкоми, автономни републики и области автоматично са се префасонирали в президенти, губернатори и административни шефове, а някои от тях са се добрали до висши чиновнически постове в администрацията на Елцин и в правителствения апарат. Дори бившите армейски политработници преобладават своето ГЛАВПУР* в Управление по възпитанието на личния състав. Онези, които се оказват по-ловки, се устройват като президенти, председатели и директори на разни банки, акционерни дружества и дори на театри.

[* Главно политическо управление на бившата Съветска армия — Бел. прев.]

Но, уви, топлите местенца далеч не стигат за всички. Новата епоха заварва огромна армия от безделници, изхранвана от КПСС и състояща се от безброй секретари на цехкоми, завкоми и райкоми, всеки от които разполага със самостоятелен кабинет и има власт, пари и специални привилегии. Дотогава точно от тези хора най-много е зависело дали работникът или служителят ще получи повишение, дали ще му дадат по-добро жилище или карта за почивка в страната, а още повече — в чужбина; те са създавали в предприятията гъстата мрежа от доносници и редом със своя боеви отряд — чекистите са извършвали глобално шпиониране на цялото население. Промените и особено президентският указ, забраняващ партийните организации в предприятията, ги лишават от властта и „полагащата“ им се длъжност. А като прибавим и различните доскорошни комсомолски секретари, членове на бюра и преструванковци от щатния комсомолски апарат, те стават милиони, които нищо не желаят, и най-важното — не умеят да работят.

Но „златото на партията“ е поделено без тяхното участие.

Отчаяни, като скитащите кучета започват да се обединяват в глутници, намерили израз в наплодилите се десетки комунистически партии от най-различен тип.

А след провала на октомврийския пуч се появява и общият им лидер — Геннадий Зюганов.

Завършил Орловския педагогически институт, където се подвизава като секретар на комсомолската организация, Зюганов не поема по трънливата пътека на народното образование, а бърза да се докопа до бозките на партийния апарат, чиито чеда бозаят предимства и привилегии. В крайна сметка несъстоялият се начален учител успява чрез Орловския горком на партията да се издигне до инструктор в идеологическия отдел на ЦК на КПСС, където нещастният провинциалист просто умира от завист, като гледа разните му завсектори и заводи, да не говорим пък за секретарите, понеже са го прикрепили към кадрово направление от по-нисък ранг.

Може би по-нататък Зюганов е щял да пробие до завсектор или замзавотдел на ЦК, ако не връхлетява горбачовската перестройка. И изведнъж той съзира своя шанс.

Никому неизвестният по онова време партиен инструктор започва умъртвяването на скъпата си майчица КПСС, като организира заедно с Полозков Руската комунистическа партия. РКП никога преди не е имало, понеже всички, като се започне от другаря Сталин, отлично са осъзнавали, че такава партия си струва да бъде създадена само ако КПСС се сгромоляса заедно със Съветския съюз. Шмугнал се като плъх от потъващ кораб в компартията на Русия, другарят Зюганов получава на 12 юни 1990 година първото си бойно кръщение. На този ден тогавашният председател на Върховния съвет Борис Елцин внася за гласуване в Конгреса на народните депутати на РСФСР подготвената „Декларация за суверенитета на Русия“ и осемдесет на сто от комунистите с радост вдигат ръка. Защото след като Русия стане суверенна, същото не може да стане и с КПСС и тогава масата оваканти места ще се заемат от номенклатурата на компартията на Русия! А това е нейната голяма мечта.

Нито Зюганов, нито неговият съучастник Купцов не отронват дори дума на протест, когато подир августовския пуч Елцин забранява КПСС — „за разреждане на напрежението“.

Бившият вицепрезидент Руцкой, който след излизането си от затвора го удря на спомени за онези бурни дни, пише в една от своите книги: „С указа на Елцин от 6 ноември бе прекратена дейността на КПСС и компартията на РСФСР на територията на Русия. Изпокрилият се авангард от предатели от КПСС и КП на РСФСР послушно замълча, без да издаде нито звук на протест.“ Зюганов обяснява мълчанието си, че тъй като комунистите са дискредитирани, а комунистическата идея е опозорена, трябвало да се търси нещо различно.

Сякаш се е срутил светът под нозете му.

Известно време безработният член на ЦК сътрудничи на Руско-американския университет, създаден, както по-късно сам той признава, с пари на ЦРУ. За този институт Зюганов пише доклади и обзорни анализи и така си изкарва хляба.

После намира убежище под крилото на различни национално-патриотични фронтове, които в онези дни се множат като зайци на базата на старата партийна идея за борба със световния ционизъм. Там верният ленинец Зюганов плува на свои води. Обстановката не е по-различна от някогашните закрити съвещания в идеологическия отдел на ЦК, на които инструкторите се запознават с главните насоки в идеологическата борба. Приет много топло, Зюганов постоянно седи в президиумите и съпредседателства, тоест — сред свои е. Пак там се осъществява изключително ползната и не по-малко приятна за него среща с Александър Баркашов. Под безкористното му наставничество другарят Зюганов зубри нови за представите си понятия като „руската идея“, „възраждане на националното съзнание за борба с азиатците“ и „борба с евреите, главните врагове на православието“.

Зюганов се оказва рядко способен ученик. Още самият Хитлер е забелязал, че никой не може така бързо да стане убеден националсоциалист, както бившите комунисти. Нали след гибелта на Третия райх почти всички бивши нацисти, оказали се на територията на ГДР, мигновено се превръщат в комунисти! Затова няма нищо учудващо, че Зюганов е толкова възприемчив към идеите на покойния фюрер. Двете най-човеконенавистнически идеи на дваият век дружно съжителстват в душата на този истински ленинец. Така че за известно време той съвсем забравя за компартията. По-късно партийните бързописци разпространяват мита, че Зюганов едва ли не от август 1991 „заедно със съратниците си пристъпи към създаването отново на комунистическо движение в Русия“. Но това е само поредният комунистически мит. По това време другарят Зюганов се занимава с друго и не е сред онези, които полагат усилия да възсъздадат комунистическото движение.

През октомври 1991 година се чува първият крясък на соцпартията на Рой Медведев. През ноември хората на Тюлкин и Анпилов провъзгласяват в Екатеринбург създаването на РКРП. Малко по-късно на белия свят се пръкват РКП на Крючков и ВКПБ на Нина Андреева.

През това време Зюганов анализира и накрая стига до извода, че народните маси едва ли ще възприемат с голям възторг идеите на националсоциализма, ако им се поднесат в техния чист вид, а не разтворени в старото комунистическо бръщолевене на Ленин и Сталин.

И едва през февруари 1993 година Зюганов, вече убеден нацист, скалтъпва паравана, наречен КПРФ (Комунистическа партия на Руската федерация), на която става председател. Но спорадичният страх, който го тресе през тези години, вече никога няма да изчезне. Взел участие в първомайската манифестация, още като вижда омоновската* верига, преграждаща пътя на разбушувалите се „червено-кафяви“, Зюганов си плюе на петите пред очите на всички. „От този момент — отбелязва «червената Валкирия» Умалатова — той изобщо загуби моралното право да ръководи хора.“

[* От ОМОН — милиционерски отряди със специално предназначение. — Бел. прев.]

Провокаторският талант на Зюганов изцяло се изявява през септември, когато започва „парламентарната“ криза. Денем той подстрекава народа по всевъзможни митинги и посещава кабинетите на шефовете на Върховния съвет, непрекъснато крои нещо с Хасбулатов, Руцкой и Бабурин или пък седи важен като петел пред съвкупление, но вечер винаги изчезва. А след като започва пълната блокада на Върховния съвет, съвсем се покрива. Опозиционните вестници веднага надават вой, че „борецът за щастieto на трудовия народ“ бил арестуван от „тайната полиция на окупационния режим“ и сега линее в затвора. Това героично твърдение е разсеяно от самия Зюганов, който на 3 октомври, в разгара на събитията, внезапно се появява на телевизионния екран и приканва „скъпите ми руснаци“ към спокойствие и сдържаност, като ги моли да не участват в никакви митинги и стачки. Това негово изявление шашва дори и изпечения интригант Руслан Хасбулатов. „Вие помните — казва след освобождаването си от затвора в Лефортово опозорилият се «спикер», — че Върховният съвет беше призовал населението на страната да се вдигне на общоруска стачка... И тогава телевизията излъчи отговора на лидера на КПРФ на нашия призив към стачка. Изявлението на Зюганов не мога да нарека другояче освен предателство... Това, разбирате ли, е нож в гърба.“

В знак на благодарност за своя телевизионен дебют Зюганов не попада в Лефортово, където се озовават всички негови приятелчета, а поставената под забрана КПРФ е набързо помилвана, като за нея се застъпва едва ли не цялата демократична общественост в страната. А се застъпва, защото Зюганов и партията му през последните години са се научили ако не на друго, поне как при всеки удобен момент да надават такъв вой и плач за нарушаването на демокрацията и правата на човека, че никой не е в състояние да издържи — както възрастните не издържат на плача на тримесечно бебе. Зюганов умее това най-добре от всички. Нахален, но не много умен демагог, той се различава от повечето свои кресливи привърженици по инстинкта си за самосъхранение, шлифован в коридорите на ЦК на КПСС. Този негов инстинкт

почти безпогрешно му подсказва кога да се шмугне в някоя дупка, за да се появи оттам отново с пресилените си вопли, че нарушавали свободата и задушавали демокрацията.

А в онзи момент воплите на Зюганов са особено жалостиви, тъй като приближават първите избори и на него много му се иска да попадне в Думата, за да се усети отново в родното номенклатурно гнездо.

Истинската демокрация предполага наличието на целия политически спектър в парламента — от крайно десните до крайно левите. Но на факта, че тези два фланга вече са се съединили в партията на Зюганов и образуват стоманен комунистическо-фашистки център, кой знае защо, тогава почти никой не обръща внимание. И амнистираната партия е допусната до участие в изборите. В резултат другарят Зюганов влиза в Държавната дума като лидер на фракцията на комунистите.

Още от първия си ден там другарят Зюганов бърза да включи в дневния ред на Думата най-значимия за комунистите въпрос — за даването на привилегии, произтичащи от високото положение на депутатите. А по-точно — министерска заплата с постоянна индексация, автомобил с шофьор за денонощно използване, пряка телефонна връзка с правителството, 3000 долара на година за дребни разходи, дипломатически паспорт, безплатно пътуване с влак и самолет до всяка част на света, ползване на специални поликлиники, специални вили и всичко онова, без което истинският комунист не може да си представи своето съществуване. Фракцията на Зюганов се оказва ЕДИНСТВЕНАТА в Думата, гласувала за тези привилегии също така единодушно, както и за разтурянето на Съветския съюз. 45-те комунисти от тогавашната му фракция радостно казват своето „Да!“.

А дори сред либералите на Жириновски трима са против. Много по-скромни са даже и Зюгановите „братя“ аграрници на възпитаника на МГИМО* Иван Лапшин, който пък, кой знае защо, се представя за трудов селянин. Така че комунистите още веднъж потвърждават онова, което е същността на техните идеи и за което те са готови да воюват цял живот до последна капка кръв. Но не своята.

[* Московски минен институт. — Бел. прев.]

Спечелените 45 места в Думата обаче никак не удовлетворяват онези, които по стар навик се наричат комунисти. Още със създаването ѝ партията на Зюганов е имплантирана в антидържавния заговор именно от силите, които не могат да се примирят с гибелта на робовладелската съветска империя.

И не само от тях. Не е нужно да си свръханалитик, за да предвидиш очевидния факт: за крайното разсипване на Русия и онова, което е останало от руската държавност, е достатъчно още веднъж да дойдат на власт

комунистите с техните налудничави класически идеи, този път богато наторени и с идеите на националсоциализма. Обаче урокът, който през октомври 1993 година им „преподава“ президентът Елцин, се е оказал полезен. Амнистираните и излезли от затвора „борци за народно щастие“ вече не са така войнствени, както преди. Пък и другарят Зюганов не желае да смени удобния си статут на председател на парламентарна група с класическия образ на „борец за народно щастие“, хвърлен зад решетките. Затова заговорниците продължават подмолно и с всички възможни средства да саботират придвижването на страната напред. И след започването на чеченската касапница то вече съвсем спира. Нещо повече — изпадналата в шок от болки и унижения Русия заотстъпва назад.

Докато бившият министър на външните работи на СССР, а сега диктатор на суверенна Грузия се придвижва с кола към парламента, изведнъж някъде по средата на пътя тя се взривява. Шеварднадзе, както и император Александър II преди покушението, се е отправил да подпише новата конституция. Но на него му провървява повече, отколкото на покойния император. Взривът се оказва слаб и Шеварднадзе е само леко издраскан от парчета стъкло. Взривеният автомобил все още гори, когато за организирането на терористичния акт обвиняват шефа на местната служба за държавна сигурност Игор Георгадзе, чийто татко — бивш генерал от КГБ, а сега лидер на грузинските комунисти — е намислил да съперничи на Шеварднадзе за поста президент на Грузия.

Георгадзе-син, по волята на съдбата също бивш генерал от КГБ, е обявен за „враг на народа“, тъй като се изяснява, че той е организаторът на поне още десетина терористични акции и играе водеща роля в антидържавен заговор. Участниците в заговора били разработили план за сваляне на Шеварднадзе. При положение, че атентатът над Шеварднадзе излезе успешен, планът предвиждал държавен преврат и установяването на болшевишки режим в Грузия.

Шеварднадзе заявява, че „на подготвялите преврата в Грузия са помагали сили от Москва, които са в опозиция на президента Елцин“. Естествено, баща и син Георгадзе избягват в Москва. Както по-късно се изяснява, Игор Георгадзе е бил изведен от Грузия от руски военни летци; при това за експортирането на бившия генерал от КГБ в Русия се е погрижило командването на Групата руски войски в Закавказието и лично командващият генерал-полковник Рейт.

Но, от друга страна, министърът на отбраната генерал Грачов незабавно заявява официално, че руските войски веднага ще се намесят в събитията, ако

възникне и най-малката опасност за режима на Шеварднадзе. И поставя войската в повишена бойна готовност.

Този път президентът на Русия замълчава. Публично, ако е възможно да се мълчи публично.

Работата е там, че на президента Елцин му се е родил внук, който е кръстен на неговото име — Борис. Щастливият дядо е наобиколен от журналисти, които се интересуват ще се кандидатира ли той за втори президентски мандат. Елцин отвърща, че щял още да помисли. Всичко зависело от резултатите на парламентарните избори през декември. Едно е, ако демократите претърпят поражение, съвсем друго — ако победят. На разсъдливите им става ясно, че демократите са обречени.

Най-добрата характеристика на днешния президент на Русия дава едно петгодишно момиченце, казало пред журналистите: „Елцин е лош — разруши с бомби Чечения, Елцин е добър — нас не ни бомбардира.“

Съвсем уместно казано. В разгара на преговорите за мирно уреждане на чеченската криза самолети без опознавателни знаци започват да бомбардират различни населени пунктове в републиката. Появяват се на разсъмване на двойки или тройки, пускат бомбите и ракетите над главите на мирните жители и отлитат в различни посоки. Генералите Романов и Маслов (тогавашният командващ силите на Министерството на отбраната в Чечения) официално заявяват и твърдят, че „самолетите, които през последните няколко денонощия бомбардират чеченски села, не се числят към Обединената групировка и изобщо не са руски“. Долавя се намекът им, че това може да са самолети на Грузия и (или) Азербайджан, които имат сметки за уреждане с генерал Дудаев. Генералите се заклеват, че ще предприемат необходимите мерки за залавяне на тези тайнствени бомбардировачи, които се появяват неизвестно откъде и толкова свободно разполагат с въздушното пространство на Руската федерация. Впрочем дотук няма нищо ново. Журналистите много добре помнят как още през декември 1994 година, когато Грозни бе подложен на всекидневни варварски бомбардировки, генерал Грачов също така най-искрено се кле, че нито един руски самолет не е излитал във въздуха.

Впрочем и министрите на отбраната знаят далеч не всичко.

Много повече знаят „царските шутове“. И най-важното е — те знаят какво и как да кажат така, че да не падне и сянка върху техния властелин.

От трибуната на Думата Владимир Жириновски — тази рожба на КГБ и орготдела на ЦК на КПСС — настоява Балтийският флот да бъде преведен в Адриатическо море за блокадата на Дубровник, Русия да преустанови

членуването си в ООН, а Козирев незабавно да бъде свален от поста министър на външните работи. „Царският шут“ веднага е подкрепен от Съвета на Думата, изискал от президента незабавно да прогони Козирев „заради провала на руската политика на Балканите“. Може би са мислели, че Русия провежда там някаква политика! Освен това от президента искат да бъде възстановена „нерушимата дружба“ с Либия и Ирак.

Не стига това, ами внезапно се разразява църковен скандал. Научават се, че настоятелят на Печорската лавра отец Роман е разрешил (вероятно срещу голям подкуп във валута) в свещените пещери на манастира, където почиват мощите на свети старци, да бъде погребан убит по време на грабеж престъпник — един от главатарите на Тамбовската групировка в Петербург. Патриархът отстранява от длъжност отец Роман и назначава следствие.

А самолети на НАТО и американски кораби продължават да бомбардират позициите на босненските сърби, което довежда президента Елцин до състояние, близко до истерията. Нищо друго не му идва наум, освен да заплаши Запада със създаването на някакво подобие на Варшавския договор, но само от републиките на бившия СССР. И да му се закани едва ли не с обявяването на война.

На 9 септември Държавната дума се събира на извънредно заседание, за да обсъди положението на Балканите и в Чечения, където сраженията са се подновили. Но на този ден така и не успяват нищо да обсъдят.

Николай Лисенко, лидерът на открито фашистката групировка, обявила се за Национално-републиканска партия, същият оня Лисенко, който едва не предизвика дипломатически конфликт между Русия и Украйна, като скъса на парчета в Думата украинското национално знаме, сега отново се надига от мястото си и се нахвърля срещу един от депутатите — свещеника Глеб Якунин. С подлия прием на професионален уличен хулиган, уловил изотзад за гърлото възрастния свещеник, депутатът Лисенко принуждава отец Якунин да падне на колене и пред очите на всички скъсва неговия нагръден сребърен православен кръст. Свещеникът, прекарал някога при комунистите почти 10 години в концлагер, се съпротивлява, но на помощ на фюрера Лисенко притичва един от близките сподвижници на Жириновски. Това е депутатът Логинов, който участва в заседанията на Държавната дума винаги в пълно бойно камуфлажно облекло, надявайки се така да накара световното еврейство да се разтрепери. Двата „антиевреи“ започват с удоволствие да бият православния свещеник, който по години може да им бъде баща. Действието се развива при пълно мълчание в залата, нарушавано само от неясното блеене на спикера Рибкин. В помощ на свещеника се хвърля една жена — депутатката Елена Тишковская. Но срещу нея застрашително се изправя самият Владимир Жириновски. Той е величествен като ангела на откъсването. И е методичен. Отначало дръпва очилата на Тишковская, а

сетне я удря по главата. После притиска главата на жената под мишницата си и започва да я души, докато в същото време Логинов се стреми да хване Тишковская за краката, за да не може отчаяно съпротивляващата се жена да ритне в лицето обожавания фюрер...

Тази прекрасна сцена от историята на руския парламентаризъм се предава директно по телевизията. И, разбира се, цял свят я транслира, за да се вдъхновят всички от прекрасните примери на руската демокрация. Дори вретият и кипял най-популярен руски вестник „Московский комсомолец“ пише по този повод:

„Всичко сме виждали на този свят. И скандали, и шумни свади, и началническа некомпетентност, и обикновена глупост, и абсурдни амбиции, и мръсни номера, и предателство. И сбиване между народни представители също сме виждали. Нямаме илюзии по отношение на нашия парламентаризъм. Но това, което се случи в Държавната дума миналата събота, не може с нищо да се сравни. Ужасно е. Това страшно сбиване се различава от всички предходни, защото депутатите биха жена. Неколцина мъже — една жена. Чудовищно е и защото онези, които не удряха, хладнокръвно наблюдаваха как я бият. Не скочиха от местата си, не се хвърлиха да я защитят. Отвратително е и защото спикерът Рибкин през цялото време се хилеше и ехидничеше — «изчерпали сте значи всички други възможности, смелчаги мои...». Това безобразно сбиване в руския парламент бе гледано от хора във всички страни по света. В този ден Русия окончателно загуби пред очите на световната общественост образа си на свръхдържава. Нито Чечения, с която не успяхме да се оправим по цивилизован начин, нито Босна, където не можем да отстояваме интересите си, не урониха престижа на Русия в такъв световен мащаб.“

Изпълнената с трагизъм патетика на московския вестник обаче никак не смуцава Жириновски. Нали ако шутът започне да се смуцава, може още на следващия ден да го набият на кол или в най-добрия случай поради непотребност да го хвърлят в тюрмата. „На нея просто ѝ се е приискало да се потърка о някой мъжага — така обяснява главният «либерал» на Русия действията на Тишковская. — Тя, изглежда, има проблеми в интимния си живот.“ А пред него, като тресе разголението си бюст, танцува известната в миналото порнозвезда Чочолина, решила на стари години да гостува на вожда на ЛДПР.

Но и фюрерът Лисенко не намира нищо драстично в своите действия. Понеже самият патриарх лишил отец Глеб Якунин от сана му, той, Лисенко, сметнал за свой дълг да му махне кръста. Това е всичко.

На 12 септември американският крайцер „Нормандия“ изстрелва 13 ракети „Томахоук“ срещу позициите на босненските сърби, без да се съобразява с истерията, разразила се в руските правителствени среди. „Русия е победена страна. И ако самата тя не разбира това, трябва да ѝ се обясни“ — студено отбелязва един от американските адмирали.

Отговорът на „обидената“ Русия не закъснява. На 13 септември неизвестен нападател стреля с гранатомет по сградата на американското посолство. Гранатата пробива носещата стена и се взривява в помещението на свързочния възел. По щастлива случайност няма пострадали. А гранатометът тип „Муха“, чифт ръкавици и маска са открити под арката на отсрещната сграда. Следователите от ФСС обаче не са допуснати в посолството и скоро инцидентът е забравен.

Втория удар по американския империализъм нанася президентът на Беларус Александър Лукашенко, заповядал да бъдат свалени два американски въздушни балона, участващи в спортно състезание. За полета на балоните над територията на Беларус правителството на тази бивша съветска република е било официално уведомено две седмици преди това и успява да се подготви. Знаем ги ние тия спортни състезания! ЦРУ иска да наблюдава от въздуха секретни обекти на наша територия. Балоните са свалени, а спортистите загиват.

Жириновски, който по това време е в България, призовава Русия, Беларус и Сърбия да се обединят във военен съюз, за да не спадне динамиката на мощното настъпление срещу Съединените щати, започнато в Москва и Минск.

А президентът Елцин заминава на почивка в Сочи, където привиква шефа на ФСС генерал Барсуков, за да обсъди с него новите методи на борба с терористите. Докато заседават, в Грозни е извършено покушение над пълномощника на Елцин Олег Лобов. Предчувствието не го е излъгало. Лобов пътува през града с председателя на марионетното правителство, когато по маршрута им взривяват минирана кола. И двамата оцеляват, но са ранени, както и неколцина от охраната. Преговорите прекъсват и нескрито започва да се говори, че бойните действия ще бъдат възобновени. А Лобов веднага отлита за Москва.

Впрочем генерал Грачов е все така оптимистично настроен и твърди, че не може войната в Чечения да пламне отново, понеже войските на Дудаев отдавна били разбити. Точно в този момент на руско-чеченската сцена отново изскача професор Хасбулатов. Научил, че в Чечения ще избират президент на републиката, старият авантюрист за пореден път се гласи да стане „баща на чеченската нация“ и бърза да замине за Грозни. Мнозина предчувстват, че

това няма да доведе до нищо добро. Професорът може да забърка такава каша, че ще се наложи да бъде пусната в действие цяла танкова дивизия.

По същото време от един стражеви кораб, върху чиято мачта се вее президентският флаг, Елцин наблюдава тренировъчен морски десант в района на Сочи и дори лично стреля с 30-милиметрово корабно оръдие, като поразява отдалечената на три километра цел.

Столицата на Русия временно се е преместила в Сочи, където президентът проявява кипяща активност в увлеченията си. В морето стреля с корабни оръдия, а на сушата се отдава на любимия си спорт — тенис. Тези битки на корта мълвата вече сполучливо е нарекла турнири на „Голямото будалкане“, по време на които мимоходом се решават важни държавни дела в присъствието на тайни и явни посетители. Интересен е и подборът на тенис-партньорите на президента. Това са ту неизменно придружаващият го генерал Коржаков или литературният редактор на написаните от Елцин книги Леонид Юмашев, ту собственикът на московския нощен клуб „Арлекино“ Алексей Гусев или пък президентът на република Беларус Александър Лукашенко, дошъл в Сочи от Киев, където с президента Кучма е водил тайни преговори за „интеграцията“.

А информационната емисия на руската телевизия показва избягалия от Грузия и приютен от ФСС в Москва бивш генерал от КГБ и бивш шеф на грузинската Държавна сигурност Игор Георгадзе. Както и се очаква, беглецът-чекист обвинява Едуард Шеварднадзе в търговия с оръжие и наркотици, а също и в инсценировка на извършеното над него покушение. „Ако наистина съм подготвял покушение — не без гордост заявява Георгадзе, — той сега да е в гробището.“ След което заместник-министърът на вътрешните работи на Русия генерал Колесников добавя, че „Георгадзе ще бъде предаден само тогава, когато Шеварднадзе представи доказателства за вината му“. В гласа на зам.-министъра се долавя и известно недоумение: ама как така в Грузия са стигнали до толкова сериозно скарване двама бивши генерали от КГБ Шеварднадзе и Георгадзе? Другари, помирете се!

Все по това време в Петербург екип на ФСС нахлува в световноизвестния Мариински театър за опера и балет и извежда с белезници на ръцете художествения ръководител и главен балетмайстор Виноградов и директора на театъра Маликов. Двамата са уличени във вземането на подкуп от канадски импресарио в размер на десет хиляди долара. Пачките в „зелено“ откриват в бюрото на директора Маликов, който веднага издава и балетмайстора.

Преди да стане директор в театъра, Маликов дълги години работи като началник на отдела за пропаганда и агитация в Ленинградския областен комитет на КПСС и се е научил на някои неща не по-зле от своя легендарен

дядо, заемал още при Ленин длъжността комендант на Кремъл и лично разстрелял Фани Каплан — „да не би от глупост да се разприказва“. Но тия не минават пред знаменития генерал Черкесов, който доказва с ареста му, че умее да издирва не само книгите на Солженицин.

Общественият интерес към този нетипичен случай обаче бързо угасва. По-точно угасва на другия ден, на 6 октомври, когато от Грозни пристига вестта за покушението над генерал-лейтенант Романов.

Генералът пътувал от щаба си за среща с професор Хасбулатов. Когато генералският кортеж навлиза в автомобилния подлез при площад „Минутка“, избухва силен взрив. Някой се изхитрил да заложи под асфалта в центъра на гъмжащия от войски и сътрудници на ФСС Грозни мощна радиоуправляема мина. За разлика от неуспешните покушения над Шеварднадзе в Тбилиси и над Лобов също в Грозни, в този случай последствията са ужасяващи. С изключение на генерал Романо, всички останали, които са били с него в колата, загиват. Самият генерал, със счупвания на гръдния кош и травми на главния мозък, е в безсъзнание. В това състояние го транспортират до Владикавказ, а оттам — с единствения в района специален самолет с реанимационно оборудване — до московската болница „Бурденко“. Предстои му дълги месеци да лежи там, без да дойде в съзнание.

Веднага след атентата Аркадий Волски съобщава, че маршрутът и времето на своето пътуване Романов е уточнил половин час преди да тръгне за срещата си с професор Хасбулатов.

„Генерал Романов плати сметката на генерал Антонов“ — сухо отбелязва вестник „Московские новости“ и припомня каква роля има този генерал в трагедията, разиграла се в село Самашки. Намекът е прозрачен — виновни са чеченските диверсанти, въпреки че министърът на информацията на Ичкерия Мавлади Удугов категорично опровергава участието на бойци от съпротивата в атентата.

Разбира се, никой не желае да го слуша. Вдигнатата във въздуха авиация незабавно нанася своя удар на възмездието по много села и аули, където загиват хиляди мирни жители. Геноцидът на малкия и горд чеченски народ продължава сред гробното мълчание на целия свят, декларираше, че тази касапница е „вътрешен въпрос на Русия“. Бойните действия се възобновяват с предишното ожесточение. И всеки ден към различните краища на Русия пътуват десетки цинкови ковчези с руски офицери и войници. Но по-голямата част от убитите хвърлят в братски гробове и предпочитат да забравят за тях. „Войната на безследно изчезналите“ в руската армия — вече наричат така чеченското клане.

Междувременно отпочиналият си в Сочи президент Елцин се е завърнал в Москва, успял е да отстрани от поста му изпълняващия длъжността

генерален прокурор Илюшенко и е заминал за Париж, а оттам — за Ню Йорк, при своя приятел Бил. Освен това му предстои да говори пред Генералната асамблея на ООН.

В Москва президентът се връща в момент, в който столицата е обхваната от предизборната треска. Тук стават невиджани досега неща.

Министърът на отбраната Грачов се съди с журналиста Пегл от вестник „Московский комсомолец“, който е изобличил генерала в разхищаването на държавни средства, предназначени за строителството на жилища за военнослужещи, но изхарчени за закупуването на шест мерцедеса за лично удоволствие. Както е отбелязал един велик американец, „в демократичното общество не се бият, а отиват на съд“ и министърът точно така постъпва, като поръчва срещу журналиста да се възбуди наказателно дело. При това положение министърът е длъжен да се яви пред съда, но естествено не го прави. По тази причина изслушването на делото на три пъти се отлага от съдията в московския районен съд Говорова, докато накрая тя съвсем неочаквано постановява министърът на отбраната да се яви принудително, доведен от кварталната милиция. Цялата страна със затаен дъх очаква милиционерите да повлекат армейския генерал към съда. Но той се появява там сам и дори се обръща към съдийката с „Ваша милост“. Кой би могъл да допусне само преди три години, дори и насън, че подобно нещо е възможно.

Но никой не допуска, че е възможно и онова, което става в Държавната дума. А там Владимир Жириновски не крие силно приповдигнатото си настроение и се пъчи като герой заради блестящата си победа над Тишковская. Когато се поставя въпросът преди изборите всички депутати да минат през медицинско освидетелстване за вменяемост, той се самоизтъква по следния начин: „Това не ме тревожи. Аз съм много здрав човек... Пикнята ми е такава, че става и за пиене.“ И верният Маричев веднага започва да пие някаква течност от трилитрова бутилка с етикет с надпис „Пикнята на Вова“.

Но демократите в Думата се тревожат и от друго. Към парламента са се устремили комунистически формации, които вече се коалират с явни и тайни престъпници. При това положение МВР прави официално допитване кой от кандидатите за депутати е осъждан и лишаван от свобода. МВР проявява необичайна за него оперативност.

Подигравателно усмихнат, началникът на Центъра за връзки с обществеността при МВР, нашият стар познат от Будъоновск полковник Ворожцов, започва да чете списъка на депутатите престъпници. Номер едно в списъка е многократно съденият Сергей Адамович Ковальов, лежал при комунистите в концлагер, а сега тормозен от тях в Думата. Втори се оказва свещеникът Глеб Якунин, също изкарал дълги години в комунистическите концлагери и неотдавна унижен от фашисти по време на заседание в Думата.

Следващият е Юлий Рибakov... И още, и още... всички, които до 1991 година са осъждани по знаменития член 70 от Наказателния кодекс.

Докато се изнася тази информация за „престъпниците“ в Думата, спусната от хеликоптери група от спецчастите извършва десант на летището край станица Слепцовская в Ингушетия. Десантчиците заграбват намиращите се в касата седем милиона рубли, пребиват швейцарските работници, които се занимават с модернизацията на летището, и също така внезапно излитат, както са се появили. Президентът на Ингушетия Руслан Аушев се опитва да постави въпроса пред Съвета на федерацията, но подобни дреболии вече никому не са интересни. Защото сега страната е развълнувана от вестта, че на 26 октомври президентът Елцин за втори път през последните четири месеца е постъпил в болница поради рязко изостряне на исхемичната болест на сърцето му.

Онези, които до този момент не съвсем умело манипулират Зюганов и скупчилата се около него групичка припяващи от бившия партиен дребосък, разбират, че се открива шанс властта да бъде взета по напълно легален начин, като пробутат свой човек на изборите за президент през 1996 година.

Оказва се, че претендентите за този пост са много. И както винаги, в уютната „нелегална“ комунистическа среда се заплитат традиционните византийски интриги. За президентския пост претендират: директорът на химическия комбинат в Красноярск Пьотр Романов, който цял живот се е занимавал не само с производство на бойни отровни вещества, а и на евтината бойна отровна напитка — водката, заради което е много популярен сред народа; бившият генерал от КГБ Стерлигов, готов да хвърли цяла Русия в бездънната пропаст на великата битка с ционизма; познатият ни Александър Баркашов, превъзхождащ генерала по безразсъдство. Но тези откровени нацисти не знаят наизуст нито едно от комунистическите заклинания и най-важното — те никога не са втели като Зюганов в котела на номенклатурния апарат. Дори и на дъното му.

Точно затова за Зюганов се заговорва като за общ кандидат на всички „патриотични сили“. Това също носи риск. Но изповядващите голия нацизъм върху нестабилната платформа на антисемитизма така зле са се провалили при изборите на всички равнища, че никак не подхождат на замисления план. Още се помни случаят с поета-патриот Станислав Куняев, главен редактор на неприкритото фашистко списание „Наш современник“, загубил от евреина Заславски изборите в самото гъмжило на православна Москва. А такива примери — колкото искаш.

Затова и решават да се спрат на кандидатурата на Зюганов. Той все още може криво-ляво да се изразява на новоезика на партийните инструктори от

времето, по което пенсионерите изпадат в екстаз, сякаш чуват някакво мистично откровение. „Задава се революцията на бабичките!“ — подхвърля един циник от обкръжението на Зюганов.

Наред с това като огромно предимство на Зюганов се изтъква пълната липса на характерна физиономия у него и умението му да разговаря с изяществото на робот от първо поколение. Тоест абсолютно без да слуша и без да чува събеседника си.

Журналистите например го питат: „Каква е бъдещата ви икономическа програма?“, а той отговаря: „Русия има специфичен път на развитие — социализъм, православие, народност.“ Питат пак: „Ще бъдат ли национализирани банките?“, а Зюганов отвръща: „Руският народ винаги е изпъквал със своето единомислие и със стремежа си към социализъм.“ И така нататък.

Риск наистина има. Но от друго естество. Никога и никъде на комунистите не им се е удавало да дойдат на власт чрез свободни избори. И изобщо без своите репресивни органи комунистите се чувстват точно толкова неуютно, колкото безпомощно бебе в джунглата.

Но ако на комунистите това никога не се е удавало, тъкмо Хитлер успява по този начин да дойде на власт — чрез свободни избори, които Ленин например нарича „буржоазен нонсенс“.

Така че рискът може да се смята за оправдан, доколкото обстановката в страната, създадена с общите усилия на патриотите от целия червено-кафяв спектър, позволява до властта да се добере групировка, която разполага с достатъчно пари и отлична организация. Особено в условията на царящия пълен организационен и структурен хаос в Русия, погрешно оприличаван от мнозина на демокрация. В този хаос никой не се интересува нито от източниците, нито от начините на осигуряване на средства за политическите и обществените формации, които всъщност нередко са типични престъпни групировки. А колкото до строгата организираност и желязната партийна дисциплина — тези качества, както е известно, винаги са били основание за гордост у нацистите и комунистите.

Вечерта на 26 октомври Зюганов получава от Службата за сигурност при президента касета с двуминутен видеозапис. Но и тези две минути са му достатъчни, за да повярва, че, изглежда, историята за първи път дава шанс на комунистите да вземат властта по демократичен път — както някога Хитлер. Е, а после ненавистната демокрация ще бъде стъпкана и унищожена по ленински.

На телевизионния екран просветва страшна картина. Няколко души с бели престилки бавно придвижват по болничния коридор санитарна количка, на която в безсъзнание лежи президентът Елцин. Лицето му е мъртвешки

жълто. Над него някой държи система. В кадъра се мярка изплашеното лице на верния Коржаков. В такова състояние никога не се е случвало да го видят.

Обърканите лица на помощниците на президента, появили се на екрана на всички държавни телевизионни канали, потвърждават опасенията, че нещата вървят много зле. Втори инфаркт. За по-малко от половин година.

Съумял навремето да прикърпа край себе си цялата партийна номенклатура и армейската върхушка, след като разбива повечето стари силови структури, президентът Елцин се е превърнал в оня могъщ фактор, с който подир събитията през октомври 1993 година никой не би посмял да се бори. Но ако при първия му сърдечен пристъп се появява само шансът, вторият вече предвещава неговото поражение.

Президентът на САЩ Буш изпада в безсъзнание само за десет секунди, но и това е достатъчно, за да загуби изборите от Клинтън, чиято кандидатура до този момент не се възприема достатъчно сериозно. Народът обича не толкова умните, колкото пращящите от здраве вождове. Това — на първо място. А на второ — записаният на касетата материал убедително говори, че дори и да оживее, Елцин не само няма да може да участва в предизборната борба, но и не ще бъде способен да изпълнява президентските си задължения до края на мандата си.

А други противници няма. Демократичните партии, с които президентът си е развалил отношенията заради войната в Чечения, са слаби, разединени и нямат лидер от национален мащаб. Той обаче е успял да направи така, че вече са престанали да виждат у него водача.

Такъв шанс за измъкнали се от подземията плъхове историята предоставя веднъж на хиляда години. Но в Русия това вече е втори случай само за 75 години. Смешно би било, ако не се възползват от него!

Така че уверението „вие скоро ще видите здрав и силен нашия президент боец“, изречено от Сергей Медведев, минава покрай ушите на всички. А изглежда — и на самия Медведев.

Тогава властимащите прибегват до друг начин на въздействие. По телевизията показват как треньорът на Елцин по тенис Тарпищев (той е и президент на освободения от данъци знаменит Спортен фонд, който закупува в Русия алкохол и цигари) играе на корта с генерал Коржаков. Но кой знае защо, за здравето на президента питат не Тарпищев, а генерала, който казва:

— Щом Александър Василевич играе тенис, значи с президента всичко е наред. Иначе той нямаше да е тук.

Това изявление дава обратен ефект: значи президентът е толкова зле, че не пускат при него дори Коржаков. И когато след две седмици на екрана се появява бледият и подпухнал президент, веднага се пуска версията, че на

журналистите са пробутали стара лента от дните на първата му сърдечна криза.

Обстановката за „червен пробив“ към властта е преценена като напълно подходяща и на Зюганов му е наредено да започне настъпление.

Докато другите се опомнят, комунистите открито заявяват, че тяхната цел е смяната на режима в страната и преход към „истинското народовластие“. Какво означава „народовластие“ по комунистически, това всички добре помнят. Програмата им е проста като „ленинската правда“. Ликвидиране на президентския пост като „неоправдаваща себе си“ институция и преход към колективно ръководство. Това също ни е добре познато — една безлика група от апаратчици се прикрива зад гърба на нищожния Върховен съвет на мястото на Думата и има възможност безконтролно да си върши далаверите както в страната, така и по света. Зюганов официално е обявил, че възнамерява да се бори за поста президент с единствената цел да ликвидира този пост. И това той говори не на закрити секретни пленуми на КПРФ, а свободно от телевизионния екран.

Зюганов и неговият главен помощник Геннадий Селезньов, който се хили като подпийнал БОМЖ* в продължение на четирийсет минути пророкуват от екрана пред цялата страна как щели да ликвидират сегашните правителствени структури. Селезньов, в миналото редактор в комунистическия „Правда“, със садистично удоволствие разказва как ще постъпи партията му с частните банки и приватизираните предприятия. При това така реди думите си, че и до края на предаването не става ясно дали съгласно старата добра комунистическа традиция на хората ще бъде отнета само собствеността или на всичко отгоре ще ги и разстрелват, което също е в духа на добрата стара комунистическа традиция. „Сами ще видите — хили се Селезньов с неизтрезнели очи — след юнските избори.“

[* Без постоянно местоживеене, скитник. — Бел. прев.]

Ами конституцията?

Комунистите изобщо не възнамеряват да признаят тази конституция.

Вече споменахме, че другарят Зюганов има поведение на робот от първо поколение. Абсолютно без да мисли, той огласява всичко, с което са го програмирали. Така например неочаквано заявява, че в сегашните учебници по литература нищо не пишело за Пушкин, Достоевски и Толстой. Кой му е дал такава информация и какво го кара да я повтаря — това и до днес си остава загадка. Но отзвукът се оказва твърде сериозен. „Аз съм крупен учен!“ — с безапелационността на робот непрекъснато изтъква шефът на КПРФ и неволно ни напомня популярната в миналото песенчица „Другарю Сталин, вие сте голям учен!“.

А относно конституцията Зюганов заявява следното: „Много се съмнявам, че новата конституция наистина е получила одобрение. Неотдавна видях данни на американското електронно разузнаване (! — И. Б.). Според тези данни в списъците са добавени 9,2 милиона гласа. Резултатите от референдума са фалшифицирани. Но понеже всички документи са унищожени, вече няма как да се направи проверка.“ Твърде странно, да не кажем нещо повече, изглежда обстоятелството, че лидерът на комунистите се позовава на авторитета на американското разузнаване. Откъде накъде ЦРУ ще снабдява с информация фюрера на пет компартии? Не играят ли те заедно една игра под наименованието „Как да ликвидираме Русия?“. А може би ЦРУ подхвърля на Зюганов дезинформация, за да намекне пред отговарящите за сигурността органи, че е време този лидер да бъде обгледан чрез ленинско-сталинските методи в единична килия на следствения затвор по подозрение за връзки с чужди разузнавания?

„Светая светих“ в декларираната от комунистите програма обаче е точка за „незабавно и повсеместно възстановяване на парткомите в предприятията от всички видове собственост“. Огромната и изгладняла армия на уволнените бивши партийни организатори, които Зюганов ласкаво нарича „истинското злато на партията“, мечтаят неистово за старите си доходни служби и в това се заключава главният смисъл на комунистическия ренесанс.

Събитията в Русия дотолкова са вдъхновили президента на Беларус Александър Лукашенко, че той разгонва парламента, а в интервю за германския вестник „Ханделсблат“ заявява буквално следното: „Историята на Германия е копие на историята на Беларус. Германското общество се изправи на крака благодарение на силната власт, благодарение на Хитлер. Германия беше онзи пример, при който обществото се консолидира около един лидер и това е в полза на държавата.“ През изтеклите петдесет следвоенни години може би нито един президент не си е позволявал с такава любов да говори за фюрера на германския нацизъм. А още по-малко пък някой го е очаквал от лидера на Беларус, загубила почти половината си население именно заради това, че германският народ така тясно се е сплотил около своя любим фюрер. Впрочем кой ли би могъл да очаква сериозен отговор от президента Лукашенко, чиято глупост струи направо от ушите му? И всички се питат къде ли се е заредил с тези идеи — общувайки със Зюганов или докато играе тенис с президента Елцин и с Коржаков?

На самия Елцин обаче никак не му е до тенис. На 27 ноември, в деня на историческото изявление на Александър Лукашенко, изписват президента от болницата и го изпращат да се възстановява в Барвиха. А събитията се развиват някак си покрай него. Предизборната кампания за нова Дума отива

към своя финал. Разделените демократи и новородената партия на властта очевидно не могат да се противопоставят на желязната фаланга на национал-комунистите, ползващи се от мълчаливата подкрепа на всички силови структури и даже на многобройните чиновници от администрациите на президента и правителството. „Ние ще се справим с «двуличниците», които предадоха партията и преминаха на служба на окупационния режим.“ Тези закани се отправят не чрез агитационните предизборни позиви на някой нелегален обком, а по каналите на правителствената телевизия.

На 5 декември Думата официално приключва своята работа. На раздяла в кабинета на Николай Лисенко, прославил се с публичното поругаване на украинското знаме и издевателството си над свещеник Глеб Якунин, избухва взрив. А разлетелите се на парчета стъкла развалят външния вид на паркираната долу кола „Волво“, собственост на депутата Вячеслав Никонов, внук на знаменития Вячеслав Молотов.

Ядосаният Никонов изказва предположението, че Лисенко сам е заложил този взрив, за да си възвърне имиджа за предстоящите избори. Лисенко пък бърза да обвини за терористичния акт „кавказката мафия“, която си била поставила за цел да ликвидира всички истински вождове на руския народ.

Сякаш в потвърждение на неговите думи във Владикавказ някой си Юрий Кондаков — осетинец по произход — се барикадира в една детска градина с 16 деца и три възпитателки. Докато милицията води с него преговори, терористът хвърля сред малчуганите граната. Три деца са убити, а шест — ранени.

В Москва пък трима убийци нарязват с ножове на парчета пред входа на дома му началника на транспортното управление на правителството.

На 6 декември умира генерал-полковник Волкогонов — верен привърженик на Елцин, известен писател и историк, направил първия плах опит за осмисляне на престъпния комунистически режим през неговите седемдесет години от руската история.

Едва ли не отвсякъде пристигат погребални новини.

Край Архангелск се е разбил самолет АН-2 — загинали са 11 души.

Край Нахичеван се разбива ТУ-154. Загиват повече от 40 пътници.

Над Приморието в Японско море е изчезнал безследно още един ТУ-154, излетял от Южносахалинск за Хабаровск.

В Таджикистан руските граничари водят ожесточени сражения с ислямската съпротива на прокомунистическия режим на Рахмонов.

А в Барвиха лекарите са обявили карантина и президентът се оказва отново изолиран от страната. Анонимният източник от администрацията на президента, който предоставя информация на Зюганов, охарактеризира Елцин като „уморен, болен и впиянчил се човек“.

На 9 декември скръбно се отбелязва четвъртата годишнина от гибелта на СССР, съвпадаща с погребението на генерал Волкогонов. На почетна стража стоят самият генерал Коржаков и неговият нов любимец — известният комик Хазанов.

Зюганов заявява, че при победа на парламентарните избори комунистите ще денонсират Беловежкото споразумение. „Тогава нас ни измамиха“ — казва роботът, без да си мърда устните.

Предизборната борба се нажежава. Владимир Жириновски публично прави голямо откритие. Той обяснява, че лидерът на „Яблоко“ Явлински е еврейн, а партията му — „еврейско сборище“. Главният „либерал“ на страната призовава чеченските села да бъдат изтрети от лицето на земята, а жителите им — поголовно изтребени.

Никой никога не е вземал насериозно казаното от Жириновски. Грешка. ТЪЙ КАТО ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ СЕ ПРОВЕРЯВА ЧРЕЗ ОНОВА, КОЕТО МУ ПОДХВЪРЛЯТ УСТАТА НА КРАЛСКИЯ ШУТ. Запомняйте думите на шутовете и по-добре — записвайте си ги!

В Петербург при твърде странна автомобилна катастрофа загива лидерът на Християндемократическата партия Виталий Савицки. Може би най-честният от всички депутати в Думата.

На 11 декември се отбелязва още една мрачна годишнина. Навършва се точно една година от началото на войната, която генерал Грачов е обещал да приключи само за два часа. Силовите ведомства оповестяват загубите, като посочват три пъти по-малки цифри.

Но и те са страшни. Армията признава загубата на 2636 убити и 5587 ранени до 1 декември. А генерал Масхадов твърди, че бойците от съпротивата са унищожили поне 30 хиляди окупатори. Страшната истина навярно е някъде по средата, обкръжена от кървавата гарнитура на лъжата.

Изтормозени от кошмара на тази война, държавните мъже започват от време на време да откровеничат. „Ако сме допусkali, че така ще се обърнат нещата — признава премиерът Черномирдин, — трижди щяхме да си помислим.“ А обикновено мрачно мълчащият министър на вътрешните работи Куликов въздъхва и процежда: „Наистина не сме очаквали такава съпротива.“

А в Стокхолм вече се събира общественият (засега с това наименование) трибунал за разследване на военните престъпления в Чечения. Делегацията

от Русия е задържана на летището, където сътрудници на ФСС конфискуват видеокасети с показания на очевидци и други материали, свидетелстващи за прекия геноцид над чеченския народ.

Годишнината на войната отбелязва и генерал Дудаев, който като нарича „престъпно-криминален“ режима в Москва, изразява увереност в победата на своя народ.

Не стига това, ами на 13 декември цяла Русия е потресена от нова трагедия. Три самолета СУ-27, които се числят към елитната авиационна част „Руски витязи“, са се разбили край авиобазата Дананг във Виетнам, след като, снижавайки полета си, се връзват в пистата. Самолетите се завръщали от Малайзия, където участвали в авиосалон. Загиват четирима пилоти.

Много повече са жертвите от 14 декември, когато внушителен отряд чеченски въстаници, изтласква, както винаги — изненадващо за армейското разузнаване, руския гарнизон от втория по големина град на Чечения Гудермес и се укрепява там. „Ние ще воюваме до пълното изтощение на Русия“ — заявява генерал Дудаев. Над града незабавно се появява руската авиация, гръмва и тежката артилерия. Командването вече отдавна не обръща никакво внимание на мирното население. Хвърлените на щурм срещу града войски са напълно разбити в сражението през нощта и отстъпват, загубили по официални данни 25 убити, 38 безследно изчезнали и 60 ранени.

Но от това почти никой не се интересува, тъй като на Чечения вече гледат не като на част от територията на Русия, а като на далечна отвъдморска колония.

Къде-къде по-силно впечатление прави изненадващото появяване на телевизионния екран на всемогъщия генерал Коржаков, който дава 15-минутно интервю на Владимир Познер. Представил се като скромен държавен служител, чиято съпруга работи в църква, а дъщерята учи в медицинско училище, Коржаков твърди, че неговата роля силно се преувеличава. Та той просто желае Йосиф Кобзон да пее, а не да се занимава с политика, Лужков да бъде кмет на Москва, а не да посяга към президентския пост. За всеобщо учудване бие и по генерал Грачов, когото главният телохранител характеризира като специалист по организиране и приемане на паради, но в никакъв случай като годен за военачалник. „А вие размислихте ли какво ще стане с вас — пита го Познер, — ако Борис Николаевич се откаже от балотажа за втори мандат?!“ По лицето на генерала се появява една от неговите многобройни скромни усмивки, подсказваща, че всичко вече е вързано в кърпа.

А на предизборната въртележка Жириновски се целува с маршал Язов. „Да те благослови Господ!“ — напътства Жириновски последния министър на отбраната на СССР.

В Москва въвеждат войски и бронетехника „за осигуряване на реда по време на изборите“. За да бъде придаден повече драматизъм на обстановката, ФСС разпространява поредната дезинформация: отрядът на Басаев е преминал границата на Чечения и не се знае накъде се е отправил. Така че чакайте втори Будъоновск. И в Москва отново започват да ловят по улиците всеки, който е с по-тъмни коси.

На 17 декември се провеждат дългоочакваните парламентарни избори. Както се предполага, най-много гласове събират комунистите — 22 процента. Но това не е процентът, на който са се надявали. Очаквали са поне 50! Второто и третото място се падат на Черномирдин и Жириновски. Първият е разчитал на 25 процента, но получава 10, докато вторият се е клел, че ще спечели 40 процента, но получава също 10. Явлински, който категорично е отказал обща листа с Гайдар, получава само 8 процента и се озовава в Думата в съвсем идиотска ситуация, тъй като не е пожелал да влезе в съюз нито с комунистите, нито с фракцията на премиера, а самостоятелно може да показва само изваден от джоба си кукиш. „Изборът на Русия“ пък изобщо не влиза в Думата. Резултатите показват, че комунистите са успели да осъществят първия етап на своето настъпление. И Думата фактически е в ръцете им.

На 20 декември президентът Елцин се появява в Кремъл, където връчва маршалски звезди на генералите Барсуков, Куликов и Николаев. Той заявява, че напълно „се е възстановил“, но още не е решил дали да се кандидатира за втори мандат.

Маршалските звезди на тримата представители на КГБ са връчени на 20 декември, когато по традиция е така наричаният Ден на чекиста. Сега този празник дипломатично е преименуван на Ден на външното разузнаване, с което наградната троица няма нищо общо. Нова Русия се е оплела в датите, празниците и символите. Затова президентът издава специален указ — от днес 20 декември ще се чества като Ден на работниците от органите на сигурността. И няма къде да се скриеш от този празник, който, ако чуete какво говорят някои генерали от ФСС, е едва ли не руски национален. Може да си помислиш, че цяла Русия с камбанен звън и църковни шествия от векове отбелязва Деня на тайната царска полиция или Деня на Тайната канцелария — все светли дни сред монотонното всекидневие на империята.

Разбира се, такъв празник не може да мине без високопарни самохвалебствия.

Центърът за връзки с обществеността при ФСС заявява, че „естествено, ние знаем къде се намира Дудаев и по какъв начин се снабдява с оръжие, как

щурмоваците му се възстановяват в чужбина и как се завръщат“. На въпроса, защо тогава Дудаев и досега не е заловен и убит, а пътищата за прекарване на оръжие и жива сила не са блокирани, „чекистите“ реагират със загадъчен израз на лицата си, но отговарят с непреводими междуметия. А междувременно е изтекла повече от година, откакто са пуснали в действие механизма на оперативно-следствените издирвания за залавяне на екс-генерала от авиацията. И половин година — от момента на обявяването за федерално издирване на Шамил Басаев. Бедата била там, че на територията на Чечения не действал в нормална обстановка отработеният механизъм на държавната репресивна машина. Така че, за да бъде заловен някой, като първо условие е необходимо да се установи контрол върху територията на издирването.

Още в средата на март началникът на териториалното управление на ФСС е обещал на тогавашния си шеф Сергей Степашин да залови Дудаев само след няколко дни. Две седмици Степашин търпеливо чака, но естествено нищо друго не дочаква освен съобщението, че цялата оперативна група на териториалната ФСС е унищожена при опит да доближи района, където се намира бунтовният генерал. През април за Чечения заминава специална група от централния апарат на ФСС, съставена от работници в Управление за контраразузнавателни операции и Управление за военно контраразузнаване. Двете подгрупи са почти изцяло ликвидирани, а онези от членовете им, на които е провървяло да се измъкнат живи, докладват на Степашин, че при сегашната обстановка залавянето на Дудаев е невъзможно.

Изпаднала в истерия, Федералната служба за сигурност се отказва от по-нататъшното провеждане на операцията. През май, а после и през юли началникът на Управление за специални операции генерал Герасимов, порано командващ диверсионната част „Вимпел“, неколкократно звъни и разговаря по телефона с някои от бившите си подчинени, като им предлага изпълнението на светкавична операция в южния район на Русия. Но всички опити на генералите от „Лубянка“ да призват „на подвиг“ подчинените си се натъкват или на отказ, или на молбата да им се връчи писмена заповед в два екземпляра.

В началото на септември Министерството на отбраната прави опит да привлече офицери и войници на договор от частите със специално предназначение, които да се заемат със залавянето на Дудаев на основание само на устна заповед. Но ГРУ така и не успява да намери специалисти по така нареченото „живо залавяне“. Защото, както е отбелязано и в докладната, залавянето от такъв род, а именно арестуването на чужд държавен глава на контролираната от него територия, не е по-различно от диверсионна акция по арестуването на президента на Франция в Елисейския дворец. И дори е по-сложно, доколкото придвижването на всеки друг държавен глава може да се

проследи много по-леко, отколкото придвижването на Дудаев или Басаев. Пък и системата от шифри и пароли, която се прилага в Чечения, е разработена още по време на войната в Афганистан и е толкова примитивна, че без усилие я дешифрират всички командири на въстанически отряди. Безсилието на руските спецслужби довежда дори до разработката на разни екзотични планове, като арестуването на Аслан Масхадов, докато седи на масата на преговорите.

След като във ФСС пристига новият шеф генерал Барсуков, за арестуването на Дудаев никой не проронва и дума. Сега вече се говори само за неговото ликвидиране. Щом постъпи сигнал, че бунтовническият генерал се е появил в еди-кой си населен пункт в Чечения, авиацията незабавно се вдига във въздуха и върху посоченото село се излива водопад от бомби. Методът е твърде скъпоструващ и доста напомня на съмнителна лотария, но пък е практически безопасен. Ами ако изведнъж им провърви? Нали все пак някога трябва да им провърви, ако непрекъснато удвояват залога.

Чудесна демонстрация на професионализма си спецслужбите правят и при внезапното овладяване на Гудермес от бойците на съпротивата. Командването на федералната групировка, оглавявано след покушението над Романов от генерал Шкирко, е напълно изненадано, макар че по-късно спецслужбите в един глас нареждат: „Ние ви предупреждавахме“. Налага се градът отново да бъде превзет по познатия начин — чрез изравняването му със земята от дългобойната артилерия и системите за залпов огън.

Така че на 26 декември Гудермес е „овладян“ — с цената на над триста души убити и ранени.

Театърът на абсурда в чеченската война се изразява в пълната безотговорност на командването за всички тактически и стратегически провали. Загиват войници и офицери, гинат мирни жители, а генералите получават само повишения и ордени. Така става и в случая с Гудермес. Генерал Шкирко, който проспива придвижването на големи противникови сили към града през системата от предни постове и заграждения, не само не е разжалван и даден под съд, а напротив — произвеждат го в генерал-полковник и го назначават за командващ Вътрешни войски на Русия, числеността на които вече надхвърля един милион.

А из цяла Русия бият на умряло камбаните на оцелелите църкви. Към безкрайните опела на докарваните от Чечения убити войници и офицери е включена и 16-ата годишнина от нахлуването на съветските войски в Афганистан. На панихидите се споменават и загиналите в тази безславна колониална авантюра.

На следващия ден, 29 декември, в Кубинка погребват загиналите във Виетнам летци от авиоотряда „Руски витязи“. Сведени знамена със зловния

профил на Ленин и православни свещеници, които четат молитва за последно сбогом, разплакани лица на близките, мрачни погледи на колегите.

А в Грозни се стягат да честват една година от катастрофалния разгром на руските войски в така наречения „новогодишен щурм“ на града, предприет от генерал Грачов. Никой никога няма да узнае колко на брой са хвърлените в общи гробове руски бойци, загинали в тази предновогодишна нощ. Още по-малко пък числото на убитите мирни жители. Тях никой никога не се е опитвал да брой и те и до днес не влизат в сметката.

С такъв ореол Русия прекрачва прага на 1996 година, която според източния календар се нарича Година на Червения плъх.

>

* * *

Чеченската война, която подобно на гноен цирей разяжда и тресе Русия, в навечерието на изборите за президент се превръща в средство за манипулация в ръцете на всички политически партии. Едни обвиняват властта в излишна жестокост, други — за проявена мекост, но изход от създалата се ситуация никой не вижда. Защото изтеглянето на войските не само би се възприело като официално потвърждение на унизителното поражение на Русия във войната с една от своите провинции, но може да даде и начален тласък за напускането на пукащата се по шевовете държава и от други нейни национални автономии. А продължаването на войната, чийто край не се вижда, носи непредвидими катаклизми на Русия точно в този момент, в който тя най-много се нуждае от спокойствие и стабилност.

Чувствителни изгоди от ситуацията извличат комунистите. Техният триумфален пробив в Държавната дума е сигнал за започването на действия по решителното връщане на страната назад (или напред), но — в светлото минало.

Президентът Елцин все още не се е оправил от втория пристъп, макар и да си позволява да работи по два часа на ден — преди всичко в изпълнението на някои церемониални функции и по докладите на своите помощници, мъчейки се да се ориентира във вътрешната обстановка в страната. Той искрено се оплаква на премиера Черномирдин, когато двамата възобновяват седмичните си срещи: „Поработя час и вече усещам...“ И слага ръка върху лявата си гръд.

Популярната сатирична програма „Кукли“ предсказва в характерния си стил бъдещето на мнозина от водещите политици на фона на новото настъпление на червените. Президентът Елцин и генерал Коржаков доживяват дните си в едно ранчо сред непроходими южноамерикански

джунгли. Гайдар и Явлински пък, навлекли затворническо райе, режат дърва в сечището. Най му е провървяло на Михаил Горбачов. Той е станал съветолог и професор в Харвардския университет.

Завръщането на комунистите и извършваната едва ли не на всеки тъгъл комунистическо-фашистка креслива демагогия не може да не подейства и на слабия, болен президент.

Каквото и да говори за себе си, президентът Елцин никога не е бил демократ, нито комунист, ни либерал, ни консерватор, нито ляв, нито десен. Той винаги е бил и си остава популист, който отлично умее да се приспособява ту към една, ту към друга общественно-политическа групировка, набираща сила в даден момент. През 1989 година възниква необходимостта от герой, способен да погребее издъхващата комунистическа партия. И Елцин се превръща в такъв, след като демонстративно хвърля партийната си книжка в лицето на старите си приятели от Политбюро. През 1991 година е нужен непреклонен символ на свободата и демокрацията — Елцин поема тази роля, а окриленият народ се сплотява около него и отстоява младата свободна Русия.

Декемврийските парламентарни избори показват на Елцин, че народът жадно поглъща празната комунистическа демагогия, защото са му омръзнали демокрацията и общият хаос на кървавия фон на чеченската война и желае да се върне обратно в „червения рай“. А щом народът иска така, Елцин, който притежава гениален усет, влиза в крак с желанията на трудещите се и пред очите им започва да се превръща в „истински ленинец“, подобно на Зюганов. С други думи, в преддверието на изборите президентът повежда битка за спечелване на прокомунистическия електорат. Кого не обича народът? Приватизаторите. Ще ги изметем с боклукчийска метла. И верният Чубайс за първи път получава безсрочен отпуск, а сетне шумно е прогонен. „Точно заради него — ругае президентът, — «Наш дом е Русия» получи толкова малко гласове. Да не беше Чубайс, блокът на Черномирдин щеше да вземе всичките 40 процента.“ Коментарът на вестниците е, че „ако в «Наш дом» го нямаше и самият Черномирдин, правителственият блок би могъл да спечели и 50 процента от гласовете“.

Комунистите смятат, че министърът на външните работи Козирев предава интересите на Велика Русия на Америка и Европа. Моля: след като публично си изтрива обувките о Козирев и фактически го заменя с генерал Грачов, Елцин уволнява завалията, но му предоставя възможността кротко да заседава в Думата, без да си отваря устата.

После идва редът на изключително интелигентния и вечно фъфлещ Филатов — началника на президентската администрация. Самият Филатов вече няколко пъти намеква пред журналистите, че дните му са преброени, тъй

като всесилният генерал Коржаков е докарал апарата на администрацията до такова състояние, че никой, дори и Филатов, не смее да произнесе нито дума на глас и хората общуват помежду си с помощта на знаци с ръка и чрез писмени бележки. На президента му хрумва на мястото на Филатов да назначи не някой отвън, а самия Николай Егоров, единия от подпалвачите на чеченската война, специално прочул се с бездарното си ръководство в Будьоновск. Наистина по онова време Елцин е принуден от надигналото се обществено възмущение да свали Егоров от поста министър по националностите, да му отнеме министерството, превърнато от него в четвъртото силово ведомство, и временно да го консервира в сандъка с нафталин. Но сега по-подходящ шеф на президентската администрация просто не би могъл да измисли.

Докато Елцин мъдрува над кадровите промени, на 9 януари става поредното ЧП (извънредно произшествие). През този ден голям отряд на чеченската съпротива, командван от бившия секретар на грозненския горком на ВЛКСМ Салман Радиев, след като се промъква през бетонирани огневи съоръжения в Чечения, пресича границата с Дагестан. И „помитайки по пътя си блиндажните постове на федералните войски“, напада военното летище край Кизляр, откъдето излитат бойните хеликоптери за варварските бомбардировки на чеченските села.

След като унищожава няколко хеликоптера, отрядът на Радиев се натъква на ожесточената отбрана на охраняващите авиобазата части и отстъпва към Кизляр, който лесно е овладян. Тук чеченските бойци следват тактиката на Шамил Басаев — те се барикадират в градската болница, като вземат за заложници пациентите ѝ и заловени по улиците граждани.

Орезилени за пореден път, „силовите“ шефове се свиват пред пламналите от гняв очи на президента Елцин. Само преди дни удостоеният с маршалска звезда генерал Барсуков е уверявал президента, че взетите от него „антитерористични мерки“ абсолютно изключват повтарянето на какъвто и да бил инцидент, наподобяващ случая в Будьоновск. И генерал Грачов колко ли пъти е твърдял пред своя върховен главнокомандващ, че войната в Чечения е на финала си и противникът е прекратил организираната съпротива. Същевременно „диктаторът“ на Гранични войски, новопроизведеният армейски генерал Николаев, е убедил Елцин, че по целия периметър на Чечения — в Ингушетия, Дагестан и Грузия — е изградена такава гъста поредица от застави, че мишка не можела да премине, камо ли голям отряд с камиони КАМАЗ. А армейски генерал Куликов, направил блестяща кариера след падането на опозорилия се в Будьоновск негов предшественик Ерин, се е клел пред държавния глава, че ОМОН и СОБР* изцяло контролират обстановката в Чечения, като преследват и разпръскват по места остатъците от разбитите бандитски формации.

[* Специални отряди за бързо реагиране. — Бел. прев.]

Президентът е блед, устните му потръпват.

Маршалите седят начумерени, но придали на изнежените си лица пределно скръбен израз и привели очи над прилежно разтворените тефтери, за да записват в тях указанията на държавния глава.

— Генерали! — изръмжава Елцин. — Вие какво, игрички ли си играете?!

Маршалите мрачно мълчат.

Те много приличат на военни престъпници, седнали на подсъдимата скамейка пред военен трибунал. Но дали заради своето съветско военнополитическо възпитание, заради неуспеха в афганистанската война или заради крайно възмутителната си некомпетентност, направила ги некадърни да управляват поверените им ведомства-чудовища — това е въпросът.

Без да очаква отговор, президентът продължава:

— Отново допуснахте да ни ударят! Как са успели да преминат? През две граници, през хиляди военнослужещи, през такава мрежа от блиндирани постове!

Това е първото публично порицание, което Елцин прави на своите „силоваци“ на 395-ия ден от чеченската война. За ръководител на операцията по ликвидирането на Радиев е назначен шефът на ФСС армейски генерал Барсуков. Засега нищо друго не му остава, освен да започне с Радиев дълги и унижителни преговори, тъй като прикрилият се в градската болница зад гърбовете на две хиляди заложници бивш комсомолски секретар практически е неуязвим. И всичко това става на територията на Дагестан — най-сродната с Чечения република в Северен Кавказ, която ужасена гледа онова, което вършат у съседа руските войски. Но и Дудаев, естествено, има план за въвлечането на Дагестан във войната срещу Русия. Осъществяването на операцията изисква голям майсторлък и деликатност. По тази причина тя е възложена не на армията, не на МВР, а на ФСС.

Очевидно и президентът Елцин познава възможностите на тази служба само от игралните филми и от романите на Юлиан Семьонов. Още повече, че самият Барсуков е заявил твърдо пред своя началник и благодетел, че сега той може да бъде спокоен. На Радиев няма да му се позволи да се измъкне от Дагестан!

Успокоеният президент се заема с текущи държавни дела. Вече от няколко дни вестниците криволичат между слухове и клюките кого Елцин ще назначи на поста министър на външните работи — на мястото на прогонения Андрей Козирев. Споменават се разни кандидатури — от представителя на Русия в ООН Воронцов, стар съветски дипломат от школата

на Громико, до вечния недоволник в Думата Лукин, който навсякъде никне като гъба мухоморка. Но президентът, който в кадровата си политика винаги се придържа към стария съветски принцип „на обратния естествен подбор“, отново учудва всички. На поста министър на външните работи той назначава началника на Военното разузнаване Евгений Примаков.

Назначаването на академик Примаков за министър на външните работи е също толкова изненадващо, както и неговото предишно назначение на поста главен разузнавач на страната, тъй като той никога не е бил дипломат, нито пък разузнавач. Истоковед по образование, Примаков дълги години работи като кореспондент на вестник „Правда“ в държавите от Близкия изток и изпълнява, като всеки съветски журналист, дребни задачи на КГБ. Завърнал се в СССР, Примаков известно време се мотае из разните идеологически структури на партийния печат, докато го издигат на поста директор на Института за световна икономика. Там го съглежда Михаил Горбачов и в началото на перестройката го изтегля във Върховния съвет, по това време председателстван от последния генсек. Сетне, когато става президент на СССР, Горбачов вмъква харесалия му се Примаков в току-що създадения президентски съвет и тук го заварва новият президент Елцин. Цялото предишно обкръжение на Михаил Горбачов е безмилостно прогонено, но за всеобщо учудване Примаков не само оцелява, а дори е назначен за началник на външното разузнаване, едва-що отделило се от КГБ. Изглежда и на Елцин, както на мнозина други, положително е повлияло известното гостуване на Примаков в навечерието на „Пустинна буря“ при Саддам Хюсеин; Примаков уж бил предсказал на иракския диктатор неминуемото му поражение в надвисналата война, макар че за това едва ли е било нужно да си голям прорицател.

Все пак назначаването на Примаков за началник на външно разузнаване има оправдание. Отлично съзнаващ каква опасност за властта му представлява чудовището КГБ, президентът Елцин още в началото отсича няколко от пипалата му — частите със специално предназначение, Гранични войски и ПГУ, получило наименованието Външно разузнаване. За началник на последното му е нужен преди всичко верен човек. По какъв начин Примаков, вчерашният съветник на Горбачов, е съумял да докаже своята преданост към Елцин — не ни е известно. Но някак си я е доказал. Обаче сегашното назначаване на Примаков за министър на външните работи предизвиква общо изумление. И дори в самото разузнаване са смутени и объркани.

Изтънчената дипломатическа практика винаги е диктувала необходимостта от разграничаване между Министерството на външните работи и разузнаването. Дори Сталин и Хитлер са се придържали към това старо правило. Наркомите и министрите на външните работи от сталинската и следсталинската епоха умишлено никога не са минавали през апаратите на

НКВД и КГБ. Достатъчно е да посочим Литвинов, Молотов и Громико. Това правило се спазва дори тогава, когато чудовището КГБ фактически изцяло поглъща МВНР, а остатъците дояжда ГРУ. Назначаването на вчерашния шеф на разузнаването за глава на дипломатическото ведомство предизвиква недоумение на Запад, но особен шум не се вдига. Какво значение има кой ще оглавява в сегашната обстановка руското МВНР — разузнавач или гинеколог? Шум вдигат само комунистическите вестници. Не на Запад, разбира се, а в Москва. Спазвайки Лениновия завет с народа да се говори на прост, разбираем за широките маси език, „Правда“, „Съветская Россия“ и „Завтра“ хорово разобличават Примаков, че бил евреин и за доказателство цитират някаква сложна фамилия, която според тях била еврейска. Комунистите дотолкова са затънали в борбата с ционизма, че като обезумял кон се плашат от собствената си сянка.

Назначаването на Примаков, станало на фона на превземането на Кизляр от Радуев, минава почти незабелязано. Средствата за масово осведомяване са отправили взор към събитията в този доскоро известен на малцина дагестански град. След преговори между властите и Салман Радуев двете страни там са стигнали до споразумението, че отрядът на чеченската съпротива ще бъде пуснат да се завърне в родните планини срещу освобождаването на заложниците. Както навремето Басаев, така и сега Радуев с бойците му се разполагат в предоставените от властите автобуси, взимат със себе си около 150 заложници и колоната, съпроводжана от коли на ГАИ (Държавна автомобилна инспекция), поема към Чечения.

Отминали и крайграничното заселище Первомайское, автобусите вече приближават моста над Терек, отвъд който започва Чечения. В този момент бойните хеликоптери, увиснали над колоната през целия път от Кизляр дотук, изведнъж слизат по-ниско и атакуват със залп неуправляеми ракети. Не е ясно къде са се целили, но улучват както му е редът кола на ГАИ.

Радуев заповядва колоната да свие назад и се връща в Первомайское, състоящо се от около триста къщи. Там той разоръжава и пленява 36 милиционери от новосибирския ОМОН, охраняващи бетонирани огневи съоръжения при входа и излаза на селото, и след като овладява изцяло и него, заема с отряда си кръгова отбрана. Взетите от Кизляр заложници, естествено, са останали с него.

Бившият командващ 14-а армия и по-сетне независим кандидат за депутат в Думата генерал Лебед заявява, че след общественото порицание на силовите министри от страна на президента Елцин Радуев и отрядът му са обречени на ликвидиране. Храбрият генерал все още живее с илюзии.

А в Москва в обстановката на неопикуема тържественост VII конгрес на ЛДПР издига кандидатурата на фюрера си Владимир Жириновски за президент. Самият вожд на „либералите“ държи въздълга реч, същността на която се свежда до формулата: „Гласувайте за мене и повече няма да ви се наложи да ходите на избори!“ От време на време Жириновски прекъсва речта си и започва да рецитира строфи от стари съветски песни: „И никога врагът не ще успее да те накара да сведеш глава, скъпа столице моя, златна моя Москва.“

Винаги е много смешно, когато някой не пее песните, а ги декламира. Но сред разните таланти, с които Създателят е надарил Владимир Волфович, пеенето за съжаление липсва.

На 11 януари 1996 РИА (Руска информационна агенция) разпространява вестта, че отрядът на Шамил Басаев е напуснал Чечения и се придвижва към Моздок, където се намира главният тил на групировката федерални войски, воюващи втора година на чеченска територия. Комендантът на Моздок прави паническо изявление, че не разполага с боеспособни части за отразяване на нападението.

По каналите на телевизията показват кадри с генерал Дудаев от празнуването на Нова година. Празникът тече в околностите на Грозни. Трапезата е богато отрупана, прави впечатление, че има и много деца. Около масата седят Дудаев и негови най-близки сподвижници. Съпругата на Дудаев, Алла, чете свои стихове. Генералът е в приповдигнато настроение. Той заявява, че е взел решение да стане президент на Русия и че ще наложи за нейна държавна религия исляма.

ФСС излиза с ново съобщение, според което последните данни сочели, че Шамил Басаев се е отказал да напада Моздок, а възнамерява да овладее краймосковския град Видное. И в града започва паника. Затварят училищата, по улиците не се мяркат хора, наличните сили на милицията са хвърлени за охрана на градската болница.

А край Первомайское се извършва търг. Заселището е плътно обградено от войска и бронетехника и под заплахата, че ще изстребят всички, на Радуев предлагат да освободи заложниците и да сдаде оръжието си. Радуев отвърща, че да загинат за генерал Дудаев — това за него и хората му е заветна мечта.

На 15 януари, в деня, в който президентът Елцин утвърждава Николай Егоров за шеф на своята администрация, лично появилият се край Первомайское генерал Барсуков издава заповед да започне щурмът. Журналистите отдавна вече не са допускани дори на пушечен изстрел от селото. Информация получават от генерал Михайлов, дошъл с Барсуков направо от „Лубянка“. Не е като в лубянкския му кабинет, чиято помпозна обстановка винаги е позаглаждала лошото впечатление от „помията“, с която

той залива с небивал апломб кореспондентите. Но тук, на това затънтено междуселско кръстовище, където от предвзетата му осанка не е останало нищо, началникът на ЦВО при ФСС се държи крайно неуверено и дори изглежда жалък. Без да гледа в камерата, той съобщава пред представителите на печата, че войската е била принудена да започне щурма, тъй като в неделя, тоест вчера, Радуев започнал да разстрелва заложниците.

Генералът знае, че това не е истина, но така му е заповядано. При това, както в навечерието на войната с Финландия, се позовават на „радиопрехващане“. За удобство на властите Дудаев и Радуев си говорят по радиото на руски език и задължително се псуват. Та ето, вчера генерал Дудаев заповядал на Радуев „да разстреля всички заложници, да им е... майката!“. На което Радуев отвърнал: „Не бива да се тревожите, Ваше превъзходителство, вече разстрелвам.“

Предния ден разхождащият се из района на Кремъл Елцин неочаквано се натъква на група граждани, които уж били екскурзианти. По-късно злите езици твърдят, че всички тези мъже и жени всъщност са сътрудници на президентската служба за сигурност, а децата с тях са взети под наем от най-близкия дом за безнадзорни деца. Та хората най-много се интересували не от обстановката край Первомайское, а от отговора на въпроса, ще издигне ли Елцин кандидатурата си за втори президентски мандат.

— Ще се кандидатирам — обидено казва Елцин, — но вие ще гласувате за комуниста!

— Няма да гласуваме за него! Няма да гласуваме за него! — хорово го уверява цялата група.

— Значи, да се кандидатирам? — оправя настроението си президентът.

— Кандидатирайте се, кандидатирайте се! — отново хорово и едва ли не със сълзи на очи го моли групата.

Горе-долу такъв разговор е провел преди почти 400 години с московчани бъдещият цар Борис.

Но отварят дума и за положението край Первомайское.

— Операцията е подготвена много прецизно — обяснява президентът. — Толкова прецизно, че ще мине без жертви. А ако все пак има, то ще бъдат съвсем незначителни. Днес операцията ще приключи и всички заложници ще бъдат освободени.

Това не се връзва с твърдението на генерал Михайлов, че половината от заложниците вече са разстреляни.

— Ето, да вземем — продължава Елцин, — 38-те снайперисти. Те непрекъснато следят, значи, своите 38 цели. И ако онези се движат, то и техните очи се движат след тях и чакат заповед.

По отношение на толкова гениална тактика няма какво да се възрази.

Междувременно в Первомайское събитията се развиват в духа на най-добрите традиции на чеченската война. Отначало по селото, където се намират заложенниците, удря артилерията. „Артилерията върши много фино работата си — пояснява генерал Михайлов и лицето му се покрива с червени петна. — Не мислете, че стреляме по площадите, ние бием точно по онези места, където са щурмоваците.“

После фината работа се поема от авиацията. И селото пламва.

Тогава в атака се надигат спецназовците. Но в подстъпите към селото бойците се натъкват на картечен огън и залягат, за да се озоват под удара на собствените хеликоптери. И понеже никой на предните позиции не знае на каква честота работят въртолетните радиостанции, няма как да се установи връзка с тях, за да спрат стрелбата по своите. А хеликоптерите методично връхлитат, стрелят, завиват под ъгъл, връщат се и пак връхлитат над залегналите редици на спецназовците. От разстояние артилерийските наблюдатели засичат мястото, над което се трудят хеликоптерите за пряка подкрепа и решават да им окажат помощ. Откъм гърба на спецназовците се стоварва ураган от снаряди. Войниците разбират, че единственото спасение е движението напред. Те се изправят под огъня, хвърлят се да атакуват селото, но веднага попадат под кинжалния картечно-автоматен огън на чеченците.

Дочакали настъпването на нощта, спецназовците се измъкват в тъмнината, но се завръщат без стотина души — колкото е броят на убитите.

На следващия ден новият шеф на президентската администрация Николай Егоров дава първата си пресконференция, на която заявява, че в Чечения е възможно само едно решение — силовото. Главният виновник за чеченската авантюра желае тя да приключи с ореола на блестящите победи. „След изборите — пояснява Егоров — Дудаев осъзна своето поражение и сега агонизира.“ Егоров споменава изборите. Но не става дума за руските парламентарни избори, които са дали толкова интересни резултати. Той има предвид изборите за така наречения „лидер на Чечения“, организирани от Москва по тертипа на добрите съветски традиции.

Когато става ясно, че марионетното правителство на Хаджиев и Автурханов не се ползва с авторитет даже сред своите съучастници, президентът Елцин, очевидно под напора на новите веяния, вади от президентския си сандък бившия първи секретар на републиканския комитет на КПСС на Чечено-Ингушетия, стария партиен апаратчик Доку Завгаев, изтупва нафталина от него и го изпраща в Грозни за шеф на новото

марионетно правителство. Като ползва безценния партиен опит, Завгаев организира избори само за себе си с помощта на окупационните войски — според руските закони личният състав на въоръжените сили участва в изборите в района на своята дислокация. Завгаев не само си осигурява, както в добрите стари времена, 99,9 процента от гласовете (наистина по-късно нареждат тази цифра да бъде намалена до 80 процента), но и създава великолепен прецедент за бъдещото демократично завладяване на всяка територия. Чудесна схема — в началото войските нахлуват, а после гласуват, за когото им заповядат. До такива висоти не се е издигал умът и на самия Сталин.

Завгаев пък предпочита да ръководи Чечения от кабинета си в Москва, където с нетърпение очаква през ръцете му да потекат мечтаните трилиони рубли „за възстановяване на народното стопанство на Чечения“, унищожено от руските бомби и снаряди.

През това време обсадилите Первомайское войски още два пъти щурмуват заселището, но и при двете атаки са отхвърлени назад с тежки загуби.

Само в покрайнините на селото намират над двеста трупа на руски войници и офицери. Сред тях — и на началника на спецотдела на СОБР подполковник Андрей Крестянинов. Точно в този момент Барсуков изпада в истерия и за малко лично да поведе войските на поредния щурм.

При така създадалата се в Первомайское обстановка в Москва започва да заседава новоизбраната Дума, където комунистите разполагат с повече от една трета от местата. В резултат спикер на Думата става приятелчето на Зюганов Геннадий Селезньов, а председател на Комисията по сигурността — Виктор Илюхин, също комунист и бивш съветски прокурор, възбудил някога наказателно дело срещу Михаил Горбачов, заради новия закон за печата, гарантиращ свободата на словото в страната. А това според Илюхин е равно на държавна измяна. Този усърден прокурор, обявил война на генсека на партията в условията на зараждащата се свобода, не само не го разстрелват, но дори и не го изгонват от работа. След което става изключително нагъл. Неговите способности на професионален оплаквач и провокатор винаги могат да поставят под заплаха сигурността на когото поиска и за каквото му изнася, а това той скоро, вече начело на Комисията по сигурността, блестящо ще докаже.

Войските край Первомайское предприемат два щурма. И двата са отбити. „Потоци от кръв и лъжи“ — предава от мястото на събитието кореспондентът на „Известия“ Яков.

И тогава пред Первомайское докарват системите „Град“. Реактивните миномети за залпов огън от типа на „Град“ и „Ураган“ се смятат за системи оръжия за масово поразяване и съгласно международните конвенции използването им в гъсто населени райони се забранява. Конвенциите предвиждат прилагането на това варварско оръжие само във войните на чужда територия. В тях изобщо не става дума за използването на системите за масово поразяване на своя територия срещу разбунтувалия се свой народ.

Докарването на системите „Град“ генерал Михайлов обяснява с обстоятелството, че всички заложници вече били разстреляни от Радуев и няма защо да се разтакават с бандитите. А в действителност всички заложници (освен четирима, загинали от руските самолетни бомби) са живи. И генералът знае това. Затова неговите номенклатурни очи гледат встрани.

Президентът Елцин оправдава действията на новия велик пълководец Барсуков, като говори с възмущение: „Тогава изпуснаха Басаев! Е, искате и Радуев ли да изпуснем? Този път ние ще го заловим или унищожим!“

„Изпуснаха Басаев“ — това очевидно е камък в градината на Черномирдин, който сега е по-тих от водата и по-нисък от тревата, и сякаш не го е грижа за нищо друго, освен за постовете, които фракцията на неговата НДР ще може да получи в Думата.

През нощта на 17 срещу 18 януари всички ги очаква нов сюрприз. През тази нощ Радуев пробива обръча на обсадата и отвежда отряда си с всички заложници в Чечения, като загубва в сражението 15 души и оставя 17 ранени на милостта на федералното командване. Така че колкото и да се възмущава президентът от случая с изпускането на Басаев при Будьоновск, при Первомайское изпускат и Радуев.

За кой ли пореден път станали за резил, „маршалите“ се оправдават пред президента с такива фантастични измислици, че сравнени с тях, приказките на Шехеразада бледнеят. Излиза, че в Первомайское Салман Радуев е изградил съоръжение, което представлявало нещо средно между линията Мажино и линията Манерхайм. Това било причината така дълго армията да тъпче на едно място и да загуби толкова много хора. И понеже вярва на всяка дума на своите любими „силоваци“, президентът не се стеснява да повтори пред цял свят твърденията им в поредното си телевизионно интервю: „Мислехме си, че ще приключим за един ден. Мислехме си, че там има само сламени къщички! А се оказа, че е осеяно с бункери, специални съоръжения, с планини от оръжие и тежка техника! Под земята имало огромна опорна база на Дудаев! Планини от оръжие!“

И президентът показва с ръка колко е височината на тези планини от оръжие.

На всички обаче е ясно, че операцията се е провалила. Като коментират казаното от президента за бункерите и планините от оръжие, вестниците пишат: „Ако чеченците са съоръжили в Дагестан огромна подземна база, тогава къде са гледали нашите ФСС и ГРУ и всичките барсуковци, степашинци, грачовци, шахрайци и егоровци? Излиза, че щурмоваците не само преминават в Русия през армиите на Грачов и Куликов, през границата на Николаев. Щурмоваците на всичко отгоре и строят, където си искат.“

Никой вече не разбира Дудаев ли още веднъж се е надсмял над пълното безсилие на руските силови ведомства или пък самите тези ведомства начело с ФСС още веднъж са се надсмели над ръководителите си, подлагайки им динена кора с надеждата на техните постове да дойдат нови шефове.

„Цялата операция по пробива на Радуев е толкова обикновена, че просто е поразително как нашите командири не са предвидили такова развитие на събитията — съобщава от Первомайское журналистката Юлия Калинина. — Те сякаш са искали Радуев да се измъкне. И каква безгранична безпомощност във всичко — и в планирането на действията, и в практическото им изпълнение. Нима нашите федерални сили наистина не умеят нищо друго, освен послушно да гинат по заповед на висшето командване.“

Това обаче никак не пречи на генералите Барсуков и Куликов да застанат на 20 януари пред журналистите със самочувствието на спасители на отечеството. След като заявява, че операцията по овладяване на селото вървяла мудро поради нехайството и неугледния външен вид на генерал Михайлов, който е отстранен от длъжността началник на Центъра за връзки с обществеността при ФСС, Барсуков изтъква: „Чеченецът може само да убива. Ако не е способен да убива, тогава граби. Ако и това не може да прави, той краде. Няма други чеченци. Така че — обобщава директорът на ФСС — чеченците са или убийци, или бандити, или крадци!“

Такива характеристики на руските национални малцинства не рискуват да правят нито Александър Баркашов, нито Анатолий Иванов, нито Владимир Жириновски, които инак нескрито се проявяват като фашисти. Журналистите изтръпват. Та нали пред тях говори не някакъв душевноболен в камуфлажно облекло със свастика, а самият шеф на ФСС!

Колкото до оперативната част, Барсуков, като се усмихва обиграно, отбелязва, че щурмоваците успели да се измъкнат, понеже той не допускал възможността „толкова бързо да тичат боси по снега“.

„Особено опасен държавен престъпник, особено глупав държавен деец“ — такава характеристика дава на Барсуков известният столичен публицист Александър Минкин, който от страниците на вестник „Московский комсомолец“ се обръща пряко към генералния прокурор на Русия.

„Господин генерален прокурор! — пише Минкин. — Член 29 от Конституцията на Русия гласи: «Не се разрешава пропаганда или агитация, пораждаща социална, расова, национална или религиозна ненавист и вражда.» А съгласно член 74 на раздела «Държавни престъпления» от Наказателния кодекс на РФ: «Умишлени действия, подбуждащи националната, расовата или религиозната вражда и унижаващи националната чест и достойнство, пропагандата ... на непълноценността на гражданите по признака ... на национална или расова принадлежност ... извършвани от длъжностни лица, се наказват с лишаване от свобода до 5 години... А в случай, че тези действия са довели до гибелта на хора или други тежки последствия — до 10 години.»

А директорът на ФСС армейски генерал Барсуков заявява: «Чеченците са или убийци, или бандити, или крадци». По този начин генерал Барсуков е извършил държавно престъпление. Понеже той не е частно лице, а един от силовите министри, в негово подчинение са десетки хиляди въоръжени хора, задължени безпрекословно да изпълняват заповедите на своя командир. Ако, както твърди Барсуков, всички живи чеченци са все убийци, бандити или крадци, тогава добрите чеченци — това са мъртвите. Очевидно тези кремълски възгледи са дали идеологическата обосновка за бомбардировките над градовете и ювелирното използване на системите за залпов огън. Ние никога не сме се заблуждавали относно интелекта на армейски генерал Барсуков. Но неговото детинско обяснение, че щурмоваците успели да пробият обръча и да се прехвърлят в Чечения, понеже твърде бързо тичат боси, постави точка по въпроса за умствените способности на шефа на ФСС. А щом като Федералната служба за сигурност е в ръцете на такъв човек, тогава, уважаеми генерален прокурор, няма съмнение — ОТЕЧЕСТВОТО Е В ОПАСНОСТ!“

Отечеството наистина се намира в опасност. Докато генерал Дудаев нанася върху престижа на Русия звънки и болезнени удари, а Русия си отмъщава с извършвания в Чечения пряк геноцид над местното население, който така ясно е определен публично от армейски генерал Барсуков, комунистите се подреждат след декемврийските парламентарни избори в нов боен ред и подготвят завземане на властта.

От 1986 година насам червените никога не са се чувствали толкова силни, затова открито, без никакво смущение говорят как възнамерявали да отмъстят на цялото население на Русия, което през 1991 година дори не помислило да защити с телата си родната партия от демократите. „Всички ще бъдат изпратени в лагери и на трудово превъзпитание!“ — заплашват по митингите провокаторът Анпилов и генерал Варенников. Обнародваната от Зюганов програма, в която объркано се говори, че комунистите ще запазят в страната всички видове собственост, предизвиква яростния вой на сплотилите се зад гърба му безработни партийни организатори, които го

обвиняват, че предава „интересите на народа“. Лишени от своите длъжности, те са се превърнали в лумпен-пролетариите от края на ХХ век. И сега хорово крещат, че Зюганов е затънал в социалдемократическото бласто. Самият Зюганов ги успокоява, че независимо от формата на собственост, всеки партиен организатор ще бъде възстановен в старото му предприятие. „Глупост и утопия!“ — би казал по този повод другарят Ленин.

„Другари! — със скърцащ глас ораторства пред развълнуваните парторзи генерал Варенников. — Греша она, който смята, че Геннадий Андреевич Зюганов е минал на страната на социалдемократията. Това е грешка, другари! Ние имаме и програма-максимум, която още не сме публикували!“

Зюганов е запитан що за програма-максимум е документът, който комунистите държат в тайна. Той отвърща, че генерал Варенников вече изпада в старчески отклонения и не бива да се слуша она, което говори.

Но и програмата-минимум на Зюганов си струва: повсеместно увеличение на заплатите и пенсиите, възстановяване на влоговете, рязко нарастване на производителността на труда и равнището на живота. На въпроса, откъде ще намери пари, лидерът на комунистите разправя загадъчно за някакви 300 000 000 000 долара, които руски граждани държали, за да си нямат тук неприятности, в западни банки. А как възнамерява да ги върне? Чрез възбуждането на наказателни дела. Като през старите времена: ще стоиш заключен и бит, докато сам не ги върнеш. А после — разстрел.

Но в своите теоретични пресмятания вождът на комунистите отива още по-далеч. Той, в качеството си на крупен учен, и неговите най-близки политически и икономически съратници предвиждат, че потокът от западни субсидии след идването им на власт може да спре и комунистическата власт може да се сблъска с „гладни бунтове“. Ние сме подготвени и за това, без да навлиза в подробности, обяснява Зюганов. Той би могъл и да добави: „Винаги готов!“ Всички обаче помнят как постъпват комунистите по време на гладни бунтове!

„Страната — ораторства нататък вождът-робот — губи продоволствената си независимост заради големия внос на хранителни стоки от чужбина. А там, където се губи продоволствената независимост, там се губи и политическата! Ние ще спрем вноса на храни от чужбина и ще подкрепим отечествения селскостопански производител!“

Несъмнено на комунистите им е непоносимо тежко да гледат отрупаните със стоки магазини, напомнящи им някогашните партийни спецмагазини. Още по-тежко им е, че ги няма опашките, които при тяхното управление винаги са били отличителна черта на покойния СССР. Опашки за всичко — за салами, за брашно, за захар, за дрехи, за чорапогачи. Народът

трябва цял живот да стои по опашки и да се бори за своето оцеляване, а не да философува! С други думи, другарят Зюганов отново потвърждава, че гладните бунтове не го плашат.

А колкото до „продоволствената независимост“ — тя е изгубена през отдавнашните времена на още ранния Съветски съюз, а съвсем не в Русия при Елцин. Хората често се питат как е могъл Ленин, все пак човек с висше образование и много начетен, да провежда такава странна политика по отношение на руското селячество. Вождът, известно е, обявява селячеството за „дребнобуржоазна стихия“, която разделя на кулаци, средняци и бедняци и в крайна сметка руското селячество е подложено на почти поголовно изстребване. Благодарение на гения на Ленин унищожените руски селяни са повече, отколкото евреите, които успява да ликвидира по-късно Хитлер. Но на какво е разчитал вождът на световния пролетариат? Нима не е разбирал, че страната, лишена от своя „селскостопански производител“, неминуемо ще загуби продоволствената си независимост, а после, естествено, и политическата. Вождът отлично е разбирал това, но от подобно развитие на нещата никак не се е боял. За него важното е да осигури сит живот на сплотената наоколо му номенклатура и някой друг от „актива“. А останалите могат да мрат от глад или цяла нощ да се редят по опашките, но на сутринта задължително да се явят на работа.

Защо е нужно да живее сит народ, 90 на сто от който предстои според замисъла да бъде изстребен при подготовката и провеждането на операцията за установяване на световно господство? „Вие трябва да се научите вкусно и добре да се храните, дори и тогава, когато всички наоколо умират от глад“ — предписва инструкцията на ЦК, спусната в обкомите и райкомите в периода на колективизацията.

Когато идеите на Ленин и Сталин се задавят в кръвта на своя народ, всичко оттук нататък в Съветския съюз е отражение, инерция от гениалната политика на вождовете. Върху тази една шеста част от световната суша Москва е единственото място, където, ако не броим спецмагазините, може да се купи салам. И всекидневно от всички краища на необятната страна в Москва пристигат препълнени влакове и мотриси, кервани от автобуси и покрити камиони, и стотици хиляди хора се блъскат пред вратите и витрините на столичните гастрономи, поне за да видят салама, като превръщат „столицата на света“ в своего рода саламен Вавилон.

И ето сега другарят Зюганов възнамерява да повтори гениалните замисли на класиците на комунизма и отново да напъха страната сред глада, опашките и лагерите. И какво си мислите? Мнозина със затаена надежда очакват връщането на онези времена и гибелта на режима, който самият Зюганов не нарича другояче освен „окупационен“. Той нашироко се ползва от свободата на словото, за да я забрани след това. „За мене — казва той пред

кореспондентите — Свободата — това е Ленин, а Победата — това е Сталин.“ Но очите му не изразяват нищо.

КПРФ на Зюганов е обявила себе си за наследница не само на КПСС, но и на ВКП (б) и следователно е наследница на ленинско-сталинските методи на вземане и удържане на властта. Наистина Зюганов, чийто рейтинг на още неофициален кандидат за бъдещ президент многократно надскача рейтингите на всички други потенциални съперници, включително и на изпадналия в инфантилност Елцин, успокоява своите поддръжници, като неуморно им говори, че комунистите ще дойдат на власт само по парламентарен път. Но и той, и съучастниците му отлично разбират, че по пътя на изборите властта може да се получи чисто формално. А за да се реализира получената власт, е необходима сила. Въпреки големия брой свои привърженици във ФСС, МВР и армията Зюганов знае, че силовите действия трябва да бъдат предприети стремително и затова на първо време е нужно да разполага със собствени бойни въоръжени отряди, па били те и не толкова многочислени. Една част от тези отряди вече е създадена, друга — скоростно се създава. При това ФСС, окаляла се в сраженията с Дудаев и Новодворская, упорито се прави, че нищо не забелязва.

Отрядите на червените шурмоваци се делят на три категории подразделения. Първата категория — „Група на обединените отряди“ — се състои от сътрудници на органите на вътрешните работи, останали без работа след 1991 година, от бивши млади сътрудници на райкомите, също оттогава безработни, и от членове на така наричаните „комсомолски оперативни отряди“, откъдето навремето набира кадрите си КГБ.

„Обединените отряди“ са създадени под крилото на две почти фиктивни компартии — „Обновената КПСС“ и „Леви комунисти“. Това е за всеки случай — да не попадне под ударите на властта Зюгановата КПРФ. „Изкуствените“ партии също са дело на Зюганов — те се смятат за резервни структури. Ако Елцин изведнъж изгуби търпение и забрани дейността на КПРФ, на зюгановци ще им е достатъчно да сменят, както змията кожата си, набедената обвивка с нова, отдавна предвидливо регистрирана в Министерството на правосъдието. Освен това „изкуствените“ партии играят ролята на покрив, под който се върши полукриминална и полулегална комерсиална дейност с поддържането на казина и тайни публични домове, а инак това би могло да омърси светлия образ на самия другаря Зюганов и неговата партия, макар че и оттук новият вожд на новия пролетариат се снабдява богато с пари.

Но тази комерсиална дейност на комунистите не е само начин за печелене на пари, а и база на втората категория от „революционните матроси“. С комунистически пари вече са създадени към десетина фирми, рекламиращи „обучение на бодигардове, охрана на офиси, конвоиране на

стоки и пр.". Работещите точно в тези фирми представляват личния състав на нелегалните „червени бригади“. Фирмите са абсолютно легална структура с удостоверение лицензно право на радиотелефонна връзка и носене на оръжие. А се именуват „Червени бригади“ засега само в своето сърце, ако перифразираме знаменитото изречение на апостол Павел.

„Третата категория“ партийни борци включва политически нестабилни младоци „от кол и въже“, събирани по общини под формата на ръководени от партията „народни дружини“. С тази бойна дейност се занимава нашият стар познат генерал Ачалов, основал за целта с пари на Саддам Хюсеин така наречения „Ачаловски фонд“. Освен столичните въоръжени формации, чиято численост е към 3000 души, комунистите разполагат и с резерви извън Москва. За златен фонд на партията се смятат приднестровските щурмоваци, вече призовавани от нея на бой през 1993 година, и колкото и да е странно, бойните отряди на Конфедерацията на народите на Кавказ, чието ръководство изцяло се състои от първите и вторите секретари на бившите местни репки и обкоми на КПСС.

От партията не изостава и новият комсомол, след като тя е казала „трябва“. Преди да издъхне, „майчицата КПСС“ е успяла да отдели от несметните си съкровища за всички — и за маоистите, и за чучхеистите, и за гвардейците-болшевики. Но най-много получават крупните „близнаци“ — Руският комунистически младежки съюз и старият добър ВЛКСМ. По този повод вестниците иронизират: „Единият от близнаците е също като баща си — пропилява младите си години по трапезите. Другият пък е странно дете — с тънички ръчички и крачета като на бебе, но главата му е огромна като на мама. Оня, дете си пропилява живота, всички го виждаме. Митингува заедно с Анпилов, пие от една гарафа със Зюганов и редом с другите пее «Вставай, страна огромная!». Докато другият води уединен начин на живот. Укрил се в краймосковските гори, той упорито овладява навиците на партизанската война...“

В подмосковския Наро-Фоминск най-официално функционира „Военно-спортен лагер на ВЛКСМ“, където изучават „а“ и „б“ на диверсионната дейност — взривяването на мостове и жп линии, както и „как трябва да завързваш врага си, че той да не се дърпа“. Занятията се водят лично от секретаря на Московския градски комитет на ВЛКСМ Вячеслав Скворцов. Служил някога като спецназовец в КГБ, Скворцов, който се отцепва от „деморализирания“ се Маляров, превръща новия ВЛКСМ в истински боеви отряд на партията. В основания от него учебен център се обучават не само московчани, но и представители на всички региони на страната. Огромна помощ им оказва разквартирваният наблизко 119-и въздушнодесантен полк.

Единият от най-близките помощници на Зюганов, вече споменатият экс-прокурор Виктор Илюхин, завзел в Думата поста председател на Комитета

по сигурността, веднага прави изявление в духа на добрите комунистически традиции: „Властите възнамеряват да оклеветят КПРФ. За тази цел ще бъде изфабрикувано обвинението, че комунистите създавали специални военизирани структури.“ Според Илюхин съответните инструкции вече са дадени в спецслужбите на „окупационния режим“.

Изявлението на Илюхин, решил предварително да оневини партията си, съвпада с откриването в самия център на Москва на още една бърлога на „комунистическите щурмоваци“ от така наречените „червени бригади“. Не мислете, че това се дължи на ФСС, оглавявано от безгранично предания на президента генерал Барсуков. Съвсем не! Както винаги, това е дело на пресата. Тук също щурмоваците усилено тренират навиците си в ръкопашен бой и стрелба. Тренировката по стрелба се води, като за мишени се използват портрети на президента Елцин, Гайдар, Явлински и Ковалъов. Зареждат пушките и лягат на земята. Чува се командата: „По предателите на родината — огън!“ Започва стрелбата. Най-много куршуми отнася президентът Елцин, най-малко — Явлински. След тренировките „червените бригади“ обичат да помечтаят как ще си живеят, когато смъкнат „окупационния режим“. „След победата всички ще имаме западни коли, големи вили, красиви жени, скъпа видеотехника... Онези, които сега ни се присмиват, много скоро ще лижат ботушите ни, за да не ги изправяме до стената. А даже и комунистите се делят на господа и роби. Мнозина от нас ще ръководят концлагери, ние сме готови за това.“

„Бригадите“ се ръководят от Василий Дубинин, а наставник им е някакъв офицер от бившия КГБ. Посещава ги и генерал Макашов. Пари не им дава, но заповядва да чакат сигнала за действие и за да не скучаят дотогава, препоръчва им да надупчват гумите на скъпите коли и да пребиват разпространителите на демократичните вестници. Съвсем в духа на Макашов.

Но редом с грубите наставления на бащата-командир се извършва и много сериозна идеологическа обработка. Сред щурмоваците се разпространява новата болшевишка литература, която съгласно изтъкнатата от Зюганов правоприемственост би могло да се смята за наследница на Лениновата „Искра“. Заглавията на книгите от тази нова марксистка литература са достатъчно красноречиви: „Измъчвани от чифути“, „Трупните петна на очифутяването“, „Завещанието на Хитлер“, „Чеченците — евреите на Кавказ“, „Ратникът Сталин“, „Ленин — наше знаме“.

А в специална брошура са поместени истинските фамилии на настанилата се в Кремъл „ционистка банда“.

И тази, както и разните комунистически групировки от подобен тип, няма никакво отношение към отрядите на Баркашов и другите кафяви формации. През такава трансформация е минала партията, създадена някога

от евреи. „Нашият век е такъв — безумци водят слепите!“ — както казва Юрий Кашин.

Самите баркашовци се заглеждат в „червените бригади“: да се прехвърли ли при тях подкрепящият Елцин Баркашов? „Те, изглежда, са добре подготвени да воюват“ — подхвърля един от кафявите по адрес на червените. А бригадите разполагат с много оръжие. Според собствените им думи те купуват „цеви“. И хич не им пука миришат ли на барут тези цеви или не са използвани. „Скоро в Москва всички цеви ще замиришат на барут, особено ако Зюганов загуби“ — смята Дубинин.

Бригадите чакат сигнала за действие и вече им е поставена конкретна задача — да овладеят оръжейните магазини и чейндж-бюрата.

Всичко е замислено както през октомври 1917 година.

Всичко се върши съвсем открито. Пренебрегнали Лениновите завети за конспирацията, „червените бригади“ патрулират на групи от по 5–6 души по улиците на града, перчейки се с камуфлажните си облекла и надръкавните ленти с изображението на сърпа и чука. Те проверяват документите на когото им скимне, рекетират продавачите по сергиите и будките, не оставят на мира минавачите. Милицията нищо не забелязва. Нищо не забелязва и Службата за сигурност при президента Елцин, чийто лик засега те използват само като мишена на учебните си стрелби. Засега!

А на по-високо равнище настъплението на комунистите се разгръща на широк фронт. Плахото предложение на шепата демократически депутати новият спикер на Думата Геннадий Селезньов да прекрати членството си в партията, докато е на този пост, предизвиква гръмкия и злорад смях на Селезньов, поддържан от също толкова злорадия смях на съпартийците му. Вашето време свърши, треперете!

Зюганов отново потвърждава, че като дойде на власт, главната цел на неговата партия ще бъде денонсацията на Беловежкото споразумение и възстановяването на СССР (по кой начин — вождът на КПРФ не обяснява) и, разбира се, национализацията на банките, индустриалните предприятия, а ако се приеме за целесъобразно — и на дребните магазинчета и жилищата.

Неочаквано комунистите получават подкрепа не от някой друг, а от самия министър на вътрешните работи армейски генерал Куликов, който освен това е и доктор на икономическите науки. За да бъде ликвидирани държавният дълг по осигуряване на заплатите, в това число и за неговото ведомство, генералът предлага да се национализират редица крупни банки и компании, между които „ЛУК-ойл“, „Юкос“, „Газпром“, „АвтоВАЗ“ и „ЗИЛ“. Тази национализация по генералски носи всички признаци на конфискация, което

противоречи на сегашния закон за задължителната компенсация на собствениците на национализираните предприятия.

По това време разпалилият се Зюганов започва да издава един подир друг теоретични трудове за еволюцията на марксизма-ленинизма. Що за партиен вожд си, ако нямаш теоретични разработки? Това никъде го няма!

Да би имал възможност покойният Ленин да прочете която и да било от разработките на Зюганов, той незабавно би заповядал на Феликс Дзержински да го разстреля като „гробокопач на световната революция“. Отхвърлила интернационалната същност на марксизма-ленинизма, партията на Зюганов е заседнала до примитивния нацизъм. От комунизма в написаното от Зюганов почти нищо не е останало. Затова пък от всеки ред лъха типичната националистическа имперска риторика, антисемитизмът, ксенофобията, войнстващата враждебност към Запада. Дори и „размразяването“ по времето на Хрущов, отключило за два милиона затворници вратите на ГУЛАГ, Зюганов определя като първи етап от заговора против Съветския съюз. Зад всичко това, твърдо убеден е новият вожд, стои световното еврейство, създало толкова неприятности на другарите Хитлер и Сталин.

Все по същото време се появява и новата програма на КПРФ. При изготвянето ѝ щедро са черпили от една отдавна забравена лексика: „... ликвидация на експлоатацията на човека от човека“, „развиващото се марксистко-ленинско учение“, „челен отряд, ядро на съвременната работническа класа“ и още много подобни деликатеси.

Наистина програмата не планира изграждането на комунизма, а се ограничава само до строителството на социализма. Строителството на социализма е на „три етапа“. На третия би следвало да се възцари „пълният социализъм“, когато „ще се полагат основите и ще се развият необходимите предпоставки за комунизма“. Според програмата главната опасност за социализма идва от „бацила на дребнобуржоазността“. Понеже не бил своевременно прогонен, той погубил делото на социализма и по този начин се потвърждава гениалното предвиждане на другаря Сталин, че класовата борба се засилва в резултат от успехите в изграждането на социализма.

Програмата дава отлична представа какво я чака Русия, при положение че Зюганов стане президент. Чака я началото на строителството на социализма, тоест отново незабравимата 1919 година. Политическият режим рязко ще се промени, ще бъде въведена цензура, ще затворят границите, ще започне систематичен лов на опасните за строителството на социализма „бацилоносители на дребнобуржоазността“. Пред Русия се е открила примамливата перспектива да се върне 70 години назад в своето непроходимо и кърваво минало.

Такава е обстановката наоколо, когато на 15 февруари в Екатеринбург протиналият Елцин с дрезгав и спаднал глас съобщава намерението си да се кандидатира за втори мандат. Съобщава го и както по времето, когато пътува из Москва в тролейбуса, заедно с верния Коржаков се качва в един от вагоните на екатеринбургското метро.

Но както би следвало да се очаква, това никак не повдига рейтинга му. Зюганов все така крачи далече отпред.

Елцин, за когото потенциално са готови да гласуват не повече от 5 процента избиратели, се мярка в задните редици на кандидатите за президенти, някъде между Говорухин и Мавроди.

А новото триумфално шествие на „съветската власт“ продължава.

В предприятията и учрежденията, без да имат разрешение, но и без излишен шум започват да възстановяват партийните комитети. В провинциалните градове комунистите „превземат“ бившите сгради на райкомите и настояват за връщане на цялото имущество на КПСС, конфискувано през 1991 година.

По радиото и телевизията все по-често и по-настъпателно звучат песни от типа „Артилеристи, Сталин заповяда!“, разкази на съветски писатели или сериали за подвизите на чекистите.

А войната в Чечения продължава, придобила небивали по своята жестокост форми. Тази вълна е отхвърлила президента Елцин наляво и той също припява на комунистите. Възстановяват се старите връзки с Пхенянь, Багдад, Хавана и Триполи. Отначало там пращат Жириновски, после самия Примаков. Вестниците поместват фотошарж, изобразяващ Елцин и Примаков, които търсят нещо по пода. „Намерих!“ — провиква се Примаков. „Какво намери?“ — пита го Елцин. „Държавните интереси на Русия!“ — тържествено отговаря министърът на външните работи и заминава или при Фидел Кастро, или да разпалва поредната блискоизточна криза.

По същото време приемат Русия в Съвета на Европа. За тържеството по този повод заминава твърде странна компания: Зюганов, Жириновски, Селезньов и Сергей Ковалъов.

Международният валутен фонд предоставя на Русия поредния заем от няколко милиарда долара, изглежда, за строителството на социализма. Но явно не си струва разноските.

„Защо ли толкова сме се загрижили за състоянието на руската икономика? — започват да се питат американски и западноевропейски вестници. — Какво ни кара все да мислим как да ѝ се помогне? Там като че ли възнамеряват да правят ренационализация, да увеличат капиталовложенията

в банкрутиралите предприятия и промишлени отрасли, да изместят встрани идеята за частната собственост на земята, да зафиксират стойността на рублата, което ще рече — да открият пътя на инфлацията, да задушат своя едва зараждащ се пазар или, с други думи — пак да се напъхат в задънената улица на социализма.

Е, и какво? Отдавна е време да се разбере, че Русия съвсем не е наш съюзник, нито пък член на общността на свободните държави: тя отблъсква Запада от себе си, но помощта взима, макар и с гримаса на лицето, защото я вълнува повече идеята за собственото ѝ величие, отколкото за демокрация. Така че да я оставим отново да се върне в своя глупашки порочен кръг — колкото повече загнива тази държава, която очевидно е неспособна честно да се включи в световната общност, толкова по-добре за САЩ и за целия Запад.“

Тази тенденция забелязва и намиращият се в Москва писател Василий Аксѐнов, изгонен някога от СССР заради издаването на невинното списание „Метропол“. В присъщия му язвителен стил Аксѐнов изтъква: „Когато през 1989 година за първи път дойдох в СССР след девет години принудителна емиграция, съветското радио коментираше антикомунистическите демонстрации в Прага със съчувствие към демонстрантите. Сега поредната кубинска криза, предизвикана от зверското унищожаване от кубински изстребителни на два малки самолета с пилоти-демократи, се коментира по московската телевизия с нескрита антиамериканска неприязън и прокастровско настроение. Америка била провокирала този инцидент, за да засили натиска над Острова на свободата. Над остров от Архипелага ГУЛАГ, ще добавим веднага... Едва посъвзела се от комунистическата разруха с помощта на Запада, Русия отново показва антизападни чувства. Откъде се е пръкнал този извечен руски комплекс за малоценност? Всичко идва оттам — от 75-годишното комунистическо наследство, подобно на тежък махмурлук. А съвсем неотдавна, когато «великият и могъщ СССР» се разкапваше под отвратителната воня на радиоактивната гадост и го раздрусваха безкрайните опашки пред магазините, руския човек го теглеше към световното «семейство на народите», към всичко, произведено от това семейство, и мечтаеше за «цивилизованите страни». Сега с помощта на зюгановския болшеvizъм той пак високомерно присвива устни... Заиграли са се на неокомунизъм и онези, които все още подкрепят сегашната власт, също искат да се изтъкнат като антизападници.

При целия си лъжлив интернационализъм комунизмът винаги е давал тласък на най-зловещата ксенофобия, причинила толкова злини на руската икономика и култура. Ето и сега, като издигат Зюганов за кандидат-президент, те стават на крака и в кравешки хор пеят своя «Интернационал». Изглежда сме позабравили думите на това мучене. Полезно ще е да ги припомним: «Умът ни яростен гневи се, за смъртен бой бъди готов!» Ето

такава смъртоносна и с проклетия белязана «бездарна постановка» отново подготвят да се играе на сцената на руската земя...”

На 15 март 1996 година комунистите в Думата изпълняват предизборните си обещания, като денонсират Беловежкото споразумение и обявяват възстановяването на СССР. Всъщност поставят самата Русия и страните от ОНД във вън от закона.

От този момент на територията на бившия СССР не съществуват нито легитимните граници, нито правителствата, а балтийските държави са лишени от своята независимост.

По всичко личи, че като включват този въпрос за гласуване в дневния ред, комунистите просто са решили за пореден път да похулиганстват. Защото, колкото и много да са сега те в Думата, само с комунистическите гласове такова решение не би могло да бъде взето, тъй като все пак не стигат. Още повече, че никой извън тях не възнамерява да гласува „за“. Дори и Владимир Жириновски предния ден оповестява, че за тази глупост неговата фракция няма да гласува. Но „царският шут“ далече не е така тъп, както другаря Зюганов, макар че е колкото него хитър. На следващия ден, без каквито и да било обяснения, фракцията на Жириновски дава редом с комунистите вота си за денонсацията на Беловежкото споразумение. Никой обаче не обръща внимание на „либералите“ на Жириновски — възмутеното обществено мнение в Русия, ОНД и света се стоварва върху главите на комунистите и персонално на другаря Зюганов. Но комунистите-зюгановци винаги, по традиция, плюят на световното и родното обществено мнение.

Ала изведнъж върху им се стоварва гневът на президента Елцин.

Подобно на пробудила се от зимния си сън мечка, президентът надава страшен рев и оголва старите си бойни зъби, за които от октомври 1993 година всички вече са забравили. А и какви могат да бъдат зъбите му след двете сърдечни кризи, неясната му политическа позиция и очевидната измяна на каузата на демокрацията, която всъщност го е издигнала на власт?

За начало президентът нарича решението на Думата скандално. После оценява това решение като отвратителна „политическа провокация“ с намека (само намек!), че неговото търпение може да се изчерпи и той ще предприеме „адекватни“ мерки спрямо комунистите.

Зюганов тутакси изпада в истерия, като заявява, че разполагал с точни сведения (от американското разузнаване ли?) за подготвящо се в Кремъл силово решение срещу Думата (разбирай — срещу компартията). Съучастниците му започват в един глас да се оправдават. Мякват се обърканите и изплашени лица на обикновено наглия Селезньов, на Илюхин,

на Лукянов, които заплетено обясняват, че президентът неточно е разбрал тяхното решение, че ставало дума съвсем не за това, че...

Неотдавна Елцин е подхвърлил, че Лукянов, Варенников и Рижков трябва да седят не в Думата, а върху наровете в „Матроска тишина“*. Двама от тях вече са били там и никак не им се иска пак да се озоват, дори и в по-удобни „килии“.

[* Популярно наименование на бившия следствен затвор на КГБ в Лефортово.]

Изведнъж на всички им става абсолютно ясно, че комунистите са способни да взривят страната дори не от зъл умисъл, а просто поради слабоумие и неразбиране на реалната обстановка.

Но на всички прави впечатление, че някак много бързо, само от един президентски рев и при вида на оголените зъби, от страшни триумфатори комунистите са се превърнали в тълпа от наплашени и оправдаващи се дребни пакостници.

>

* * *

С денонсацията на Беловежкото споразумение упоеният от победите си Зюганов извършва въпиеща глупост. Фактически той губи шансовете си да стане президент и предоставя на Елцин трамплин за невероятен скок напред. Заприличал на разярена мечка, президентът Елцин започва да ръфа със зъбите си комунистически измишльотини и митове. Сега вече всички виждат Елцин от 1991 година — кипящ от енергия, съчетана със здравия разум.

А Зюганов като по поръчка продължава да върши глупост подир глупост. Ту в разговор със западни кореспонденти ще каже: „Аз ви осигурявам фантастични условия за инвестиции. Само не се намесвайте в нашите вътрешни работи.“ Ту пък пред ветерани от войната ще изтърси, че в сегашните учебници по литература го нямало Пушкин. Е, щом толкова лекомислено дрънка щуротии и се подлъгва, тогава му е много рано да става държавен глава.

При посещението на патриарх Алексий в Сиктивкар шефът на местната администрация Спиридонов (бивш първи секретар на репкома на КПСС) изслушва проповедта на светейшеството с вид на праведен енориаш. Но сетне се отправя да полага венци на паметника на Ленин, което не е правил от три години.

В центъра на Москва величествено са издигнали отново храма на Христос-Спасител, взривен някога от болшевиките. Другарят Анпилов тържествено обещава на трудещите се пак да го взриви. И около храма вече събират подписи с искане на неговото място да се възстанови откритият басейн, където „хората имаха възможност да се къпят по всяко време на годината“.

>

* * *

Държа в ръцете си брой 6-и на списание „Новое время“ от 1996 година. На корицата е изобразен президентът Елцин, излитащ като дух от гърлото на бутилка водка. Надписът гласи: „Към втори мандат!“.

Израз на отношение към държавния глава на Русия, разполагащ с почти царска власт! Но никой не нахълтва в редакцията на списанието и не извлича оттам с белезници главния редактор Александър Пумпянски, и не го праща в Колима, и не го набива на кол.

* * *

Докато президентът Елцин и лидерът на възкръсналите като вампири комунисти Зюганов водят помежду си предизборна престрелка, ни за секунда не спират ожесточените сражения в Чечения, към които в Москва и в цялата страна вече са привикнали, сякаш това е в реда на нещата. Секнали са дори и плахите протести, изчезнали са някъде далече зад кулисите разните комитети на войнишките майки. Но съответно нарастват и загубите. След като през септември мирното споразумение губи смисъла си, тези загуби стават обект на пестеливите всекидневни сводки във всички средства за масово осведомяване. За тях пишат и говорят по същия безпристрастен начин, както и когато се съобщава прогнозата за времето.

В навечерието на новата 1996 година загубите според официалните съобщения са 252 убити и 706 ранени. А след Кизляр и Первомайское нарастват на 304 убити и 917 ранени, след щурма на Новогрозненск — на 368 убити и 1036 ранени и след нападението срещу Грозни в средата на март загубите вече са достигнали 567 убити и 1580 ранени и продължават да растат. Когато най-сетне на 31 март президентът Елцин обнародва своя план за мирно уреждане на чеченската касапница, загубите за около половин година са 649 убити и 1950 ранени.

За плана на президента отдавна се носят най-различни слухове. Политическите наблюдатели се гърчат като змии в опитите си да прогнозира неговите замисли. От близки до Кремъл среди се подхвърлят невероятни неща. Били разработени 7 (седем)!) варианта за мирно уреждане на проблема, президентът бил склонен да изведе руските войски от Чечения и да „дари“ бунтовната република с независимост. Не — твърди друг източник, — напротив, президентът е склонен да вземе още по-решителни мерки срещу „незаконните бандитски формации на Дудаев“, тъй като е убеден, че мирът в Чечения е невъзможен без тяхното поголовно изстребване. Не — казва трети, — президентът ще прибегне към гъвкава тактика на камшика и бисквитата.

Под камшик се разбира заличаването с артилерия, авиация и танкове на поредното чеченско село (по правило — заедно с жителите му), а под бисквита — даването на пари „за възстановяване на народното стопанство на Чеченската република“, които получава московското протеже Завгаев, а той си ги поделя със също така московските негови приятели, съучастници и покровители, официално нарекли се „законно избрано правителство на Чеченската република“. Методите, които покойният Съветски съюз с успех прилага на чужди територии, сега свободна Русия със същия успех използва на своя територия.

На 31 март водещите наблюдатели в различните средства за масово осведомяване са поканени при президента. Той им съобщава, че е издал заповед да се прекрати огънят в Чечения и да се пристъпи към изтегляне на войските оттам, като се започне със „спокойните“ райони. Кои чеченски райони смята за „спокойни“, Елцин не пояснява, но добавя, че е готов да води с Дудаев преговори, наистина чрез посредници. В качеството им на такива президентът споменава президента на Казахстан, един от арабските шейхове и известния в миналото правозащитник Юрий Орлов. Елцин признава, че Дудаев се ползва „с известен авторитет“ сред част от чеченското население, но той съжалявал за „твърде категоричната“ позиция на чеченския генерал, затова се надявал тази позиция да се смекчи, тъй като и дума не можело да става за признаване на независимостта на Чечения. Елцин с горест заявява също, че за съжаление войната е била неизбежна, понеже амбициите на генерал Дудаев се разпростирали върху огромна територия земи от иранската граница до Ставрополския край.

Журналистите мълчаливо преглъщат тази глупост, а президентът продължава, като им обръща внимание, че Дудаев очаквал на власт да дойдат комунистите, на които всъщност бил агент.

Докато президентът философства над проблема за вечния мир изобщо и за мира в Чечения по-специално, в самата Чечения бойните действия не

спират, въпреки че съгласно заповедта му войната трябва да свърши точно в полунощ на 1 април. Според генерал Тихомиров това е невъзможно. Още повече, че нареждането на Елцин да се започнат преговори генералът разбира като преговори за предаване на оръжието. За какво друго може да се разговаря с бандити?!

Логичните разсъждения на генерала са прекъснати от съобщението, че поредна руска бронирана колона е попаднала на поредната засада и е била напълно унищожена от бойци на съпротивата. По официални данни 28 души са убити, 75 — ранени, а 40 — безследно изчезнали.

Чеченската война е твърде странна и с това, че в случая генералите правят кариера не благодарение на победите, а на пораженията. Така например, въпреки че го охраняват цял батальон на спецчастите и отделна група от ФСС, генерал Романов е бил взривен в колата си наскре центъра на Грозни и от този факт светът си прави изводи доколко той контролира обстановката там. Но докато е в кома генерал-лейтенант Романов е повишен в генерал-полковник, а охраняващият го батальон получава епитета „легендарен“. За спецназовците от състава му и до днес говорят с почти мистично уважение: „Това са онези момчета, които охраняваха генерал Романов.“

Приемникът на Романов генерал Шкирко отстъпва Гудермес на въстаниците и също е произведен в чин генерал-полковник. Нещо повече, получава и значително по-висока длъжност — командващ Вътрешни войски. Изглежда, заелият мястото му генерал Тихомиров също е решил да прави кариера по способа на предшествениците си.

Когато през март въстаниците завземат Грозни, мнозина смятат, че сега Тихомиров ще бъде повишен в армейски генерал и ще го назначат за министър на отбраната на мястото на омръзналия на всички генерал Грачов. Но сетне става ясно, че този път оптимистите са се излъгали. Генерала са го гласили за мястото на командващия Московския военен окръг, обаче да заеме този пост само заради отстъпването на Грозни не е достатъчно.

Както би следвало да се очаква, заповедта на президента за прекратяване на огъня от „нула часа“ на 1 април дава обратен ефект и в Чечения се стига до невероятно ожесточени бойни действия. Също както в разгара на сраженията при Курската дъга, и тук стотици дула на далекобойната артилерия водят огън по чеченските кашлаци и аули и ескадрила подир ескадрила суперсъвременни бомбардировачи ги атакуват, като бомбите и ракетите многократно бият по отдавна превърнатите в развалини селски къщи. И за да не може мирното население да намери спасение в мазетата на своите домове, авиацията започва да използва

специални бетонобойни и дълбочинни бомби, тайно разработвани за удари върху бункерите на американските и натовските щабове.

Горят танкове и бронетранспортъори. Въпреки тази толкова ефективна демонстрация на огнева мощ, въпреки всеразрушаващият вид на бойната техника, транспортните самолети не могат с извозването на ранените от зоната на бойните действия. А с ранени са претърпени всички военни болници от Смоленск до Хабаровск. И вече никой не мисли, че цялото това безумие се извършва върху своя територия. Сега старият марш „Да изтребим, да унищожим врага!“ озвучава едно фактическо самоизстребване.

Такъв е фонът и на 3 април 1996 година, когато президентът Елцин официално регистрира кандидатурата си за втори мандат.

След като свършва тая работа, президентът заминава за Белгородска област, където с присъщото си възприемане на реалната действителност заявява, че „в Чечения вече цари мир“.

За голямо свое изумление (и радост) Елцин разбира, че събралият се на „спонтанен“ митинг „обикновен народ“ се интересува не толкова от положението в Чечения, колкото от съдбата на Черноморския флот. Президентът е много трогнат. И почувствал се в атмосфера на доверие, държавният глава споделя, че такива „народни депутати“ като Рижков, Лукянов и Варенников не трябва да седят в Думата, а в „Матроска тишина“. Така сред народа мило наричат следствията затвор на бившия КГБ в Лефортово.

Слушаният президента народ възприема шегата му със смях и аплодисменти, тъй като речта си Елцин произнася именно в избирателния район, откъдето неотдавна се е озовал в Думата Рижков.

Нижегородският губернатор Борис Немцов, ярък привърженик на Елцин и популярна в цялата страна личност заради сбиването си с Жириновски по време на пряко предаване по телевизията, призовава всички на предстоящите избори да гласуват за сегашния президент. И пояснява: „Ние не само ще избираме между лошото и страшното. Ние ще избираме между трите войни — чеченската, гражданската и световната.“ На това място губернаторът уточнява, че самият той предпочитал чеченската война. Па нека Елцин да си блъска главата с нея. Защото иначе при Зюганов веднага щяло да се стигне до гражданска война, тъй като ако стане президент, ще започне да преустройва собствеността с методите на безсмъртния си учител, тоест с онези методи, благодарение на които „великият учител“ веднъж вече е разпалил подобна война. А ако пък, не дай Боже, президент станел главният либерал на страната, веднага ще трябва, както се казва, „да се гаси лампата“, понеже вождът на либералите отдавна се е заклел, че още преди церемонията

по встъпването му на най-високия пост ще заповяда върху САЩ да се стовари цялата мощ на термоядрения потенциал, натрупан някога от Съветския съюз.

Затова по-добре е чеченската война да продължава.

И тя продължава!

На полето край никому неизвестното село Гойское лежат 200 трупа на руски войници, за пореден път направили неуспешен опит да превземат с щурм селото. Командващият местните сили на съпротивата Руслан Галаев настоятелно умолява федералното командване да прибере труповете и да ги изпрати на близките им или да ги погребат според православния обред. Такива призови федералното командване не желае да слуша от декември 1994 година, когато скитащи кучета започват да ръфат труповете на руски войници по улиците на Грозни. То не желае да ги слуша и сега.

Талаз след талаз войниците щурмуват този забутан в Предгорие то никому неизвестен кишлак. Артилерията бие, хеликоптери с бръснещ полет обстрелват къща подир къща, авиацията хвърля в руините сачмени и пластични бомби. Новата вълна бомбардировачи използва и напалм. Но щурмът пак е отбит. И войските се изтеглят, загубили 65 убити, 168 ранени и 32 безследно изчезнали.

А така е всеки ден по цяла Чечения.

Армията губи кръв и избива в безсилната си злост мирно население. Всеки опит за намеса отвън предизвиква див протест срещу намесата във вътрешните работи на Русия. Масовото избиване на собствено население както в Съветския съюз, така и в Русия винаги се е смятало за вътрешен, за чисто семеен въпрос, тъй като геноцидът се ръководи от „бащите“ на нацията, скромно наричани вождове — като в племената на африканските и полинезийските човекоядци. Но там поне никога не изяждат човек от своето племе.

„30 процента от военнослужещите в Чечения са готови да обърнат оръжието си срещу онези, които са ги пратили там — с присъщата си войнишка откровеност заявява генерал Лебед, един от кандидатите за президент на Русия. — И още 10 процента мислят по същия начин, но си мълчат. По време на война е необходимо да се убива жестоко и аз знам как се прави това.“

Лебед все още слабо го забелязват и чуват, той се губи на фона на величествено извисените ликове на Елцин и Зюганов, към него се отнасят не много сериозно и особено след като оглавяваният от генерала Конгрес на руските общини с трясък се проваля на изборите за Дума. А на всичко отгоре тези думи са изречени от бившия командващ 14-а армия на някакъв съвсем

малоброен митинг, на чиято трибуна редом с генерала стоят Михаил Горбачов, Григорий Явлински и Валерия Новодворская.

А над Чечения кръстосват самолети без опознавателни знаци и все така бомбардират кишлаци и селца. В чеченското небе те се появяват винаги когато се прави плах опит да се заговори за мир. И всеки път главнокомандващият ВВС генерал Дейнекин свиква по този повод пресконференция, на която твърди пред журналистите, че нямам представа чии са тези самолети, но можел категорично да каже: те не принадлежат на военновъздушните сили на Русия. Журналистите недоумяват: все пак чии са тези самолети, които с такова самочувствие разполагат с руското небе? И не само това, ами и бомбардират руска територия!

Чеченската война отдавна е превърнала мъжествения някога и интелигентен генерал Дейнекин в неумело оправдаващ се престъпник. Още преди нахлуването на войските в Чечения през 1994 година му се налага да лъже и извърта пред всички, че не знае чии са самолетите, които бомбардират жилищните квартали на Грозни. Тогава двамата със Сосковец не се смущават публично да огласят версията, че жилищните сгради в Грозни са бомбардирани по заповед на генерал Дудаев с единствената цел за това престъпление да бъде обвинена федералната авиация.

Но сега с тайнствен израз на лицето си главнокомандващият ВВС съобщава на журналистите страхотната военна тайна, че Дудаев имал своя авиация. Точно тя бомбардирала чеченските аули — за да предизвика у простото население чувство на омраза към Русия. Присъстващите, които поне малко разбират какво значи съвременна авиация и какво обслужване изисква тя, недоверчиво гледат храбро лъжещия генерал. Но той не почервява и не извързва очи както през зимата на 1994 година. Самолетите на Дудаев, обяснява главнокомандващият ВВС, се базират в Азербайджан. Те разполагат там с тайни бази, осигурени с всички необходими най-сложни съвременни системи за обслужване на летищата им. Не забравяйте, уважаеми журналисти, че Дудаев е летец. Той изтънко ги разбира тези работи, а в Азербайджан гъмжи от негови поддръжници, особено сред военните.

Обаче на основния въпрос главнокомандващият така и не успява да отговори. Ако Дудаев има авиация, тогава защо ще бомбардира своята територия, а не нанесе удар срещу базите на федералната авиация в Ставрополския край, Северна Осетия и Дагестан?

Когато в небето свирепстват „неидентифицирани“ самолети, на земята никак не се притесняват от подбора на средствата. Оттук — и куражът на генералите да изпращат в Москва победни сводки с уверението, че до началото на май с „бандитите“ ще бъде свършено.

За заповедта на президента да бъде прекратен огънят никой даже не си спомня, сякаш не я е имало. И само десетина дни след нея в голямото чеченско село Шали нахлува пияна банда мародери, наричащи себе си „казашки доброволчески полк, носещ името на генерал Ермолов“. „Това са руските «непримирими»“ — почти ласкаво коментират събитието официалните източници. Казаците просто продължават делото на предците си.

А между пътуващите с градски автобуси и тролейбуси из Москва хора се промъкват усмихнати младоци и девойчета, които продават на желаещите отлично оформената брошура „Как да убием Елцин?“. В това наставление подробно са описани всички маршрути на движение на президентските кортежи из столицата и по пътищата на областта, начертани са планове на президентската резиденция и се посочват прозорците, зад които обикновено се мярка фигурата на държавния глава. Многолюдната президентска служба за сигурност пази гробно мълчание. Изглежда, и тя има дял в издаването на брошурата, за да осигури средства за заплатите на своите сътрудници.

Продължават страшните по своята безсмисленост боеве край чеченските села в предпланините. От момента на издаването на указа за прекратяване на огъня от 1 април само за десет дни в моргата в Ростов на Дон са докарани 83 войнишки трупа, които е невъзможно да бъдат разпознати. Труповете пък, които биват идентифицирани, се изпращат във Владикавказ — те са 116 на брой. В болница са постъпили 332 ранени. В руските градове вече израства ново младо поколение, което без да може да назове нито един град на територията на Русия, включително и Москва, наизуст знае неотбелязани на картите и забравени от Бога чеченски кишлаци като Шатой, Ведено, Гойское, Бамут...

На 13 април главнокомандващият ВВС отново се появява пред журналисти.

Оказва се, че през това време по негова заповед е проведено щателно разследване на полетите на „неидентифицирани“ самолети в небето на Чечения, бомбардиращи населени места в Русия, тъй като Чечения, както е известно, е неделима част от Руската федерация. Следствието е установило, обяснява главнокомандващият, че не е имало никакви самолети. Чеченците сами взривявали къщите по селата, но избирали по-бедните, където живеели семейства, за които не могат да се застъпят влиятелни роднини. Взривявали ги с авиационни „дълбочинни“ бомби, откраднати от федералните складове. За доказателство генералът пуска запис на „радиопрехващане“, в който някакъв си анонимен чеченски командир заповядва (на руски, естествено!) на своите подчинени да откарат „дълбочинна“ бомба в еди-кое си село, да изберат там съответната къща и да я взривят. Генералът е принуден да

направи това изявление, тъй като неговите предишни фантазмагории за тайни авиобазис на Дудаев в Азербайджан са предизвикали острия протест на Баку, а изострянето на отношенията между двете държави рязко ще снижи дела на Русия в продажбата на бакински нефт.

За да се изглади възникналото недоразумение с Баку, в Москва арестуват бившия президент на Азербайджан Муталибов и бившия министър на отбраната Газиев, като проявяват готовност незабавно да ги предадат на режима на Гайдар Алиев.

Между другото в Москва празнуват Великден. Във възрождения храм на Христос-Спасител службата води самият патриарх. Президентът Елцин и съпругата му мълчаливо слушат службата. Застанал със свещ в дясната си ръка, той, както винаги, не се кръсти, докато Наина Йосифовна осенява себе си с кръстния знак съвсем непринудено. Върху куполите на недостроения храм и по покривите на съседните сгради са се разположили, без да се прикриват, снайперисти и оглеждат през оптичските прицели на автоматичните пушки всеки сантиметър около президента.

На 16 април Елцин пристига в Краснодар, за да си подсигури подкрепата на местното население в предстоящите избори. Централният площад на града е изпълнен от казашки офицери в най-разнообразна униформа, които със своите шашки и нагайки по-скоро напомнят за голям фолклорен ансамбъл. Тук се разпорежда шефът на президентската администрация Николай Егоров — един от главните виновници (и от главните престъпници) за чеченската война. Новата си ослепителна кариера Егоров прави след будьоновския позор, когато Елцин се принуждава да свали своя фаворит от поста министър по въпросите на националностите и регионалната политика.

Пред стеклите се на площада Елцин казва, че войната в Чечения практически е приключила, като добавя, че никога няма да седне с Дудаев на масата на преговорите и не пропуска за кой ли път да оприличи на бандит чеченския генерал. Впрочем президентът не се отказвал да води преговорите чрез посредник в лицето на краля на Мароко Хасан II. Макар че казаците дават израз на своето „любо“ (одобрителен възглас), един от ветераните, когото президентът е удостоил с личен разговор, неочаквано за организаторите на това мероприятие „по общуване с народа“ предлага на Елцин мирно да приключи със сегашния си президентски мандат и да излезе в пенсия.

Президентът твърде заплетено започва да му обяснява, че продължението на реформите в Русия зависи от това, дали той ще остане на власт или не. На ветерана, както си личи, точно тези реформи са му дошли до гуша и той мечтае за реставрация на комунизма, ако Зюганов победи на изборите.

Докато Елцин спори с одързостилия се от много свобода и демокрация ветеран, в Москва докарват тялото на кореспондентката на вестник „Сегодня“ Надежда Чайкова, загинала в Чечения. Чайкова, разбира се, далеч не е първият представител на средствата за масово осведомяване, загинал там. Обаче всички убити преди нея журналисти, като правило, случайно са се озовавали между огъня на противниковите страни. А Чайкова загива другояче. Някой я кара да коленичи и хладнокръвно я застрелва в тила.

С такива случаи правоохранителните „органи“ не се занимават. Те имат много по-важни задачи. ФСС и Генпрокуратурата са възбудили ново наказателно дело срещу Новодворская заради „разпалване на международна вражда“ и призови за отклонение от военна служба. Храбрата вечна дисидентка открито стои на страната на доблестните бойци от чеченската съпротива и призовава руските майки да не изпращат синовете си на заколение в армията, където ги превръщат в най-евтина разменна монета.

Но времената вече са по-други. На 17 април Новодворская се появява по телевизията в програмата „Герой на деня“ и предупреждава, че ако Зюганов победи на президентските избори, почувствалата се изведнъж окрилена ФСС ще започне да възбужда наказателни дела, които още от сега предвидливо подготвя. Така например в Петербург е арестуван о.з. капитан I ранг Никитин, сътрудник на международна екологическа организация. Повод за ареста му става фактът, че Никитин предал на норвежците снимки на гниещите в пристанищата на Колския полуостров десетки изоставени атомни подводници, които всеки момент могат да предизвикат нов Чернобил. Затова срещу него е повдигнато обвинение в шпионаж. В Москва ФСС пък възбужда дело срещу група млади антифашисти, демонстративно избърсали краката си в комунистически и фашистки знамена.

Председателят на Комисията по сигурност в Думата Виктор Илюхин вече се разпорежда на ФСС и прокуратурата да възбудят наказателни дела за антикомунистическа пропаганда. Но понеже сега такъв член в Наказателния кодекс няма, всяко очерняне на комунистите „органи“ квалифицират като разпалване на международна вражда. Комунист — това днес е националност!

В същия ден Москва се прощава с Надежда Чайкова. На погребението прочитат написани от нея няколко реда, с които тя моли, в случай че загине, да бъдат обвинени за смъртта ѝ руските спецслужби. Докато трае погребението, някакви непознати правят опит да извършат обиск в дома на убитата, без да предявят прокурорска заповед.

И за капак на всичко случило се през този богат на събития ден, 17 април 1996 година, пристига новината за гибелта на една бронемеханизирана

част от сборния 104-и полк в Чечения. Колоната попадна на засада край Шатой и била напълно унищожена. Загиват 93 военнослужещи от федералните войски, повече от 80 са ранени, около 70 са безследно изчезнали или заловени в плен.

Научил се за новата „победа“, президентът Елцин заявява, че е потресен от тази трагедия и възнамерява категорично да постави пред военните въпроса — какво всъщност става? Никой не е в състояние да му отговори освен генерал Тихомиров, който обвинява печата в грубо изопачаване на фактите и предявява доказателства, че колоната край Шатой не била напълно унищожена. Били се спасили 13 души. Така че няма защо да лъжат!

На 20 април в Москва започват да пристигат държавните глави на така наречената „голяма седморка“, които по този начин дават да се разбере, че САЩ и Голяма Европа напълно подкрепят президента Елцин и неговата политика. В същия ден в Думата Владимир Жириновски с присъщия си панаирджийски маниер нарича президентите и премиерите на „голямата седморка“ мошеници, дошли да грабят Русия.

Но особено възмутен е Владимир Волфович от факта, че в деня, в който е унищожена поредната руска бронирана колона в Чечения, по телевизията са излъчили серия от знаменития еротичен филм „Емануела“. Тук не можем да не се съгласим с него. Защото, ако на всяко убито в Чечения дете руската общественост реагира, както, да кажем, на убийството на известния журналист Листев, възможно е несекващите траурни върволици бързо да повлияят за края на кървавото безумие.

Още в деня на пристигането си „седморката мошеници“, които според Жириновски „дойдоха да грабят Русия“, са приети от президента Елцин в неговата току-що реставрирана кремълска резиденция. Средновековният разкош, сред който френският ампир се съчетава с безвкусицата на московските търговци от началото на века, дотолкова поражява западните ръководители, че дори свикналият с Лувъра и Версай президент на Франция Ширак, шашнат от видяното, разперва ръце и с изразителна гримаса на лицето дава да се разбере, че няма думи да изкаже колко е впечатлен. Очите на президента Елцин блестят от оправдана гордост и отразяват позлатата на мебелите и стените. „Седморката мошеници“ може да се убеди, че отпусканите на Русия безкрайни кредити не се изразходват само за воденето на войната в Чечения, а и за мирни цели, за повишаване на благосъстоянието.

Тъкмо по това време армията официално известява, че за последните три месеца през моргата на Грозни са преминали 496 трупа на руски войници, като посочва, че моргата в Грозни далеч не е единствената, в която от зоната на бойните действия непрекъснато докарват убити.

Вече тече петстотният ден на чеченската касапница, така и неосуетена от генерал Грачов, обещал още в самото ѝ начало пред президента да приключи всичко за два часа с един десантен полк.

Само по официални данни излиза, че за тези 500 дни са убити 4000 военнослужещи, а ранени — около 9500. Но като имаме предвид, че официалните данни винаги снижават два-три пъти реалните, тогава картината става съвсем кошмарна. Генерал Грачов е извикан в Думата да даде отчет не само заради печалния юбилей. А и защото краят на тази продължаваща вече година и половина война не се вижда.

Министърът на отбраната се държи спокойно и не така войнствено, както преди половин година. Като изразява съжалението си, че не са му позволили „да довърши противника“ през лятото на миналата година (след Будионовск), той добавя, че „ако личността на министъра на отбраната може да повлияе на воденето на войната в Чечения, той е готов още сега да си подаде оставката“. Разбира се, молят го да остане.

Много по-войнствено е настроен командващият групировката федерални войски в Чечения генерал-лейтенант Тихомиров. Мнозина вече са с впечатлението, че генерал Тихомиров седи в Грозни, меко казано, като носовата украса на кораб — нищо не прави и за нищо не носи отговорност. Въстаниците превземат ту едно, ту друго населено място, войските цели седмици държат обсадно положение и понасят чудовищни загуби, налице е саботаж срещу заповедите на върховния главнокомандващ, заповядал да се прекрати огънят, а генерал Тихомиров все още заема длъжността си и от време на време шашва журналистите със сензационни твърдения. Нали точно той изненадващо казва, че в Чечения вече нямало с кого да се воюва, тъй като бандитските формации били унищожени, разпръснати и изтласкани в планините. Нямало и с кого да се преговаря. И изобщо не разбирал какви преговори трябва да води! Та той може да преговаря с бандитите само по един въпрос — сдаването на оръжието. Алтернативата е поголовното изстребване на бандитите и понеже, както неотдавна се е изразил шефът на ФСС армейски генерал Барсуков, бандити са цялото население на Чечения, правете си тогава съответните изводи.

Изводи се правят. И не само в Москва и Грозни. Толкова безпомощното поведение на армията на вчерашната свръхдържава в такъв, честно казано, нищожен конфликт, който даже много трудно може да се нарече локален, смайва света. Вече самият факт, че „бандитски формации“ в сблъсъка си с частите на редовната армия съумяват да превърнат конфликта в кървава месомелачка чрез употребата на всички обичайни средства за воюване, включително и забранени, предизвиква всеобщо недоумение.

Разузнаванията на много държави — от знаменитото ЦРУ до почти неизвестното украинско разузнаване — внимателно проследяват всеки ден на войната и стигат до твърде интересни изводи.

Оказва се, че колкото повече продължават военните действия, толкова повече расте бойната и оперативната подготовка на чеченските подразделения, докато при федералните войски със застрашителна скорост се наблюдава спад. Като се базират на оценките за участието на руската армия в чеченската война, американските специалисти констатираха твърда тенденция към снижаване на нейната боеспособност, а тази тенденция изцяло се игнорира от правителството. Те отбелязват още, че въоръжените сили на Русия вече не са в състояние да провеждат операции от стратегически мащаб, нито да извършват оперативно прехвърляне на войски и бойна техника за водене на едромасщабни бойни действия в Европа и другите региони на света. В случай на отбранителна война, подчертава се в отчета, въоръжените сили на Русия биха могли да осигурят защитата на националните граници само ако военните действия не са продължителни. И дори за постигането на вътрешнополитически цели възможностите на армията трябва да се смятат за твърде ограничени.

Продължаващата почти две години война в Чечения видимо е откритола всички негативни последствия от бързата деградация на въоръжените сили. И на първо място — недобрата комплектуваност на частите и подразделенията, както и невероятно ниското равнище на бойната подготовка. При това висшият команден състав показва пълна некомпетентност в сферата на тактическото и оперативното изкуство. Дори елитните подразделения, когато се натъкнат на ожесточената съпротива на чеченските въстаници, прибегват към използването на остарелия способ „натиск чрез огън и масирана атака“. На най-ниско равнище се намират управлението и организацията на взаимодействие между различните родове войски. Използването на съвременни системи оръжие от личния състав в условията на реалния бой прави тези системи по-опасни за собствените сили, отколкото за противника.

Впрочем военните аналитици и в самата Русия знаят това. Те неведнъж са се опитвали да информират властта, че равнището на оперативната и бойната подготовка на войските е ниско и продължава да пада, докато в същото време ръководството на Министерството на отбраната на РФ тотално дезинформира президента за истинското състояние на нещата в армията. Те изтъкват и все по-нарастващото влияние на криминалните елементи над военните ръководители от различна степен, изразяващо се в кражбите на оръжие от армейските складове. Същевременно подчертават, че руската армия се превръща в главен източник на бойни средства за международните мафиотски кланове и терористични организации. Освен това аналитиците

стигат до извода, че „разлагащата се, гладна и настървила се срещу властта армия“ в края на краищата неминуемо ще се превърне в двигател за отклоняване на страната към фашизма или комунизма, което е едно и също.

Обаче такива дреболии отдавна не интересуват нито президента, нито правителството, нито даже Министерството на отбраната. Генералите изцяло са погълнати от строителството на разкошните си вили, за което използват като безплатна работна сила своите войници, а те пък са готови да прикрият всяко генералско престъпление, само и само да не се озоват в Чечения. Банките дават на генералите щедра милостиня, оформена във вид на кредити, срещу ловкото разграбване на армейските складове с натрупаното там оръжие за три световни войни.

Но президентът отдавна не се интересува от нищо друго освен от предстоящите избори.

На въпроса на нетактичен журналист, какво щял да прави Елцин, ако комунистите се върнат на власт, президентът гръмогласно отговаря: „Това няма да го бъде! Аз съм уверен в своята победа!“

И рейтингът му веднага скача с три пункта нагоре. Докато в същото време рейтингът на Зюганов пада, тъй като след „беловежкото хулиганство“ Геннадий Андреевич се държи някак плахо и неуверено. Но за това си има причини.

На първо място, „деди Зюг“, както го наричат някои склонни на фамилиарничене вестници, отлично знае, че президентът вече е подготвил указ за забрана на компартията на Руската федерация като екстремистка организация, непризнаваща конституцията, със съответното анулиране на депутатските ѝ мандати и всички произтичащи оттук последствия. Никой не се съмнява, че в случай на крайна необходимост Елцин няма да се поколебае да стори това.

Наистина на „деди Зюг“ все още не му се е налагало да лежи в затвора, тъй като цял живот е седял по президиумите. Но неговите нови приятелчета, такива като Лукянов и Варенников, вече са излежали първия си срок там и искрено съветват новия си генсек да не върви по техните стъпки.

Всевъзможните му хулигански прояви в Думата и по уличните митинги обаче далеч не са единственият повод Зюганов да се озове зад решетките. Министерството на финансите вече на няколко пъти намеква, че няма нищо против да изясни с какви пари се поддържа сега компартията на Русия въпреки уверенията на Зюганов, че единствените ѝ средства, както и на покойната КПСС, постъпвали от членски внос на редовите комунисти. Известно е, че компартията оперира с астрономически суми, а не плаща никакви данъци на държавата.

Впрочем тук няма кой знае какво да се изяснява. Един от финансистите на партията е последният министър-председател на СССР Валентин Павлов, за който сме писали много интересни неща още в „Златото на Партията“. По онова време той е сред главните действащи лица по прехвърлянето на националните богатства на страната в тайни сметки из западните банки.

Полежал не много време в затвора по делото на ГКЧП (Държавен комитет по извънредните произшествия), след като се озовава на свобода, Павлов застава под любимите му червени знамена на зюгановската партия, на която става главен „касиер“. Навиците и рефлексите на Павлов не са се променили, само работното му място е ново.

Бившият премиер в началото започва работа като консултант в неголямата и не много известна Часпромбанк, а след победата на комунистите в парламентарните избори се прехвърля в едно от най-сериозните финансови учреждения — Промстройбанк на РФ, чийто председател е не по-малко известният Яков Дубенецки, дългогодишен кандидат за поста председател на Централната банка на Руската федерация. Промстройбанк разполага с многобройни филиали, които Павлов бързо свързва с някакви тайнствени израелска и либийска банка. И започва да изпомпва полагащия се дял от „златото на Партията“, завещан от покойната КПСС на своето детенце — партията на Зюганов.

Друг финансист на КПРФ е предпоследният министър-председател на СССР Рижков, помогнал някога на Павлов да дообере до шушка страната и да потули нещата докрай. Загрижил се на всяка цена да си осигури депутатско място в Думата, за да избегне възможни неприятности с правосъдието, Николай Рижков основава Тверуниверсалбанк и дори ѝ става председател, като веднага я обвързва с гореспоменатото наследство от покойната родителка КПСС. (Тук му е мястото да се изтъкне, че веднага след изборите фалират и „филиалите“ на Павлов, и Тверуниверсалбанк на Рижков, но на тях лично това никак не се отразява.)

Затова Зюганов изобщо не отреагирва на словесното предизвикателство на Елцин, а със скръбен израз на лицето повежда на 22 април „група другари“ към мавзолея, където вече без никаква охрана все още лежи основателят на банкрутиралото учение, което Зюганов се стареа да реанимира.

И в този момент като мълния проблясва възможният излаз от тъмния и безкраен тунел на чеченската война. На 23 април, на 500-ия ден на бойните действия, от Чечения идва новината за гибелта на генерал Дудаев.

Отначало никой не вярва. Съобщения за смъртта на Дудаев вече неведнъж е имало и сетне се оказва, че това са дезинформации, по правило скалъпвани от ФСС. А съвсем неотдавна са чули, че ФСС е изпратила в

чеченските планини една подир друга четири специално подготвени групи със задачата да ликвидират бунтовния генерал.

Но и четирите групи са ликвидирани до последния човек. И ето че и сега, след съобщението за гибелта на Дудаев, веднага се посипват опровержения. Някой си само преди пет минути бил разговарял с президента на Ичкерия по телефона, друг даже го видял след посочената дата на смъртта му, трети пък казал, че генералът, както е правил и в други подобни случаи, щял да се покаже по президентския канал на чеченската телевизия и сам ще опровергае вестта за своята гибел.

Но на 24 април по чеченската телевизия се появява Шамил Басаев и потвърждава съобщението за гибелта на своя президент.

Сетне факта потвърждава и Ахмед Закаев — един от най-близките сътрудници на Дудаев. Той заявява, че загиналият генерал е погребан на тайно място, като добавя, че ако при Дудаев все още е било възможно да се сключи мир, сега вече чеченците ще се сражават до пълното поражение на Русия. Закаев се зарича, че по-нататък, когато република Ичкерия се сдобие с независимост, останките на генерал Дудаев ще бъдат положени в мавзолей. Накрая оповестява, че в съответствие с конституцията на Ичкерия задълженията на президента се поемат от вицепрезидента Яндарбиев.

По принцип това не предвещава нищо добро за Москва. Именно Яндарбиев е главният идеолог на чеченската независимост и се говори, че той всъщност е увлякъл романтично настроения съветски генерал Дудаев по този път.

За миналото на Яндарбиев се знае само, че някога е бил поет и дори член на Съюза на писателите, тоест — че е човек, много по-опасен от всеки генерал.

В Москва, още неосъзнаваща новата опасност, цари нескрито ликуване. Мнозина от известните дейци, положили усилия да спечелят политически дивиденди от чеченската война, като Волски, Степашин и Жириновски, не крият радостта си.

Отначало този случай се поднася на обществеността като поредна блестяща победа на легендарните руски спецслужби. Накратко обстоятелствата около гибелта на Дудаев са представени по следния начин: обясняват, че той разговарял по спътников телефон с Константин Боровой в Москва. В този момент специален самолет, излетял някъде от Ингушетия, пуска по лъча на радиотелефона ракета, която попада точно на мястото, откъдето разговаря Дудаев, и го прави на парчета. За доказателство на тази

версия показват стабилизатор от 250-килограмова фугасна бомба със свободно падане.

Запознатите разбират, че това е пълна глупост. Ако нашата ФСС наистина би се заела с изпълнението на толкова сложна задача, тогава първата ракета би улучила не Дудаев, а най-малкото сградата на администрацията на Ставрополския край. Впрочем, доколкото гибелта на Дудаев много напомня на политическо убийство, ФСС не само не настоява за авторство, но и разпространява съобщение, че няма нищо общо със случая. Дудаев бил убит от съучастниците си, отказали се да делят със своя главатар „престъпните милиарди долари“.

Депутатите в Съвета на Европа почитат паметта на Дудаев с едноминутно мълчание.

Премиерът Черномирдин с възмущение отхвърля самата възможност убийството на Дудаев да е планирано от някого в Москва. На Черномирдин никак не му е до Дудаев.

Току-що в Москва пред входа на дома му е убит личният лекар на Черномирдин Дмитрий Нечаев, чийто апартамент му е подарен от самия премиер. Повече от сигурно е, че докторът е мъртъв. Докато за Дудаев от Генпрокуратурата заявяват, че не им ли се предостави тялото на чеченския лидер, няма да повярват. И понеже никой не е поел отговорността за неговата гибел, започва да надделява неверие в този факт и се заговорва за хитростта и коварството на чеченците, включително и на самия Дудаев. Вероятно е решил временно да излезе от играта, за да повлияе по този начин на военно-политическата ситуация.

И тя наистина се променя, но съвсем не така, както очакват в Кремъл.

>

* * *

Русия продължава да се мята във водовъртежа на безумието и сюрреализма.

Двуглавите орли от официалния държавен герб и на офицерските кокарди кротко съжителстват с червените петолъчки по войнишките фуражки и мемориалните ленински кътове в казармите. Двуглавите орли върху новите служебни карти на сътрудниците от Федералната служба за сигурност никак не пречат на тези сътрудници от славното ленинско-сталинско ведомство да се самоназовават постарому „чекисти“ и постарому да полагат усилия за фабрикуването на обвинения.

Военноморският флот на Русия с гордост развява андреевските флагове, а армията с не по-малка гордост марширува под червените знамена с профилите на Ленин, освежени с японски гваш*.

[* Гваш — гъста постна минерална боя за рисуване. — Бел. прев.]

Руският флот се кани да празнува своята тристагодишнина, а руската армия скромно е отбелязала четири навършени години от създаването си, макар че е по-стара от флота поне три пъти.

Както винаги, помпозно и шумно отбелязва своите юбилеи държавната сигурност. Висшата школа на КГБ през 1996 година тържествено чества своята 70-годишнина. Това учудва всеки, който помни, че през 1993 година същата школа — „чекистката академия“ — вече е посрещала юбилей, само че не седемдесет, а двадесет години изпълнена с напрегнат труд дейност. Как така след три години на бездействие изведнъж добавят към стажа на школата цели петдесет? Ами много просто.

През 1993 година в лабиринтите на НКВД-КГБ някои все още се страхуват да не би престъпната им организация да бъде подведена под отговорност заради масовото изстребване на собствения народ и решават за всеки случай да се разграничат от предходните петдесет особено кървави години. Един вид, не сме били ние. Но след като виждат, че никой не възнамерява да им търси отговорност, „чекистите“ си поемат дъх и само подир три години шумно отбелязват своята седемдесетгодишнина, сякаш казват на цялата страна: „Да, това сме ние! Каквито сме били, такива сме си останали — при Ленин, при Сталин, при Брежнев, при Андропов и сега също! Ние сме се нагладували и искаме отново да дадем ускорение на нашия плаващ към комунизма червен параход, чиито котли получават енергия от изгарянето на човешки трупове.“

На този фон, нажежена и вибрираща, продължава невижданата досега в Русия предизборна кампания. Всички разбират, че вече става дума не за персонални стремления, а за това каква да бъде Русия — въоръжен до зъби концлагер или развиваща се страна с признаци на демокрация.

Набирацията сили предизборен водовъртеж действа по законите на разразилата се стихия, чиито проявления е невъзможно да бъдат осмислени и прогнозирани от несъвършения човешки ум. Озовалите се във водовъртежа нямат никаква възможност да му се съпротивляват — те се въртят по неговите скоростни спирали и съвсем не знаят къде в края на краищата ще ги отнесе бушуващата стихия.

Един подир друг от Кремъл изхвърчат хора, с чиито високи рейтинги цели две години средствата за масово осведомяване плашат изтормозеното

население. Изхвърлени като мръсни котета са шефът на ФСС Барсуков, началникът на президентската служба за сигурност Коржаков и самият Сосковец, смятан за по-силен и от президента и дори от братя Чьорни, макар че той не е нищо повече от кръстник на Коржаков.

И, обратно, отново се връща в Кремъл Анатолий Чубайс, за да загуби смисъла си радостното възклицание на Юрий Лужков, казал навремето, че „ние вече отминахме гара Чубайс!“. Кметът на Москва е забравил, че политическите пътища обикновено се вият на спирални пръстени. Новата поява на „омразния“ Чубайс в подножието на трона, даже без да има официална длъжност, довежда целия червен лагер до състояние, близко до истериката, което в условията на разгръщащото се сражение за властта е почти равносилно на поражение.

Още по-голям удар им е нанесен, когато в супернапрегнатия период между двата тура на гласуването в Кремъл се появява генерал Лебед, прехвърлил на президента милионите гласове на своите избиратели. Благодарният Елцин назначава бившия командващ армия за секретар на Съвета за сигурност. Разбирацията от работата си десантчик незабавно инсценира опит за държавен преврат и това коства министерския пост на неговия стар приятел Павел Грачов, който и без друго е оглозган вече до кокал от „мръсници-те“ заради пълната си некомпетентност при воденето на бойните действия в Чечения.

Отстранил своя главен конкурент, генерал Лебед заплашва да смаже с „максимална жестокост“ всеки опит за преврат и опозицията, която помни септември 1993 година, изпада в шок. Зюганов разбира, че за него и за бандата му ще бъде много по-добре, ако загубят изборите, понеже в противен случай никой не би гарантирал личната му безопасност, както и легитимността на пъстрия конгломерат от разнокалибрени авантюристи, наумили си да се нарекат комунисти и наследници на починалата КПСС.

В резултат на всички тези събития президентът Елцин е преизбран за втори мандат, което предварително е очевидно поне за ималите възможност да се възхитят на средновековния разкош в неговите апартаменти. Такава шикозна бамбукова мебел наистина би трябвало да се защитава до последен зъб. Но зъбите му досега са влизали в употреба само дотолкова, доколкото се е налагало да изрази своята решителност.

Опозорен, другарят Зюганов бърза да обвини средствата за масово осведомяване, обявили, по думите му, „истинска война на своя народ“. Като истински комунист под термина „народ“ Зюганов разбира само самия себе си. Затова, говорейки уж от името на народа, той всъщност винаги говори от свое име.

Спечелил изборите, президентът Елцин започва с това, че се „самонаграждава“ с ордена „За заслуги пред Отечеството I степен“ — като знак-символ на президентската си власт.

На 9 август предстои да се извърши неговата „инавгу-рация“, както в американски стил са започнали да наричат тържеството по повод полагането на клетва от новия президент и церемонията по встъпването му в длъжност.

Празникът обаче напълно се проваля при вестта, че чеченските въстаници най-изненадващо са преминали в настъпление и в Грозни отново са пламнали ожесточени сражения.

Към 9 август руските войски в Грозни вече са изцяло обкръжени, като само за предните три денонощия загубите им достигат 300 убити, около 600 ранени и стотици изгорели танкове и бронирани автомобили. Над руската групировка в Чечения надвисва заплахата от пълна ВОЕННА КАТАСТРОФА.

Такова развитие на събитията никога не е очаквал. Дори и онези, които се възхищават на мъжеството на бойците от чеченската съпротива и които повече от всички други се възмущават от зверствата, извършвани от руските войници на територията на мъничката планинска република, дори и те се оказват неподготвени за такъв финал на чеченската авантюра — с толкова позорен и явен разгром.

Всички си припомнят как само преди два месеца командващият Севернокавказкия военен окръг генерал-полковник Квашнин, плъзгайки показалката по картата някъде към границата на Чечения с Грузия, е твърдял, че остатъците от „бандитските формирания“ са изтласкани в планините и тяхното унищожаване било въпрос на две седмици.

Всички си спомнят как генерал Тихомиров, командващ обединената федерална групировка в Чечения, ухилено убеждаваше журналистите, че организираната съпротива на „бандитите“ отдавна била приключила и сега вече ставало дума за ликвидиране на разпръснати и останали без командване незначителни бандитски групички.

Всички помнят как командващият войските на Министерството на отбраната в Чечения генерал Шаманов, заел позата на Наполеон след битката при Аустерлиц, обясняваше на чеченските старейшини при какви условия той щял да се въздържи от използването на системи за залпов огън и изстребителна авиация за унищожаване на техните села.

Но най-добре всички помнят, когато между първия и втория тур на изборите лично президентът Елцин посети 205-а мотострелкова бригада в околностите на Грозни и след като прие парада, заяви: „Войната свърши! Вие победихте!“ Раздал ордени и медали на зарадваните войници и офицери, Елцин им рече с тържествен глас, че във връзка с края на войната бригадата

се изтегля от Чечения в мястото на своята „постоянна дислокация“, и ефектно подписа указа направо върху бронята на един танк. На мнозинството от слушащите словото на президента им оставаха по-малко от два месеца живот, но те не знаеха това и се радваха на поредното свършване на войната.

Дали случилото се е следствие от нечия въпиеща глупост или явно предателство (генерал Лебед например твърди, че Грозни бил отстъпен от армейски генерал Куликов срещу крупна сума в брой), по всяка вероятност никой няма да научи. Но пък фактът си е факт — церемонията по встъпване в длъжност на президента Елцин за втория му мандат съвпада с такъв разгром на руските войски, че той е принуден да обяви следващия ден, 10 август, за ден на национален траур. Всички възприемат това като зловещо предзнаменование. И се оказват прави.

За спасяване на положението в Чечения е изпратен генерал Лебед. „Аз възнамерявам на всяка цена да приключа с тази кървава вакханалия“ — казва новоназначеният секретар на Съвета за сигурност и удържа думата си, като подписва в Хасав-юрт нещо, напомнящо пълната капитулация, макар и не безусловна. И вече става дума не само за разоръжаване на „бандитските формации“, но и за статута на Чечения. Обсъждат се в основни детайли излазът на руските войски от обкръжението им и тяхното безпрепятствено завръщане в Русия.

И когато от Чечения се заизнизват безкрайните колони от танкове, самоходни оръдия и системи за залпов огън и влаковите композиции с военнослужещи от всички родове войска, напомнящи незабравимите филмови кадри за подготовката на Берлинската операция през 1945, наистина възниква въпросът — как е възможно такава бойна мощ да бъде победена от тези набързо сформирани странни отряди, въоръжени почти само със стрелково оръжие?

Генерал Куликов незабавно обвинява генерал Лебед в предателство. Той отстъпил Чечения срещу голям подкуп в долари, които Масхадов заделил от паричната помощ на краля на Саудитска Арабия. На свой ред Лебед парира нападката на Куликов, като обвинява министъра за ескалацията на войната и за разграбването, заедно с марионетния президент Доку Завгаев, на средствата, заделени за възстановяване на икономиката на Чечения. Освен това Лебед повтаря версията за предаването на Грозни от Куликов срещу подкуп. Обвинителният залп на Лебед стоварва върху съвестта на Куликов гибелта на хиляди руски войници и мирни жители, мародерството на подчинените му войски и военните престъпления. А себе си Лебед представя в образа на спасител на федералната групировка.

Престрелката между генералите заплашва да се задълбочи. Куликов, естествено, не остава длъжен. Напомнил за бомбата, която Лебед хвърля

върху главата на генерал Грачов, той насочва към бойкия генерал цял ядрен арсенал, сърцевината на който съдържа сензационната, че Лебед подготвял държавен преврат с помощта на тайната формация „Боев руски легион“, в която вече членували 50 хиляди души.

Изплашеният президент сваля от длъжност Лебед и той се озовава в положението на изпадналите в немилост Коржаков, Барсуков и Сосковец, прогонени също по негово предложение.

В постсъветското общество, което с ускорени темпове асимилира черти на средновековното византийско, никой няма представа за какво точно хората са награждавани или пък изпадат в немилост. За Коржаков и Барсуков битова романтичната измислица за някаква тайнствена кутия от „ксерок“, пълна с американски долари, за Сосковец подхвърлят, че крал алуминий в огромни количества, но за какво е изгонен Лебед — смислено не може да обясни и самият президент, макар че мнозина са се ловили на бас, че отстраненият ще бъде Куликов.

В резултат на тези интриги Чубайс става шеф на президентската администрация — след като Елцин прогонва от тази длъжност и нашия стар познайник Николай Егоров. Президентът не може да прости на бившия си фаворит и негов пълномощник в Чечения печалния факт, че викащите „любо“ кубански казаци след срещата си с него вкупом отиват да гласуват за Зюганов. А нали не друг, а Егоров оглавява така нареченото Управление по казашките въпроси при президента на Русия!

Събитията едва ли не довършват Елцин, преживял преди изборите два сърдечни пристъпа. Той дори за известно време изчезва, в резултат на което плъзва лавина от слухове за състоянието на неговото здраве, а малко по-късно сам президентът заявява пред целия свят, че се налага да му бъде извършена операция на сърцето.

Пореден ясен сигнал за нова атака на „червените“ срещу Кремъл!

Докато пристигналите в Москва светила на кардиологията правят безкрайни консилиуми за състоянието на здравето на президента и вече нагласяват системите за предстоящата операция, комунистите и цялото останало червено-кафяво братство, струпало се след изборното поражение в така наречения Народно-патриотичен съюз, атакуват. Предчувстващи възможността за предсрочни избори, те изливат поредното ведро помия в новия водовъртеж на предизборната кампания.

Думата се занимава само с постоянните обсъждания на „недееспособността“ на президента и необходимостта той да бъде отстранен поради недоброто му здравословно състояние. Такива предложения се внасят

в дневния ред от известния провокатор Виктор Илюхин, заемащ в руския „гардероб“ поста председател на Комисията по сигурност в Думата. И в това никои не вижда нищо странно. И наистина, след като Руската православна църква и Федералният спортен фонд — организации, които би трябвало да се грижат за духовното и физическото здраве на гражданите, всъщност извършват препродажба (безмитна!) на сурогати на водката и на цигари, защо тогава председателят на Комисията по сигурност да не полага усилия за дестабилизиране на обстановката в страната! В този объркан свят това е негово пряко задължение.

И така, Думата, която малко се занимава със законотворчество, съвсем изхвърля този свой „оглавник“ и се заема с „колкото е възможно по-скорошното отстраняване на президента от властта“. Но този път без сложната процедура на „импийчмънта“, а с аргумента за професионална непригодност. И ако Думата си разрешава да се концентрира върху тази толкова „злободневна“ тема, то е, за да постави въпроса за отстраняване от длъжност на шефа на президентската администрация Анатолий Чубайс. Зюганов и другите „червени“ с най-различни кафяви нюанси не могат да простят на Чубайс, че той за малко е щял да ги размаже със своята приватизационна програма, която с финеса на прилагането си напомня действията на танкова армия, хвърлена в открития се коридор сред стабилната отбрана на противника. А „противникът“ е градил тази линия цели 75 години и тя се оказва много по-издръжлива, отколкото предполага Чубайс.

Перспективата за втори удар от страна на Чубайс довежда „червените“ до истерия. „Народът ненавижда Чубайс“ — казва Зюганов, като под самата дума народ разбира себе си. „Когато чувам думата народ, започвам да гълтам валидол“ — отбелязва един именит сатирик и изглежда, за да накарат всички да откачат, комунистите разпръскват като в игра на кегли твърденията на Зюганов из цялата страна.

„Народът ненавижда Чубайс!“

„Народът е против антинародния режим!“

„Народът е против разширяването на НАТО!“

„Народът иска смяната на президента!“

А президентът е изчезнал от полезрението и истерията, предизвикана от неговото състояние, набира скорост. Зюганов, Жириновски и Лебед вече тръбят за предсрочните избори като за свършен факт и дори ги определят (като краен срок) за средата на март 1997 година. И това се говори публично, едва ли не всеки ден по митинги, по безбройните пресконференции, в интервюта по радиото, телевизията и в печата. Заело кръгова отбрана, правителството предпочита да мълчи за състоянието на държавния глава,

като по този начин долива масло в огъня. А в изявленията на лекарите, дори и на световни светила като доктор Дайбек, никой, разбира се, не вярва. „Каквото им наредят, това приказват.“

Изтормозеният някога съветски „народ“ изобщо не е могъл да си представи, че „вождовете“ боледуват. На Запад здравословното състояние на разните там президенти и премиери може да става достояние на буржоазната общественост. Но у нас здравословното състояние дори и на някой незначителен „вожд“ от областен мащаб десетилетия наред е държавна тайна от особена важност, а за обитателите на Кремъл да не говорим. Обгърнатите с почти божествен ореол вождове нямат право на никаква болест, за да не подронят своя насаждан от пропагандата авторитет пред очите на вечно боледуващото население.

Както е известно, Ленин дори и след смъртта му е смятан за „жив, повече от живите!“ Дълго време никой не знае, че в края на живота си вождът на световния пролетариат онемява и не може да се придвижва другояче, освен с инвалидна количка — в пресата няма дори и намек за неговото плачевно състояние. И когато след седемдесет години най-сетне са публикувани снимки, показващи Илич две години преди смъртта му, виделите своя умиращ бог комунисти едва не загубват дар слово.

За здравето на Сталин да не говорим. Никой не е смеел дори да предположи, че „вождът на всички народи“ би могъл поне да се простуди. И смъртта на Сталин, който от 1941 година се поддържа с инжекции и силно действащи лекарства и преживява три инфаркта и един инсулт, за страната е пълна изненада — толкова неочаквана, колкото е била и войната.

За здравето на Брежнев пък се разказват най-различни вицове, но до смъртта на генсека няма нито едно официално съобщение.

Обаче прогресът е очевиден. Телевизията, печатът и радиото в СССР официално съобщават за простудата на Андропов, когато той вече трети месец лежи обездвижен, поддържан само от поставените му изкуствено сърце и бъбреци. И когато генсекът умира, никой така и не узнава от какво се е поминал. Възможно е и да са го застреляли.

А предпоследния генсек измъкват направо от смъртния одър, за да го покажат на съмняващия се народ, който за съжаление слушал нелепите, разпространявани от врага слухове за здравето „на поредния верен ленинец“. Но нещастният Константин Устинович, който само с усмивка е убедил народа, че се чувства отлично, за голямо изумление на всички умира още на другия ден, за да финализира блестящата поредица на „московските погребения“.

Затова напълно можем да разберем защо и самият Зюганов, и приятелчето му Селезньов, и пазителят на нечия си сигурност Илюхин, и скандалният провокатор Бабурин, и повечето от сегашните „марксистко-

православни звезди“ — довчера незначителни и наплашени провинциални функционери, с такъв страх слушат признанието на държавния глава, че е тежко болен. Признание, направено публично за първи път през всичките 1000 години писана история на руската държава! Техните кокоши мозъци дори не могат да възприемат тази реалност. Това не може да бъде! Това означава, че президентът вече е мъртъв. Тогава защо се бавят с датата на предсрочните избори.

И както винаги е ставало в Русия, когато господарят отсъства, болестта на президента Елцин повлича страната към тресавището на пълния политически и икономически хаос. Съзрели миража на предсрочните избори, комунистите хукват да убеждават, като ги заплашват с бъдеща разправа (когато вземат властта), губернаторите и административните шефове да не изплащат бюджетните пари на лекарите, на учителите, на военните, на дейците на културата, понеже са си наумили ефектно да им ги изплатят след своето триумфално завръщане, планирано за февруари-март 1997 година. Същите инструкции получават и червените директори на заводи, които няма защо да бъдат плашени. Те вече са привикнали да присвояват парите, отпускани за заплати на работниците и да хвърлят вината за това върху „окупационното правителство“.

Точно по същото време изтеглящите се от Чечения войски слизат от вагоните наред голото поле и сред воя на бушуващите виелици се подготвят да зимуват в палатки на фона на изящните силуети на генералските вили.

„Съдбата на страната е в ръцете на хирурзите!“ — тревожно предупрежда демократичната преса, а интелгентните читатели се ровят в справочници и речници, за да си уяснят какво означава изразът „исхемично израждане на коронарните съдове“. Из страната като подплашени порчета се щурат зъбати слухове. „Президентът е болен от рак.“ „Той е получил инсулт и е онемял, както Ленин. Това се е случило едва ли не пред очите на генерал Лебед.“ „На президента няма да му правят операция на сърцето, а ще му присаждат ново. Изчаква се, тъй като не са намерили подходящ донор.“ „Комунистите вече са изготвили списъци на лицата, които първи ще бъдат арестувани и разстреляни.“ Начело в тези списъци, естествено, са Чубайс и Гайдар. По-нататък следват имената на журналисти от различни телевизионни компании, вестници и списания, които като флагман на флотилия от линейни кораби води „агентът на всички разузнавания по света“ Евгений Киселев.

Думата е обхваната от треска. „Кандидатите за президент“ Зюганов, Жириновски и Бабурин хвърлят заканаелни погледи от трибуната и

блокират цялата дейност. На всяка правителствена инициатива те реагират с ответно искане Чубайс да бъде отстранен от длъжност, макар че правителството няма никакво законно право да го уволнява. Но овладелите парламента „червени“ заплашват да провалят дори приемането на бюджета, ако не бъде прогонен Чубайс.

Вън от Думата пък трескава дейност развива генерал Лебед. Кръстосва света с парите на някакъв тайнствен спонсор и без никакви „ако“ или „може би“ говори за предсрочни избори, като се стреми навсякъде да внуши, че той ще бъде президентът. „Зюганов е изгърмян патрон“ — в присъщия си стил бившият командващ армия характеризира своя главен конкурент. „Сега вече проблемите на страната не могат да се решават с методите на един «паднал-изтласкал се»“ — парира съперника си Зюганов, който се бои от запасния генерал като от огън. Но Лебед чевръсто изнемва електорат и от него, и от Жириновски. В последно време главният либерал забележимо е посърнал и вече не убеждава никого, както преди няколко години, че ще стане „президент и тогава с всички ще се разправи“. Обаче като свиква по какъвто и да било повод митинги със сподвижниците си, „кралският шут“ всеки път уверява тълпата, че през март непременно щяло да има предсрочни избори „и страната ще има нов здрав президент“.

Докато дръзките претенденти протягат своите алчни ръчички към шапката на Мономах, която им изглежда безстопанствена, много наблизо до тях успешно е извършена операцията на толкова препатилото сърце на президента и той започва бързо да се възстановява.

За нещастие следоперационният период е усложнен от неочаквано възникнала пневмония и това дава повод на червено-кафявата опозиция чак до истерия да пропищи света за „недееспособността на държавния глава“. И отново се започва с безбройните решения за отричане на президента от поста му, за „пенсионирането му по инвалидност“, за доброволната му оставка с „гаранция за неговата лична сигурност“, което пък е особено мило и дори пикантно.

На 7 ноември 1996 година, когато червените от всички чешити са се събрали да честват 79-годишнината от октомврийския преврат, президентът Елцин прави пореден опит да спре конфронтацията, като обявява идната година — на 80-годишнината от узурпирането на властта от кървавия маниак Улянов-Ленин, за година „на съгласието и помирението“. Изглежда, в един момент отслабналият от болестта Елцин се е почувствал уморен от тътнещата „над просторите на родината прекрасна“ война на всички срещу всички и прави плах опит да я прекрати. Трябва да престанем, казва той, да делим

обществото на „червени и бели“, а да се помирим и обединим и заедно да изграждаме Велика Русия.

Предложението на президента съвпада по време с митинга на червените, на който Зюганов, Рижков и Лукянов, изправили се пред някакви причудливи старчета с камуфлажни облекла и десантни барети, призовават към сваляне на режима на Елцин и освобождаване на страната от ционисткото иго. За чест на Зюганов трябва да се изтъкне, че той като лидер на партия, наричаща се комунистическа, в своите речи изобщо не се позовава на класиците на марксизма и дори на Ленин. Напротив — употребява думи като съборност, народност и православие, които самият Ленин винаги е смятал за „архиреакционни“.

Но истински отговор на предложението си за „съгласие и помирение“ президентът получава на 10 ноември, тоест само два дни по-късно, когато цяла Русия е потресена от едно небивало досега в историята ѝ престъпление.

На този ден „инвалидите“ от афганистанската война, които са създали многобройни структури и кантори, освободени с президентски указ от данъци и поради това бързо изродили се в няколко съперничещи си групировки, се събират в намиращото се извън столицата Котляковско гробище — на гроба на своя бивш председател Михаил Лиходей, убит в криминална междуособица през 1994 година. „Воините интернационалисти“ се придружават от представители на печата, от жените си и от приятели.

Дошлите за помена още не са се скупчили около гроба, когато трясва страшният взрив на дистанционно управляема мина. Намиращите се най-близо до гроба са разпокъсани на парчета, като взривната вълна разхвърля части от човешки тела чак по околните дървета. Загиват новият председател на Фонда на инвалидите от Афганистан Сергей Трахиров, неговата съпруга, вдовицата на убития Лиходей, телевизионният екип на програма „А-Бе“ — общо 14 души. Други 30 са ранени или в различна степен контузени.

Такова нещо не се е случвало. До ден днешен взаимната ненавист е отстъпвала, когато става дума за почит към покойник и за неговия гроб. Сега тази граница е преминала. Трудно е да си представим по-добър отговор на предложението на президента за помирение и съгласие.

По случайно стечение на обстоятелствата (макар мнозина да смятат, че случайни съвпадения нямамо — те всички са закономерни) страшната трагедия на гробището съвпада с грандиозния парад на войските на МВР, на който премиерът Черномирдин връчва на армейски генерал Куликов новото знаме на неговото ведомство. Генералът целува знамето и тогава му съобщават за случилото се. Гордо изпъчил се в целия си свой наполеоновски ръст, министърът на вътрешните работи възкликва: „Хвърлено ни е предизвикателство! Предизвикателството е прието!“ Което означава, че

престъпниците никога няма да бъдат открити. За това Куликов просто няма време. Та само съдебните му дела с Лебед, обвинил министъра, че лично ръководел мафията и получавал подкупи в астрономически суми, са около една дузина.

По това време в Думата за пореден път се мъчат да прокарат закона „за руския статут на Севастопол“, като полагат всички усилия по-скоро да вкарат Украйна в НАТО.

След разпада на съветската империя към НАТО са се устремили съзнателно или подсъзнателно всички страни. Най-много нататък ги подтиква мятаната се в имперските си конвулсии Русия — с нейния болен президент, с агресивната комунистическа Дума, с корумпираните чиновници, с краха на социалната сфера, с деморализацията на армията, с хаоса в икономиката и с абсолютно ненормалните неща, които вършат органите, кой знае защо смятащи се за пазители на реда.

Гибелта на една империя във всички времена винаги е било болезнено събитие, с което цели векове не могат да се примирят дори и онези поколения, чиито познания за изчезналите империи са почерпани само от учебниците по история.

Мусолини например прави опит да възстанови Римската империя, загинала преди 1500 години, и в един момент успява да завладее повече от половината някогашна нейна територия. Но не успява да я задържи, за което го обесват с краката нагоре.

В Турция и до ден днешен издават книги и учебници, чиито автори мечтаят за възстановяването на Отоманската империя в границите ѝ от 1913 година. И това го искат по-умерените. А екстремистите бълнуват за размерите ѝ от 1583 година, като щрихират върху картата с имперския цвят земите на Крим, Кавказ, Татарстан, на Астраханска и Ростовска област.

Във Франция на тази тема по митингите ораторстват не само бонапартистите, но и някакви умопомрачени хора, настояващи да бъде възстановена империята на Карл Велики. Какво да говорим тогава за руснаците, чиято империя е рухнала само преди шест години! Естествено, мнозина все още не могат да осъзнаят този факт и продължават да заплашват целия останал свят. Естествено е и в бъдеще да има опити за възстановяване на СССР, които въпреки че исторически са обречени на провал, неизбежно ще се повтарят и всеки път Русия ще изпада в безизходица, а от нея ще се отцепват нови провинции.

Естествено, че всички съседни и бивши сателитни страни ще бързат да се прикрият зад широкия гръб на НАТО, която се крепи на икономическата и

военната мощ на Съединените щати. И също така е естествено НАТО да започне да се разширява на изток.

Но не по-малко естествено е, че Русия би желала при удобен случай и без излишни усложнения отново да погълне една подир друга отделните се от нея територии — сред тъжното мълчание и укоризнените погледи на останалия свят. И без опасността от голяма война, която обаче е неизбежна, ако тези страни влязат в НАТО. Точно затова тя се съпротивлява на разширението на НАТО с всички достъпни (много ограничени) средства, като го нарича „крупна стратегическа грешка“.

Русия иска да запази правата си в „международния грабеж“, но без риск от голяма европейска война — иначе тя би трябвало само да се радва, че НАТО се е доближила до нейните граници. Защото страната, която все по-надълбоко затъва в тресавището на политическия и икономическия хаос, преди всичко има интерес потенциалните ѝ спасители да се приближат колкото може повече до нейните граници, за да успеят за пореден път да я измъкнат за оределите ѝ коси на свеж въздух, ароматизиран с международни кредити и хуманитарна помощ. Антинатовската истерия е започната от комунистите. Но те вият така злобно и същевременно толкова жалостиво, че постепенно въвличат в новата си игра правителството и президента, включително и самия Чубайс. Именно той помолва НАТО да не се разширява на изток, тъй като това можело да докара на власт в Русия комунистите или пък някой още по-лош. Мнозина със страх са очаквали Чубайс да заговори от името на „своя народ“, както го прави другарят Волски, който не пропуска да подчертае че „целият народ протестира против разширението на НАТО“. От това така приятно появява носталгия по имперските времена! А скромният пацифист-„овчедушник“ Иван Рибкин, сменил Лебед на поста секретар на Съвета за сигурност, грейнал с ласкавите си очи и добродушно лице, смята, че било необходимо да се преразгледат задълженията на Русия да не използва първа ядрено оръжие. Нашият народ, пояснява Рибкин, е създал ядреното си оръжие с цената на огромни жертви и лишения и затова е в правото си да използва това оръжие в случай, че е заплашена националната сигурност на Русия.

Но с такова безотговорно „майтапчийство“ НАТО няма как да бъде възпрян. Няма да бъде възпрян НАТО и от подхвърлянията, че Русия щяла да преразгледа външната си политика, като създаде оста Минск-Москва-Пекин. На тази шега малцина биха повярвали дори и в самата Москва. Даже и да е теоретично възможен, първенстваща роля в такъв съюз непременно ще играе Китай, а Русия не би се съгласила с това по никакъв начин.

Все още имперските фантоми не дават на Москва възможност да влиза с когото и да било в партньорски отношения на равна нога. Империята е свикнала да диктува и въпреки че получава милостиня от Запада, стои срещу него в позата на наежен таралеж.

Интелигентният Запад се прави, че нищо не забелязва, но комунистическият Китай набързо би обръснал такъв таралеж и би го накарал да работи за него, като не пропуска да го бръсне всеки ден.

Така че остава полуоста Москва-Минск, а ако трябва да бъдем абсолютно точни, Минск-Москва, която се нарича „асиметричен отговор на разширението на НАТО на изток“. (Преди години, когато САЩ организират своята система за противоракетна отбрана, в неин „асиметричен отговор“ се превръща създадената от военно-космическите сили на СССР система „Буран“, предназначена да доставя във въздуха ядрено оръжие. Обаче нещата около „Буран“ още в началото не потръгват и днес струващата много милиарди система украсява площадката за детски атракции в московския парк „Горки“. Сега, поради липсата на нещо по-добро, като инструмент на „асиметричния отговор“ решават да изберат Беларус. Полуоста Минск-Москва — срещу НАТО и целия останал свят. Както в песента: „Гръб о гръб под мачтата опрели, се бием срещу хилядите с теб“.)

Но и тук нещата далеч не са така прости, както биха искали да бъдат. Преди всичко защото президент на Беларус е Александър Лукашенко — личност, в най-голяма степен странна. Бивш ротен политрук*, а по-късно директор на совхоз, човек — ограничен, да не кажем глупав, но разкъсан от глобални амбиции, вълната на демократичните промени го е изхвърлила на умопомрачителна висота, за която той е абсолютно неподготвен и не ѝ съответства нито с равнището на своя кръгозор, нито с възможностите си на ръководител.

[* Заместник-командир по политическата част, политически офицер в съветската армия. — Бел. прев.]

Дошъл на власт по съвсем законния начин чрез общи избори — за него дават гласа си над 80 процента от избирателите, хванали се на въдицата на неизпълнимите му популистки лозунги, — Лукашенко веднага започва да се държи не като законно избран президент, а като узурпатор, завзел властта чрез дворцов или военен преврат. Така той пропуска дадения му от съдбата шанс. От момента на встъпването си в длъжност той подема борба срещу своя парламент и конституционния съд, че дори и срещу самата конституция, в разработването на която е участвал още като депутат и в която се е заклел като президент. Междувременно се изяснява, че политическите кумири на Лукашенко са Хитлер и Сталин, с чиито методи той възнамерява да управлява поверената му държава.

Хитлер, който също като Лукашенко идва на власт чрез демократични избори, смята самите избори за „гадна еврейска измишльотина“. Сталин е по-умен и още в началото на своята власт изрича гениалната мисъл: „Главното е не кой как гласува, а как се преброяват бюлетините.“ И Лукашенко запретва

ръкави да прилага методиките на „великите“ си учители. Като начало той заявява на депутатите във Върховния съвет на Беларус: „Аз ще бъда президент 12 години.“ Точно колкото фюрерът е бил германски държавен глава, но пък за този не толкова продължителен срок успява да забърка голяма каша. Няма значение какъв е финалът на всичко това. Важното е, че в страната (в Германия) е имало ред, достоен за възхищение и подражание. Страната е била плътно сплотена в единен порив около силен лидер, за какъвто и Лукашенко, разбира се, се смята.

Сетне, като следва методиката, отработена от великите си учители, Лукашенко разгонва парламента, скъсва на парчета конституцията на Беларус (както е постъпил неговият кумир с конституцията на Ваймарската република), провежда референдум (кой ли не знае колко е обичал референдумите Хитлер!) и лично изчислява гласовете, без да допуска никого до това свещенодействие, и назначава нов парламент и правителство, където естествено влизат извадени от нафталина висши функционери на апарата на бившата беларуска компартия.

Възмутена, опозицията организира демонстрации в Минск, но те най-безпardonно са разпръснати с палки, водни струи и сълзотворен газ. Икономическите реформи в републиката са спрени и изцяло „разцъфва“ мъртвият съветски икономически модел. И за да не останат у някого никакви съмнения, Лукашенко заповядва да се възстанови съветската държавна символика, забранява националното бяло-червено-бяло знаме и се заканва на студентите, журналистите и евреите, че ще ги прати в трудови лагери за превъзпитание.

Както през незабравимите съветски времена, опозицията е обявена за „мръсна империалистическа проститутка“, получаваща задачи и, разбира се, пари от Запада и от ЦРУ. За начало от Минск е изгонен първият секретар на американското посолство, след него — представителите на фондация „Сорос“, а после — и руските журналисти. В самата Беларус върху всички средства за масово осведомяване се установява държавен контрол. Но съществуващата в Русия свобода на печата довежда Лукашенко до изстъпление.

Руските средства за масово осведомяване също са обявени за „агенти на западното влияние“. Лукашенко се оплаква от „информационната война“, която повела срещу него Москва, и иска ту от Елцин, ту от Черномирдин да вземат съответни мерки спрямо своите масмедии.

Навремето и незабравимият Хитлер също така съска срещу американската преса и иска, по-конкретно от правителствата на САЩ и СССР, да се свали от киноекраните филмът на Чаплин „Великият диктатор“. (Тогава Сталин го послушва. Наистина после се налага този филм едва ли не

всекидневно да се прожектира в продължение на четирите години война с Хитлер.)

В края на краищата при Лукашенко се получава почти същото, както и при покойния фюрер. Смелият политрук, като оперира с методите на не по-малко смелия ефрейтор, бързо вкарва страната си в задънената улица на международната изолация. Съединените щати с удивление наблюдават как върху постсъветското пространство като червен цирей по нежната кожа на новородената демокрация изниква режим, напомнящ дори не и режима на Третия райх, а онзи в Хаити, от времето на „папа Док“ — Дювалие, или от не по-малко паметното време на пожизнения президент и велик фелдмаршал на Уганда Иди Амин-Дада.

Америка изразява недоволството си по стандартния начин — от Беларус (както някога от Третия райх) е отзован посланикът на САЩ и се спира финансовата помощ, което за тази сиромашка страна с мъртва икономика, пък и на всичко отгоре засегната от Чернобил, е твърде осезаем удар. Москва се намира в още по-сложно положение. Русия фактически остава единствената страна, признала държавния преврат, извършен с такава мила непосредственост от Лукашенко. Но за това тя има твърде сериозни причини.

Лишила се от почти всичките си морски пристанища на Балтийско и Черно море, прибрала се в границите си от XVI век, Русия повече откогато и да било се оказва откъсната от Запада. А точно през Беларус минават нейните главни релсови и шосейни пътища, свързващи я с Европа; през нейната територия минават и нефто- и газопроводите, чрез които на запад стига едва ли не единствената стока на днешния руски износ, и много от линиите на енергозахранването, съобщенията, телекомуникациите, свързващи навремето СССР със страните от Варшавския договор. Затова на Москва съвсем не е безразлично в чии ръце ще попадне властта в Беларус.

Да би взел властта в Минск някакъв демократ-романтик или националист русофоб — в Кремъл биха възникнали много силни опасения, че той, както това става в Полша и Прибалтика, незабавно ще върже Беларус към НАТО и ще започне да одира от Москва (и без това бедна) пари за транзита по световни цени. А в случай на някаква криза ще отреже всички линии за комуникация. Достатъчно е да се погледне картата, за да стане ясно в какво положение би се озовала тогава Русия, за която не остава друг начин да се свързва с Европа, освен чрез Иран.

Затова в Москва се заговорва за интегрирането на „двата братски славянски народа“ в едно цяло „на базата на вечната дружба“. И през април 1996 година Лукашенко пристига в Москва, публично се целува с президента Елцин, пие водка от високи чаши и със замах чупи тези чаши о пода като хусар пред кавалерийска атака. Тогава се създава така наречената „парламентарна

общност на Русия и Беларус“, която се оглавява от председателя на Върховния съвет на Беларус Семьон Шарецки, след няколко месеца изхвърлен на улицата заедно с разгонения Върховен съвет и „изял“ някой и друг удар от палките на минския ОМОН. А Москва не само не възпира Лукашенко, но и всякак го поощрява, също както навремето постъпва с Хитлер.

Когато под прозорците на руското посолство в Минск отначало са бити с палки и ритани, а после хвърлени във „воронки“ (арестантски автомобили) и откарани в неизвестна посока неколцина руски журналисти, посланикът на Русия г-н Угрюмов отправя благодарност към минската милиция „за образцово изпълнение на своя дълг“.

Разбира се, че ако на мястото на Лукашенко стои някой по-умен, той не на шега би се разтревожил. Защото, когато Москва заговори с някого „за дружба“, а ще повече пък „за вечна дружба и братство“, това по правило свършва много лошо. И на първо място — за единия от обектите на тази дружба, а понякога и за двата. Не е необходимо да се посочват примери от по-далечната история — достатъчно е да си спомним договора за дружба с Хитлер, сключен през септември 1939 година, или договора „за вечна дружба“ с Китай, завършил с известните артилерийски престрелки на границата между двете държави.

Ами сключеният договор за дружба с Афганистан, в рамките на който съветски специалисти строят в „братската“ страна стратегическото шосе, точно така и наречено — „Дружба“? След като шосето е завършено, почти веднага по него се юрват танковете на нахлуващата съветска армия.

Най-много обаче провървя на Ирак, с който също е сключен договор за дружба. Наистина него СССР не напада, но пък с удоволствие наблюдава как това ще направят американците.

Само че никакви мрачни предчувствия не тревожат президента Лукашенко. Напротив, като започва опасната игра на тема „вечна дружба“ с Москва, той крои свой план, заимстван, както и много други, от богатото Хитлерово наследство.

Известно е, че през 1938 година Адолф Хитлер вкарва с мъдрата си политика Германия в също такава задънена улица, в каквата Лукашенко вкарва Беларус петдесет и осем години по-късно. Финансовото захранване от страна на западните държави секва, а договорът за дружба с Москва, който ще даде възможност на Германия да набере сили за Втората световна война, все още е някъде напред, в неясното бъдеще. Пари няма, икономиката тълче на място и заплашва с най-остра криза, а никой не знае какво да прави оттук нататък. Нататък остава само да се воюва, за да бъдат ограбени съседите. Но вермахтът още е твърде слаб и не разполага с нищо друго освен с традиционната си дисциплина. Пък и в самата Германия царува тоталитарен

ред, а всички средства за масово осведомяване са под шапката на Министерството на пропагандата на доктор Гьобелс.

В съседство обаче се намира богатата и разложена от демокрацията братска Австрия. И Хитлер решава да обедини двата братски народа под егидата на Германия. По-голямата част от австрийците се вцепеняват от ужас при подобна перспектива, но местните нацисти — съратниците на Калтенбрунер и Зайс-Инкварт, от които гъмжи в парламента и разните други демократически институции, набързичко спретват „референдум“ и аншлусът на Австрия става факт. Още през първия ден от „обединението на двата братски германски народа“ златните запаси на Австрия са откарани в Берлин, бившия президент и канцлера изпращат в концлагер, а народът е обложен с допълнителен данък — за уравниване на „жизненото равнище“ между братята в Германия и братята в Австрия.

Така че Лукашенко смазва демокрацията в Беларус не за да разсърди изхранващите го Съединени щати, а за да може без особени пречки от страна на собственото население да извърши аншлуса с Русия. А не обратното. Но в тази насока е необходимо да се действа с голяма предпазливост. Защото съотношението на силите Русия — Беларус далече не съответства на съотношението Германия — Австрия. При това Лукашенко не разполага със свой вермахт, а в същото време разузнаването му е донесло, че Кремъл, който черпи вдъхновение от миналите деяния на другаря Сталин, разработва план за освободителен поход в Беларус по образа от септември 1939 година, само че сега „за избавление на еднокръвните братя от тоталитарното иго на Лукашенко“.

Коварството на Москва е общоизвестно и за него Лукашенко, въпреки белите полета в образованието си, има изградено собствено мнение.

Една седмица след като президентът Елцин е обявил идната година за „година на съгласието и помирието“, Лукашенко пристига в Москва и моли за разрешение да говори пред долната камара на парламента. Демократичните фракции демонстративно напускат залата, съпроводжани от крясъците на Жириновски: „Вървете си и не пречете да послушаме нашия ОБЩ ПРЕЗИДЕНТ“. Припява му Бабурин, който на всеослушание споделя, че не виждал „по-добър от Александър Григориевич“ кандидат за бъдещ президент на Русия и Беларус, а защо не и на бъдещия възроден Съюз.

Вдъхновен от тези изблици на разбиране, Лукашенко се връща в Минск, където ликвидира и последните остатъци от демокрацията и официално предупреждава руското правителство за вероятното изгонване от Беларус на кореспондентите на НТВ и ОРТ — за „помията, с която заливат беларуския народ и неговата история“. И веднага „червените“ в Думата пристъпват към две паралелни атаки. Едната — срещу разширението на НАТО, а втората — за

по-бързо обединяване с Беларус, та да не бъде изпуснат „историческият шанс“ и да пресрещнем НАТО с танкове на обединените сили на полската граница.

Обаче опитите да се изяснят по някакъв начин подробностите по бъдещата интеграция не дават резултат. При какви условия ще се обединят двете братски страни? Ще се превърне ли Беларус в субект на Руската федерация и Лукашенко ще стане ли неин губернатор? Не, отговарят от Минск, даже и когато стане част от Русия, Беларус ще си бъде субект на международното право, а Лукашенко — неин президент. А ако същото пожелаят и другите субекти на РФ? Не става ли дума за прилагането на нов, по-изискан начин за разпокъсването на Русия? И как ще се съвместят пазарната икономика на Русия и социалистическата икономика на Беларус? Как ще се създаде единна валута и кой ще контролира пускането ѝ в обръщение?

Досега създаденото общо „митническо пространство“ е довело до това, че от Беларус към Русия потича река от контрабандни стоки от Украйна, Полша и Западна Европа, от които Русия губи по 400 милиарда рубли на месец. В същото време Беларус бързо се превръща, както Германия при Хитлер, в разпределителна база на контрабандистите и търговците на оръжие и наркотици от цял свят, която благодарение на географското си разположение постепенно измества центрове като Куба, Либия и Северна Корея. Не се знае дали самият президент Лукашенко получава проценти, но онези, които по този начин правят пари, едва ли ще бъдат очаровани, ако вследствие на интеграцията бъдат принудени да увеличат режийните си разходи, понеже ще трябва да заделят средства и за подкупи на московските чиновници.

Излиза, че от този замисъл всички имат свои интереси, които дори още на пръв поглед никак не съвпадат. На Москва ѝ е нужно да си има „джобна“ Беларус и за нея е желателно това да стане с минимални загуби. На самия Лукашенко пък, на когото поради нарасналите му амбиции вече му е тясно на територията на неговата неголяма република, му трябва триумфално да влезе в Кремъл като общ президент на Русия и Беларус — с цената на независимостта на страната си. А на московската опозиция, т.е. на Зюганов и компания, тази ситуация е необходима като поредното средство за нова дестабилизация на обстановката в страната.

Но след като се запознават с Лукашенко и с плановете му по-отблизо, те виждат, че „минският фюрер“ открива пред тях много широки перспективи за удар срещу Кремъл. И то точно чрез въвличането му, като най-горещ радетел за „братска интеграция“, в тяхната византийска игра с комунистическа аранжировка.

На какво са разчитали Зюганов и другите претенденти за всеруския престол, като обявяват Лукашенко за „наш общ президент“ — не се знае. Вероятно са се надявали, че доведат ли веднъж конкурента си в Кремъл, винаги ще съумеят да го пречукат с рязко отваряне на тежката врата на Георгиевската зала по пътя му към президентския кабинет. Във всеки случай активното включване на „червените“ в тази игра започва от известния по пресконференциите щатен провокатор Илюхин, изпълняващ по съвместителство и ролята на председател на Комисията по сигурността в Думата.

Балансиращ с тези две длъжности, Виктор Илюхин самонадеяно се е включил в трупата на политическите клоуни, където е по-различен от Жириновски само с това, че докато главният либерал весели публиката си с ролята на „червеникавокафяв палячо“, Илюхин бръщолеви глупостите си с мрачен и многозначителен вид. А в клоунадата това се цени много високо. За да си придаде важност, дори е навлякъл своя стар прокурорски мундир с пагоните на генерал-лейтенант и сега се готви да съобщи бомбастична новина. Според сведения, получени от „най-компетентни източници“, му е станало известно, че ЦРУ и целият конгломерат от разузнаванията и контраразузнаванията на западните страни подготвят компрометирането, а после и физическото ликвидиране на президента Лукашенко. С тази цел в Полша пристигнал „полковник“ от ЦРУ (полковниците и генералите на ЦРУ — това е вечната слабост на нашите неграмотни провокатори), носещ камара долари със себе си. Част от тази сума щяла да бъде предадена на опозицията за организирането на антилукашенковски демонстрации, а останалата — на руските средства за масово осведомяване, на които била отредена ключова роля в операцията по „ликвидирането“ на Лукашенко.

По-нататък Илюхин посочва колко долари щял да получи Николай Сванидзе и колко — Евгений Киселов и други видни телевизионни журналисти, които получавали пари от ЦРУ и Мосад.

Още Марк Твен е забелязал колко нагла може да бъде уверената в своята безнаказаност досадна муха. Защитени от депутатския си имунитет и от традиционното нежелание на хората да се съдят с клоуни, а още по-малко с досадни мухи, „червените“ провокатори непрекъснато се позовават в измишльотините си ту на данни от ЦРУ, както Зюганов, ту на секретни данни на Държавния департамент на САЩ, както Селезньов, ту на свръхсекретни данни от контраразузнаването на НАТО, както Илюхин. Създава се впечатлението, че или самите те работят в посочените организации, или някой от ЦРУ им плаща непрекъснато да популяризират тези ведомства в Москва. При това езикът на всевъзможните твърдения е такъв, че веднага става ясно — зюгановската дружина дори още не е „рускоезична“, а си е

останала, както сполучливо отбелязва Валерия Новодворская, „съветскоговореща“ на славния ленинско-сталински „новоезик“.

След Илюхин думата взима неговото приятелче, небезизвестният Амангелди Тулеев, който доверително съобщава, че досега над Лукашенко са извършени четири покушения. Това предизвиква недоумението даже на шефа на КГБ в Минск генерал Егоров, който заявява, че не може да коментира бръщолевенията на московските провокатори. Тези думи на генерала му костват неговото отстраняване от длъжност.

„Червените“, които се смятат за опозицията в Москва и на които им е позволено да правят и да говорят, каквото им скимне, да организират всякакви шествия и митинги и да ругаят публично президента и правителството едва ли не с най-мръсните псувни, никак не се смуцват от методите, използвани от Лукашенко, за разправа с беларуската опозиция, на чиято страна между другото са и местните комунисти. Пребиват я с палки и я ритат, откарват я в предварителния арест, където я бият „допълнително“, осъждат я на принудителна работа или да плаща големи глоби, като не се съобразяват с това, дали битият е току-що сваленият от поста му министър на отбраната, спикерът на парламента или някой от секретарите на ЦК на компартията.

Как биха се държали Зюганов, Селезньов, Илюхин или Бабурин, ако в Москва им се случи да опитат палките и другите прелести на тоталитарната вътрешна политика? Пак ли по същия начин ще ратуват за съюз с Лукашенко? Отговор дава Бабурин, който пояснява, че трябвало да се прави разлика между опозиция, организирана от ЦРУ, като тази в Минск и опозиция, споделяща стремежите на цял един народ, каквато била опозицията в Москва. Ето ви и цялата риторика, от която се ползват „съветскоговорещи-те“.

По това време официална Москва, която, от една страна, се стреми да запази каквото е останало от нейното стратегическо положение, а от друга — да си присвои от „червените“ тяхната слава на „интегратори“, също усилено подготвя руско-беларуския съюзен договор.

Изготвянето му президентът Елцин е възложил на помощника си по международните въпроси Дмитрий Рюриков, който ръководи специалната група „сановници“, запретнали ръкави да шлифоват бъдещия междудържавен диамант. В тази група влизат министърът на външните работи Евгений Примаков, вицепремиерът Валерий Серов, отново изникналият отнякъде Сергей Шахрай и Борис Пастухов, чийто ранг сега е заместник-министър на външните работи.

След като бъде готов договорът, те трябва да го дадат на Лукашенко — да го парафира, после ще сложат и своите подписи, като ще вземат подписите и на Селезньов и Строев, а сетне договорът ще се отнесе на самия Виктор

Степанович Черномирдин, с чийто последен параф Рюриков ще го връчи на президента Елцин. За дата на тържественото подписване на договора е определен 2 април 1997 година.

Междувременно примамливият мираж на предсрочните избори, който така дълго е милвал жадните погледи на другаря Зюганов и господин Лебед, започва да се топи и да помръква. Нестигналият до оня свят президент Елцин с твърда крачка се завръща в строя. Претендентите за поста му по инерция продължават да мърморят за неговата недееспособност, но вече не са така категорични. И за да не остави у никого съмнение, че това не отговаря на истината, завърналият се в строя президент се зарича „да разпусна Думата, след като толкова много ѝ се е приискало“ и заплашва, че ще изхвърли от мавзолея мумията на Ленин, което предизвиква поредната, макар и тиха, истерия сред „червените“.

После Елцин, който е изкарал първите сто дни от втория си мандат на легло и поради това бърка от сила и енергия, оповестява намерението си да реорганизира правителството под общоруския лозунг: „От ред във властта — към ред в страната.“ А когато в Русия се заговори за слагане на нещата в ред, всички започват да губят равновесие.

В Петербург милиционери зверски пребиват трима капитани първи ранг — командири на атомни подводници. Единият от тях е герой на Русия, чиято подводница първа в света провежда ракетна стрелба от самия Северен полюс. Морските офицери са бити с палки, тъпкали са ги с крака, душили са ги с примки — явно във връзка с подготовката на близкото обединение с Беларус. За последен път подобни зверства над военноморски офицери са вършени в Кронщат през март 1917 година, а по-късно просто безшумно са ги разстрелвали, без излишни публични издевателства.

В отговор президентът, както образно се изразяват Зюганов и Рижков, с особено удоволствие плюе върху Думата, като назначава Чубайс за първи вицепремиер с едва ли не безгранични диктаторски пълномощия в икономиката.

„Червените“ разбират, че новият страхотен удар върху тяхната последна отбранителна линия в държавната икономика е неизбежен и че с никакво хорово пеене на любимия им псалм с думите „Да махнат Чубайс!“ обстановката няма да се промени, ако на противника не бъде нанесен изпреварващ удар. Още повече, че освен Чубайс Елцин вкарва в правителството и нижегородския губернатор Борис Немцов, когото помним от сбиването му с Жириновски по време на едно телевизионно предаване на живо. Това толкова топло отношение на Елцин към Немцов поражда паническия въпрос: да не би президентът да го подготвя за свой приемник през XXI век?

Двамата нови вицепремиери (и двамата — първи заместници на министър-председателя) публично лично поемат грижата бързо да ликвидират с държавния дълг по отношение на пенсиите и заплатите и да изведат Русия от страшната криза, като я направят платежоспособна. С други думи, те възнамеряват да изтръскат от комунистите и техните съучастници укритите на сигурно място пари, окрадени съгласно „старата добра ленинска традиция“ от народа.

На 20 март прациящият от здраве Елцин заминава за Хелзинки на среща с президента на САЩ Бил Клинтън. Предния ден американският президент силно си е навехнал крака и на преговорите се появява в инвалидна количка, а това на фона на огромния Елцин изглежда като крупна победа на Русия над Съединените щати. Във всеки случай точно така се опитват да представят този случай нашите медии — за тиха радост на населението.

На фона на тези събития и неспиращите сбивания между антилукашенковските демонстранти и милицията по улиците на Минск за подписването на „съюзния договор“, насрочено за 2 април, почти се забравя.

Обаче Селезньов, станал след изгонването на Шарецки „председател на руско-беларуското парламентарно дружество“, лично връчва на президента Лукашенко „съюзния договор“, изготвен от екипа юристи под ръководството на Рюриков, Серов, Шахрай и Пастухов. Трябва да се съгласим, че това наистина е грандиозен документ. Като оставя Русия и Беларус независими, договорът създава редом с тях още един субект на международното право — „Съюза на Русия и Беларус“. Президент на този съюз става Лукашенко, управляващ с подкрепата на Комитета на междупарламентарния съюз, в който от страна на Русия е включен нашият стар познат Селезньов, а от Беларус — назначеният от Лукашенко за нов спикер Анатолий Малофеев, бивш лидер на компартията на Белорусия и член на Политбюро на ЦК на КПСС. В договора се посочва, че всички решения на ръководството на съюза са задължителни за изпълнение и в двете страни и че Лукашенко ще представлява Русия на международната арена. Отсега със САЩ и НАТО, а също и с „голямата седморка“, да не говорим за всички останали, от името на Москва ще води разговори Лукашенко, подпомаган от Селезньов и Малофеев, като при това ще издава укази, задължителни за изпълнение! Ето така в наши дни се правят аншлуси!

Нататък двете страни пристъпват към „уравновилка на жизненото равнище и икономиката“. На това място Лукашенко отбелязва, че Русия следва да изравни своята икономика с беларуската, която е „по-добре премислена и по-консервативна“. Явно след Беларус новият всеруски диктатор е решил да отпрати в „светлото минало“ и Русия. А в Беларус това минало вече си е намерило пролуки, за да изпълзи на бял свят — с празните щандове на магазините и дългите опашки, с купоните за месо, масло и мляко,

с инфлацията на националната валута (сто хиляди рубли за един долар), с призивите за борба с американския империализъм и твърденията, че част от руското ръководство е завербовано от ЦРУ. Но Лукашенко възнамерявал да се разправи с всички, след като оглави съюза.

Когато Лукашенко слага парафа си, Селезньов го уверява, че Борис Елцин ще одобри договора — имал за това гаранцията на Рюриков. Пък и президентът не е в състояние да вникне в подробностите и нюансите, така че сам ще подпише отричането си от властта.

Никой обаче не мисли, че Конституционният съд би могъл да оспори този договор, тъй като нито една от точките му не съответства на руската конституция. Лукашенко вече е разгонил своя конституционен съд и възнамерява по същия начин да постъпи и с руския. А договорът е подготвян в условията на абсолютна тайна и го крият не само от обществеността, но и от част от руското правителство. Но най-много — от Чубайс.

На 28 март Лукашенко казва пред журналисти: „С президента на Руската федерация се споразумяхме да представим договора в Думата и на втори април да го ратифицираме.“ Точно в този момент хора на първия вицепремиер успяват да се сдобият с текста на секретния (конфиденциален) договор и Чубайс се включва в играта. Запознал се с текста, ужасеният Чубайс разбира, че искат да принудят Елцин да проправи пътя на Лукашенко към Кремъл. И съзнаващ, че няма нито миг за губене, той вдига скандал на заседанието на Министерския съвет.

— Защо никой не е видял текста на договора и защо никой не го е парафирал? — обръща се Чубайс към вицепремиера Серов.

— Всички са го видели и всички са сложили подписа си — отвръща Серов, без да му мигне окото.

— Кои всички? — повтаря въпроса си Чубайс и като се обръща към министъра на икономиката, пита го парафирал ли е този договор. Оказва се, че не е. След като получава същия отговор и от другите министри, Чубайс се убеждава, че никой от тях не е виждал и не е чел договора.

— Но тогава кой го е парафирал? — Чубайс отново пита Серов.

— Примаков — отвръща оплелният се в лъжите си заговорник.

На Примаков договорът е бил занесен за парафиране от неговия заместник Борис Пастухов.

Цял живот, като се започне от първите дни на включването му в номенклатурата на ЦК на КПСС, Борис Пастухов храбро се сражава с „сионисткия заговор“, в борбата с който, вече в качеството си на първи секретар на ЦК на ВЛКСМ, той израства до един от главните виновници за афганистанската война. Дипломатическите му усилия пък в Кавказ довеждат

до изпадането на целия район в състояние на война на „всички срещу всички“. А сега той е решил да подложи крак на „любимия“ си президент Елцин, който го е избавил с прехвърлянето му от „комсомолския бордей“ в своя апарат.

Изглежда, от същите съображения се ръководи и Сергей Шахрай, прочул се с уменията си да проваля всяка възлагана му от президента задача. Главен идеолог на чеченската война, подлъгал всички, а и самия себе си, че блицкригът е приложим в Кавказ, интригант на дребно, той не за първи път подлага крак на Елцин, но винаги излиза на сухо. Шахрай е бил заедно с Пастухов при Примаков, когато съветва да предаде документа не направо на президента, а чрез Рюриков.

Между другото Дмитрий Рюриков, освен помощник на президента е и тъст на известния американски икономист Джеймс Саймс, консултирал някога руското правителство как да прескочи от плановата в пазарната икономика, но така, че много-много да не се цапа с лайна и кръв.

А колкото до Валерий Серов, за него няма какво да се каже. Освен може би, че е с богато родословие, което редом с цялото му минало отбелязва положението му на зет на бившия председател на КГБ на СССР Виктор Чебриков. Серов абсолютно нищо няма в душата си — той е безличен и скучен. Дори не умее да лъже свястно.

Примаков предава документа на Рюриков, който го слага на бюрото на президента Елцин вечерта на 28 март, петък. Рюриков вече от дълго време работи с Елцин, така че от погледа му не убягва лекото безпокойство на президента. Той помолва Елцин веднага да парафира документа. Но президентът отказва, понеже трябвало да го проучи.

По принцип целият план на „заговорниците-интеграционисти“ е изграден върху презумпцията, че президентът „ще драсне“ парафа си, без да чете или пък ще попрочете само оттук-оттам, докато слуша коментарите на Рюриков, Серов или Шахрай.

Сигурен, че отново ще го повикат, за да разясни някоя точка от „съюзния договор“, Рюриков излиза от кабинета на държавния глава и с оптимистичен тон съобщава на заговорниците, че президентът е одобрил документа. Той още не знае, че президентът се кани да чете текста успоредно с коментарите на Чубайс, който вече е успял да се добере до Елцин, за да разбере дали не се е побъркал, като сам се отказва от властта.

Със сигурност може да се каже, че ако Анатолий Чубайс беше все още началник на канцеларията на президента, тогава договарят на „интеграционистите“ изобщо не би стигнал до Елцин. Но новият началник на канцеларията Валентин Юмашев, който е съвсем отскоро и не е имал време да

се адаптира към обстановката, явно пропуска този момент. Едновременно с това, както отбелязват и много наблюдатели, не може да не предизвика възхищение безукорният синхрон между заговорниците, задействали само „с един допир“ веригата Серов-Шахрай-Пастухов-Примаков-Рюриков-Елцин. С ловкостта си на фокусници те си препредават един другиму документа, като незабелязано го придвижват покрай всички министри и икономическите ведомства, покрай юридическия отдел към президентската администрация, покрай помощниците на държавния глава, покрай Думата, печата и обществеността.

Още преди да се срещне с Елцин, Чубайс побързва да предаде документа в средствата за масово осведомяване. Заговорниците изпадат в шок, но бързо се съвземат и започват в познатия ни стил да лъжат обществеността, че в договора нямащо тревожно, че в Думата отдавна знаят за него, че всички депутати са се запознали с текста и никой не възразява. Това е преднамерена лъжа.

Депутатите в Думата получават текста на договора едва в понеделник, на 31 март. До този момент привържениците на „съюза“ знаят от Рюриков, че Елцин е дал „зелена светлина“ на договора и предварително празнуват победата си, след като имат и нескриваното благоразположение от страна на премиера Черномирдин (не случайно цялата тази история „съвпада“ по време с появилите се в печата разкрития за неговото петмилиардно — в долари — състояние). Ако обаче са продължили, както отбелязва журналистът Дмитрий Пинскер, „все така да мърморят на Елцин, че не бива да се изпуска благоприятният момент, че иначе може да се стигне до алианс между Беларус и Украйна, че Русия има «геополитически интереси», «че Беларус е единственият ни прозорец към Европа», като в същото време коментират по свой вкус договора, без да допускат Чубайс до президента, те може би наистина са щели да победят. Но заговорниците са недооценили както Чубайс, така и самия Елцин.

Елцин също се ужасява, след като внимателно прочита договора и изслушва коментарите на Чубайс. Йезуитски съставеният документ наистина предава кормилото на властта в Русия в ръцете на Лукашенко, вече сключил „братски“ съюз с руските комунисти. При това на обеднялата и разорена Русия се възлага задачата да носи на гръб затъналата до шия в комунистическото благо беларуска икономика.

В миналото разобличаването на такова гнусно „болярско предателство“ непременно би повлякло подире си масови екзекуции — или публични на Червения площад, или тайни — в подземията на НКВД. Но президентът Елцин само заповядва на Чубайс да изготви проект за нов договор. „Прозорецът към Европа“ не бива да се заковава дори и със справедливи емоции.

Чубайс бързо съставя новия договор, който по същество е договор за желанието на двете страни „вечно да се обичат една друга“. Останалите положения са групирани в така наречения Устав на съюза, подлежащ на общонародно обсъждане в продължение на един месец и ратификация от страна на Думата.

Чубайс, чието внимание е изцяло погълнато от общоруския протест, организиран на 27 март от профсъюзите, твърде късно се е включил в играта, за да съумее завинаги да провали аншлуса. Но все пак той успява да направи много за отбиването на поредната „психологическа атака“ срещу руската демокрация.

Нищо неподозиращият Лукашенко обаче се подготвя за своя триумф. В Беларус възнамеряват директно да предават по телевизията аншлуса с Русия. Военните оркестри репетират а се предвижда даже и парад на поделенията от столичния гарнизон. На работещите в Минск руски журналисти е забранено да изпращат кореспонденции и заснети репортажи в Москва, за да не се изплаши руската общественост от кадрите с варварските побои над демонстранти, нанасяни от пазителите на режима на беларуския фюрер. „Ние няма да им позволим (на руските журналисти) — заявява Лукашенко — да показват събитията в Беларус, както на тях им се иска.“ В това време в Минск пристига Бабурин, за да съгласува последните детайли.

Но не само в Минск се подготвят. В Москва милицията разгонва демонстрация на журналисти, събрали се пред беларуското посолство да протестират срещу потискането на свободата на словото от режима на Лукашенко. Представителката на дружеството „Защита на гласността“ Мария Симонова е откарана насила в съда, където ѝ се прави „предупреждение“.

Във вторник, на 1 април — денят на веселието и смеха — в околностите на Москва е взривен паметникът на император Николай II, единствен в Русия и дело на известния скулптор Кликов. Отговорността за този терористичен акт поема неизвестна досега тайна организация под името „Работническо-селска Червена армия и НКВД на СССР“.

Синхронно с този взрив „червените“ в Думата включват в дневния ред за обсъждане проекта си за промяна на държавните символи на Русия. Предлага се руският триколюр да бъде заменен със съветското червено знаме, а гербът — със стария комунистически символ сърп и чук. Точно както някога, в навечерието на аншлуса австрийските нацисти настояват в държавната символика на Австрия да бъде включен и знакът на свастиката.

А живеещите в московската 9-а „Песчаная“ улица, на която съвсем наскоро е възстановено историческото име, с недоумение виждат, че през нощта някой отново е поставил на домовете им табелките с името на Салвадор Алиенде. По съветско време всичките десетина улици „Песчаная“

носят имената на най-видни агенти на Коминтерна, успели да заграбят властта в своите страни.

Пак през същия ден пристигналите от Минск правителствени чиновници нахлуват в руското Министерство на финансите и в Централната банка, където, като размахват още неподписания договор, настояват да им бъдат изплатени 600 милиарда рубли за „уеднаквяване на жизненото равнище“.

В този момент по пряката телефонна връзка с Москва съобщават на Лукашенко, че към него лети секретарят на Съвета за сигурност Иван Рибкин. Така в навечерието на аншлуса за Берлин излита Зайс-Инкварт, за да съгласува с Хитлер последните детайли. Но историята се повтаря само във вид на фарс.

Иван Рибкин донася на Лукашенко Чубайсовия вариант на договора. И тук Лукашенко постъпва по начин, по който никога не би реагирал неговият кумир Адолф Хитлер. Въпреки че във вече е тъмно, той се отправя към летището и спешно излита за Москва, като се надява Елцин да го приеме в късната нощ. Германският фюрер никога не би излетял за Виена, за да води разговор с Шушнинг, на когото вече е осигурил място в концлагера. На всичко отгоре Лукашенко е дотолкова ядосан, че не взема в самолета си Иван Рибкин, който на въпроса на един кореспондент за какво са разговаряли с Лукашенко отвръща: „Не помня. Твърде много водка се изпи.“

В Москва пред стълбата на самолета Лукашенко е посрещнат от новия вицепремиер Немцов, по усмивката на който беларуският фюрер разбира, че губи играта. А печатът, както руският, така и чуждият, със задоволство коментира неподписания договор и съвсем уместно го нарича не съюз на Русия и Беларус, а „съюз на Кремъл и Лукашенко“. Като правят обстоен анализ на договора, водещите руски телекомпании си задават въпроса: „Готова ли е Русия да пожертва своето бъдеще, за да си отгледа още един карикатурен диктатор, какъвто е Лукашенко?“ И отговарят, че „никакви геополитически и стратегически предпоставки не оправдават съюза с такава Беларус, каквато е Беларус на режима на Лукашенко“.

Група видни дейци на културата, сред които са и академик Лихачов, писателят Астафиев, поетът Окуджава, актьорът Табаков, се обръщат към Елцин с открито писмо. В него по-специално се казва: „Нашата страна току-що се избави от кошмара на чеченската война, започната затова, защото президентът одобри авантюристичните планове на част от своето обкръжение. И същите тези хора, които навремето тласкаха президента към гибелното решение, участват в изготвянето на сегашния съмнителен документ. Те храбро дават на държавния глава «геополитически» съвети... Никакви граници не биха нанесли такава вреда на близки народи, каквато

може да нанесе изкуственото обединение, при което един доморасъл диктатор ще заяква «в ръцете на по-големия брат»-демократ и апетитът му ще расте. Ние предупреждаваме президента за опасността от подобна стъпка.“

Предвижданият „съюз“ изплашва и всички съседи на Русия и Беларус. Президентът на Украйна Кучма го нарича „нонсенс“, който би могъл да разтури завинаги Общността на независимите държави. „Днес не си струва да бъде разрушавана ОНД — изтъква украинският президент. — И има много въпроси, които трябва да решаваме и разглеждаме вътре в тази структура.“

Още по-категорични са литовските дипломати. „Като се обединява с антидемократичния режим на Лукашенко — посочва един от тях, — руското ръководство демонстрира пред цял свят, че заради политическата си изгода е готово да затвори очи пред крещящите нарушения на правата на човека, пред погазването на свободата на печата и гоненията срещу хора с други убеждения. Трябва ли при това положение да се учудваме, че граничещите с Русия държави още по-настоятелно ще се стремят към сближаване със западните демокрации и към влизане в НАТО.“ Върви, та се оправяй сега! А може би Лукашенко, Селезньов и Бабурин са получили от НАТО подкуп, срещу който са изплели своя заговор на „интеграционистите“?

Беларуският фюрер успява да се срещне с Елцин едва на 2 април сутринта. До този момент президентът вече е взел окончателното си решение. И за подписване поднасят един кратък текст на договора за съюз, в който от „творбата“ на Шахрай-Пастухов-Серов са влезли само три и половина нищо незначещи члена и две трети от преамбюла.

В Минск всички разбират, че нещо не е наред, след като от програмата на телевизията отпада рекламираното пряко предаване от подписването на договора. И никога досега с такава ярост и жестокост местните ОМОН не са пребивали демонстранти по улиците на Минск — изглежда, за да ги убедят, че президентът Лукашенко е в много лошо настроение.

Но недобро е настроението и на руските комунисти. Спикерът Селезньов за пореден път съобщава, че в ръцете му е попаднала „секретна инструкция на Държавния департамент на САЩ“ и щял да следи кой в Кремъл изпълнява тази инструкция. Самият Лукашенко публично заявява, че част от руското правителство получава пари и задачи отвъд океана.

Оплута от побеснелия бивш директор на совхоз, Москва мълчаливо се избърсва. Наистина чрез своя секретар по печата Елцин изразява „загриженост“ във връзка с нарушаване на правата на журналистите в Минск, но в отговор от столицата на Беларус се чува злобното просъскване: „Вместо да ни поучавате, по-добре би било да изплатите заплатите и пенсиите.“ Започва нов етап на „вечната дружба“.

Разгневеният Елцин освобождава от длъжност Дмитрий Рюриков, но и бърза да изпрати Примаков в Минск. Тънка работа е геополитиката!

Атаката е отбита. Набелязаният за 2 април аншлус с Русия се е провалил. Сега са го определили за 15 май. Упорито се стремят да вкарат Русия в раздрънкан кафез, от който всички са излетели, освен Беларус и Иран. А ключът от този кафез възнамеряват да предадат на Пекин. И после всичко това ще нарекат интриги на ЦРУ.

Юни 1997 г.

Санкт Петербург

Свалено от www.readbg.com

Издание: Игор Бунич

Юмрукът на партията 4

Лешояди в Кремъл

Докум. хроника

Първо издание

Превод: Христо Троански

Редактор: Георги Цанков

Художник: Буян Филчев

Коректор: Станка Митрополитска

Оформление: Калина Павлова

Печат: ДФ „Балкан-прес“

ИК „Прозорец“, София, 1997

176 с. Цена 3000 лв.

ISBN 954-8079-73-9

Игор Бунич. Клыки президента

Издательство „ВИТА“ — „Облик“, Санкт Петербург, 1997